

ՏԵՂԵԿԱՏՈՒԻ

ԴԵԳԻԵԳԱԾՈՒ

دييجادو

Հրատարակություն Գահիրեի Հ.Բ.Ը.Մ.ի

نشرة جمعية القاهرة الخيرية الأرمنية العامة

ՏԵՂԵԿԱՏՈՒ

Պաշտոնաթերթ Գահիրեի
Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միության
Հեռաձայն: 2916444 - 4151127 - 4152478
Հեռապատճեն: 2916916

DEGHEGADOU

Periodical published by
Armenian General Benevolent Union - Cairo
Tel.: 2916444 - 4151127 - 4152478
Fax: 2916916
e-mail: agbuc@menanet.net
www.agbuegypt.org

ديجيجادو

نشرة دورية
لجمعية القاهرة الخيرية الأرمنية العامة
ت: ٤١٥٢٤٧٨ - ٤١٥١١٢٧ - ٢٩١٦٤٤٤
فاكس: ٢٩١٦٩١٦

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

	100-րդ տարեդարձ, տասներորդ տարի եւ 40-րդ թիւ «Տ.»	1
	Շնորհաւորական գիրեր	2
	Շնորհակալական գիրեր	9
ԽՄԲԱԳԻՐ	ՀԲԸՄ-ի 100-ամեակի տօնակատարութիւնները եգիպտոսի մէջ	18
Արաքսի Տօպլէթեան	Հայաստանի Դեսպանատան մէջ	18
	Խորհրդակցական Համագումար Սիւլվա Ղազէլեան	20
ԳԵՂԱՐՈՒԵՍԱԿԱՆ ՁԵԿԱԴՐՈՒՄ	Գիրքերու Ցուցահանդէս	20
ՇԱՀԷ ԼՈՒՍԱՐԱՐԵԱՆ	Պերճափայլ Պարահանդէս Սօսի Յակոբեան	21
	Ձատիկի Առաւօտ	23
ՀԱՍՏԱԿԱՐԳԶԱՅԻՆ ՇԱՐՈՒԿԾՔ ԱՆ ՊՕՂՈՍԵԱՆ	100-ամեակի տօնակարարութիւն Արաքսի Տօպլէթեան	21
	Յորելենական հանդիսութիւն Աղեքսանդրիոյ մէջ	25
	Նազարէթ Գարթալեան	
	Տիար Պերճ Սեդրակեանի պատգամը	27
ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ	Տիար Պերճ Թերզեանի բացման խօսքը	31
Nubar Printing House	Հարցազրոյց Յասմիկ Պապեանի հետ Միհրան Ղազէլեան	36
	Հռչակագիր	44
ԿՈՂՔԻ ԼՈՒՍԱՆԿԱՐ	Ընդունելութիւն ի պատիւ ՀԲԸՄ-ի կամաւոր երիտասարդներուն Անի Պօղոսեան	45
Studio Garo	ՀԲԸՄ-ի 100-ամեակի խաղերը որ չկայացան Սօսի Յակոբեան	47
	Ցաւակցութիւն	48
	Հարցազրոյց Սարգիս Թօսունեանի հետ Անժիկ Յակոբեան - Կանիմեան	49
	ՀԲԸՄիութեան	52
	Ոչ եւս է Հայկաշէն Ուզունեան	53
	Շնորհակալագիր	54
	Հաղորդագրութիւն	54
	Նոր հրատարակութիւն	55
	1600-Ամեակի իւրայատուկ նշում	56
	Մեր Գաղութէն ներս	58
ԹԻՒ 40-41 Միացեալ Թիւ Նոր Շրջան ՅՈՒԼԻՍ-ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 2006	Հաշուեկշիռ Սաթենիկ Ճ. Չազըր Ֆոնտի Անդամական	62
		64

الناشر : جمعية القاهرة الخيرية الأرمنية العامة - ١٥ ش عماد الدين القاهرة



100-ՐԴ ՏԱՐԵԴԱՐՁ ՏԱՍՆԵՐՈՐԴ ՏԱՐԻ ԵՒ 40-ՐԴ ԹԻՒ

«Տեղեկատու»-ի ներկայ թիւը ՀԲԸՄ-ի 100-ամեակի Եգիպտոսի տօնակատարութիւններուն մասին ամբողջական տեղեկութիւններ տալու կողքին, յատկանշական է անով որ 1996 Յոկտեմբերէն սկսեալ անոր վերահրատարակութեան տաս տարիներու ընթացքին, եռամսեայ դրութեամբ լոյս տեսնող 40-րդ թիւն է:

«Տեղեկատու»-ի տասնամեայ այս հաւաքածոն հարազատ արձագանգը եւ ցոլացումն է, Գահիրէի ՀԲԸՄ-ի եւ ընդհանրապէս ՀԲԸՄ-ի Եգիպտոսի շրջանակին բեղուն գործունեութեան:

Բազմաթիւ իրագործումներով լի այս գործունեութիւնը, իր բազմաբնոյթ էութեամբ, կարելի եղած է իրականացնել շնորհիւ բարեյիշատակ բարերարուհի Սաթենիկ Ճ. Չագըրի Միութեանս կատարած իշխանական նուիրատուութեան:

Կը մաղթենք որ այս գործունեութիւնը նոյն թափով եւ ուժգնութեամբ շարունակուի նաեւ յառաջիկայ տասնամեակներուն:

«Տեղեկատու»-ի այս թիւին յառաջիկայ էջերուն մէջ ընթերցողը պիտի կարդայ 100-ամեակի Եգիպտոսի տօնակատարութիւններուն բացումին առթիւ ստացուած շնորհաւորական գիրեր (էջ 2-8): Այս գիրերուն կը հետեւին ՀԲԸՄ-ի 100-ամեակի Եգիպտոսի տօնակատարութիւններուն աւարտէն յետոյ, ստացուած շնորհակալական բազմաթիւ գիրերէն նմոյշներ, որոնք բոլորն ալ կը խօսին եւ կը վկայեն Եգիպտոսի մէջ կայացած մշակութային, գեղարուեստական թէ ընկերային ձեռնարկներուն բացառիկ եւ որակաւոր կազմակերպութեան, ինչպէս նաեւ հիւրերու ջերմ ընդունելութեան մասին:

Մեր սրտագին մաղթանքն է որ ՀԲԸՄ-ի 100-ամեակի յաջորդ տօնակատարութիւնները, նոյնքան յաջող կերպով նշուին նաեւ յոբելինական տարուան ամբողջ ընթացքին թէ այլ գաղթօճախներու՝ եւ թէ Ապրիլ 2007-ին քաղաքամայր Երեւանի մէջ:

«Տ.»



ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԱՐՏԱԳԻՆ ԳՈՐԾԵՐԻ ՆԱԽԱՐԱՐ
MINISTER OF FOREIGN AFFAIRS OF THE REPUBLIC OF ARMENIA

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ
 ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԻՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱԳԱՀ
 ՊԱՐՈՆ ՊԵՐՃ ՍԵՂՈՎԱԿՅԱՆԻՆ**

5 ապրիլի, 2006 թ.

Հարգելի պարոն Սեդրակյան,

Սրտանց եւ ջերմորեն շնորհավորում եմ Ձեզ եւ Միության բոլոր անդամներին Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միության հիմնադրման 100-ամյակի կապակցությամբ:

Անգնահատելի է Բարեգործականի դերն ու նշանակությունը մեր ժողովրդի կյանքում, եւ վերջին հարյուր տարվա պատմությունը անհնարին է պատկերացնել առանց նրա:

Ան իր կոչումով, գործունեությամբ, աներեւակայելի ծառայությունների ու ձեռքբերումների շնորհիվ, դարձել է մեր պատմության Ոսկեգույն էջերից մեկը եւ, ի բարեբախտություն մեզ, այդ Տարեգիրքը բաց է, եւ գրվում են նորանոր էջեր:

Բարեգործականը մեծագույն բարիք է Հայության համար, նրանից մշտապես լույս է ճառագել, այն դարձել է հավատի ու հույսի անմար խորհրդանիշ:

Մեր ժողովրդի պատմության մեջ եզակի ու անգուգական այս հաստատությունը դարձավ հայ ՌԳՈՒ եւ ՄՏԶԻ, հայկական բարերարության գլուխգործոցը, հոգեւոր-մշակութային մի սքանչելի կոթող:

Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միությունը ավելին է, քան բարեգործական կազմակերպություն եւ նրա նվիրյալ հիմնադիրների իմաստուն հեռատեսության շնորհիվ է, որ մտահղացան ու ստեղծեցին այնպիսի մի կառույց, որը ի վիճակի է մասնակից լինել մեր ժողովրդի բոլոր խմբիկների լուծմանը, եւ որը մեծագույն նվիրումով, արժանապատվությամբ եւ պատասխանատվությամբ իրականացվել է Միության ողջ գործունեության ընթացքում:

Առինքնող, ուսանելի եւ խորը հարգանքի արժանի է Միության անմնացորդ հայրենասիրությունը եւ միասնականության անսահման նվիրվածությունը, որը առավել տեսանելի է հարյուրամյա պատմական հեռավորությունից:

Եվ այսօր, մատուցած բոլոր բարիքների եւ ծառայությունների համար, համայն հայությունը սիրով, երախտագիտությամբ, նվիրումով իր հարգանքի տուրքն է մատուցում Միությանը եւ նրա նվիրյալներին՝ համահայկական տարողությամբ նշելով հիմնադրման 100-ամյակը:

Կրկին անգամ շնորհավորելով Ձեզ այս պատմական հրաշալի հոբելյանական տարեդարձի կապակցությամբ՝ մաղթում եմ Ձեզ ամենայն բարիք, նորանոր հաջողություններ, հարյուրամյա իմաստությամբ հարստացած երիտասարդական եռանդ Ձեզ վեհ ու պատասխանատու առաքելության մեջ՝ ի փառս մեր ժողովրդի Ապահով ու Անվտանգ Չարգացման ու Բարգավաճման:

Խորին հարգանքով՝

Վարդան Օսկանյան



MINISTER
OF FOREIGN AFFAIRS

Cairo, March 30th 2006

Dear Mr. Setrakian,

Allow me first to welcome you to Egypt and congratulate you on the centennial anniversary of the Armenian General Benevolent Union. Over the years, the Armenian community in Egypt has remained a vibrant and active component of Egyptian society.

Today, members of the Armenian community are fully engaged in the various facets of life in Egypt, and continue to serve as an important channel for further strengthening relations between our two countries.

I also extend to you and your colleagues my wishes for the continued success of the Armenian General Benevolent Union.

Sincerely,

Ahmed Aboul Gheit

Minister of Foreign Affairs

Mr. Berge Setrakian
President,
Armenian General Benevolent Union.



**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԴԵՍՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ**

**EMBASSY OF
THE REPUBLIC OF ARMENIA**

Սիրելի հայրենակիցներ,

Առաջին հերթին բույլ տվեք Եգիպտոսում Հայաստանի Հանրապետության դեսպանության անձնակազմի և անձամբ իմ անունից ողջունել Ձեզ բոլորիդ՝ այստեղ Կահիրեում:

Երեք օր հետո՝ ապրիլի 15-ին կլրանա Հայ Բարեգործական Ընդհանուր Միության հիմնադրման 100-ամյա հոբելյանը: Հայ ժողովրդի պանծալի գործիչ՝ Պողոս Նուբար Փաշայի կողմից ստեղծված համազգային այս կառույցը առանցքային դերակատարություն է ունեցել հայ ժողովրդի կյանքում:

Պատահական չէ այն փաստը, որ ՀԲԸՄ-ը հիմնադրվել է հայ ժողովրդի ամենաավանդական ու պատմությամբ հարուստ գաղթօջախներից մեկում՝ Եգիպտոսում:

Եվ միանգամայն բնական է, որ ՀԲԸՄ հոբելյանական միջոցառումները մեկնարկում են Կահիրեում՝ կազմակերպության ծննդավայրում: Իսկ ծրագիրն էլ Եգիպտոսում սկսվում է ընդունելությամբ Հայաստանի Հանրապետության դեսպանությունում, որի կենսագործունեության համար այս չքնաղ կառույցը տրամադրվել է Բարեգործական Միության Եգիպտոսի շրջանակային վարչության կողմից:

Ժամանակի և փոփոխվող պայմանների բազում մարտահրավերներին դիմակայելով, Հայ Բարեգործական Ընդհանուր Միությունը ապացուցել է հայապահպանության վեհ գործին իր անխախտ նվիրվածությունը: Այն իր գոյության ողջ ընթացքում բազում բարեսիրական ծրագրեր է իրականացրել աշխարհի տարբեր երկրներում՝ նվազեցնելով Սփյուռքում հայության ուժացման վտանգը: ՀԲԸՄ-ը անբակտելիորեն կապված է եղել Հայաստանի հետ՝ իր զգալի ներդրումն ունենալով Հայրենիքի բարգավաճման ու ժողովրդի բարեկեցության ապահովման գործում:

Օգտվելով պատմական հոբելյանի այս պատեհ առիթից, ցանկանում են խոնարհվել կազմակերպության հիմնադիր՝ Պողոս Նուբար Փաշայի, նրա պատվավոր նախնա՝ Ալեք Մանուկյանի պայծառ հիշատակի առջև և ջերմագույն շնորհավորանքներս հղել Ձեզ՝ այստեղ ներկաներիդ ու կազմակերպության բոլոր նվիրյալ անդամներին:

Մաղթում են Ձեզ երջանկություն և անսպառ եռանդ՝ ՀԲԸՄ-ը բարձր առաքելությունը շարունակելու համար, ի նպաստ հայ ժողովրդի բարեկեցությանն ու Հայաստանի Հանրապետության հզորացմանը:

Այսօրվա ընդունելության մասնակիցներին իրենց շնորհավորական ուղերձներն են հղել՝ Հայաստանի և Եգիպտոսի ԱԳ նախարարները՝ Վարդան Օսկանյանն ու Ահմեդ Աբուլ Ղեյթը: Այս առթիվ բույլ տվեք ընթերցել ԱԳ նախարարի ուղերձը:

Իսկ հիմա Եգիպտոսի ԱԳ նախարար Ահմեդ Աբուլ Ղեյթի ուղերձը ընթերցելու համար ես պատիվ ունեմ հրավիրելու Եգիպտոսի ԱԳ փոխնախարար դեսպան Ֆաթմա ազ-Չահրային:

**ԵԳԻՊՏՈՍՈՒՄ ՀՀ ԱՐՏԱԿԱՐԳ ԵՎ ԼԻԱԶՈՐ ԴԵՍՊԱՆ
ՌՈՒԲԵՆ ԿԱՐԱՊԵՏՅԱՆ**



ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԴԵՍՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ
ПОСОЛСТВО НА РЕПУБЛИКА АРМЕНИЯ – СОФИЯ
EMBASSY OF THE REPUBLIC OF ARMENIA - SOFIA

Date: 12.04.2006

ՀԱՅ ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ ՐՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԻՈՒԹՅԱՆ ԵԳԻՊՏՈՍԻ
ՇՐՋԱՆԱԿԱՅԻՆ ՎԱՐՉՈՒԹՅԱՆ ԱՏԵՆԱՊԵՏ
ՊԱՐՈՆ ՊԵՐՃ ԹԵՐԶՅԱՆԻՆ

Հարգելի պարոն Թերզյան,

Ի սրտե շնորհավորում եմ Ձեզ՝ եգիպտոսում Հայ
Բարեգործական Ընդհանուր Միության և Ձեր կողմից ղեկավարած
Շրջանակային Վարչության գործունեության 100-ամյակի առթիվ:

ՀԲԸՄ-ի այս նշանակալից Հոբելյանական օրվա
կապակցությամբ թույլ տվեք ման ցանկանալ Ձեզ և Միության բոլոր
անդամներին ամենայն բարիքներ, քաջառողջություն,
երջանկություն, մոր նվաճումներ, կորով ու եռանդ՝ շարունակական
գործունեության համար:

Հարգանքով՝

Ձեր՝

Սերգեյ Մանասարյան

Բուլղարիայում Արտակարգ և լիազոր դեսպան

1606, София, ул. "20 апреля" 11, et. 2
Tel / Факс: (359 2) 952 60 46, 954 79 70
E-mail: armenbsof@omega.bg

1606 Sofia, 11 "20 April" str, 11 2
Tel / Fax: (359 2) 952 60 46, 954 79 70
E-mail: armenbsof@omega.bg



ԱՐՏԱՔԻՆ ԳՈՐԾԵՐՈՒ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ
ԵՐՈՊԱԿԱՆ ԵՐԿԻՐՆԵՐՈՒ ՀԱՐՑԵՐՈՒ ՓՈԽ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒՅԻ
ԴԵՍՊԱՆ՝ ՖԱԹՄԱ ԱԶ ԶԱՀՐԱ՝ ԷԹՄԱՆԻ ԵԼՈՅԹԸ

Ladies and Gentelman,
Good evening ...

Let me at the outset thank the Armenian General Benevolent Union and its President Mr. Berge Setrakian for inviting me to this memorable event and allow me to express my happiness for being among such a distinguished gathering.

We all know and cherish an era when the Armenian people lived side by side with Egyptians, sharing the same customs and life style. Many Armenians have lived their lives in Egypt as part of the fabric of our society, never have they been on its margins or treated as foreigners. They were always there to extend to us their help and assistance in difficult times, as well as benefiting from more prosperous times.

The history of the Armenian community in Egypt clearly reveals that it is a proud community attached to its common identity and cultural heritage. Throughout its history, it has relied on the community members talent and integrity, as well as hard work and proficiency. This in turn has led several members of the community to rise to fame and occupy important positions in the Egyptian Government during the nineteenth century.

It has also been a source of my pleasure to receive Sona Zeitlian's book "Armenians in Egypt" which i personally command for its significant input in reviewing the contributions of Armenians in the most interesting and vital periods of Egyptian history. The book is indeed a remarkable contribution in the growing scholarly appreciation and documentation of the long rich history of the relations between Egyptians and Armenians, and I'm confident that this interesting research will become a valuable addition on the subject and will contribute to the further deepening of friendship between our two nations.

To conclude, I would like to pay tribute to the person, who not only allowed me, but also indoctrinated me to this outstanding work of art, H.E. Dr. Rouben Karapetian, Ambassador of Armenia to Egypt. And I would also like to express once again my sincere appreciation for inviting me to this event and for your valuable efforts to promote Egyptian-Armenian relations.

Thank you all.

Deputy Minister of Foreign Affairs of Egypt
Ambassador Fatma Az-Zahra



**ԻՐԱՔԻ ՀԱՅԿԱԿԱՆ
ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ
ԸՆԴՀ ՄԻՈՒԹԻՒՆ**



**الجمعية الخيرية الأرمنية العمومية
في العراق**

**ԲԻԻ
ԲՈՒՎԱԿԱՆ**

Պաղտատ, 19 Ապրիլ 2006

**الرقم
التاريخ**

Հ. Բ. Ը. Միութեան մեծայարգ նախագահ
Տիար Պերճ Սեդրակեան եւ պատուարժան վարչութիւն
Գ Ա Հ Ի Բ Ը

Համահայկական մեր այս մեծ ու պանծալի Միութեան հիմնադրութեան փառապանծ առաջին դարադարձին քերկրալից առիթով, կու գանք Միութեանս վարչութեան եւ անդամներուն անուանով շնորհաւորել Բարեգործական Միութեան ամբողջ անձնակազմն ու անդամները եւ կը մաղթենք ի սրտէ որ այս հայրենասէր ու հայրենասնուէր Միութիւնը իր ազգօգուտ գործունէութիւնը շարունակէ աւելի ընդարձակ ծաւալով՝ նպաստելով Հայ ժողովուրդի քաթորութեան՝ յառաջիկայ տասնամեակներուն ու դարերուն: Իսկ Միութեան անխոնջ ու անձնուէր դեկավարութեան եւ անդամներուն կը մաղթենք քաջաոգջութիւն եւ երկար տարիներ:

Վստահ ենք թէ այս մեծ Միութեան հիմնադիր անդամներուն հոգիները այժմ կը խայտան տեսնելով իրենց հիմնած Միութեան վայելած սէրն ու յարգանքը մեր ժողովուրդի խղճմանքին մէջ: Կը մէջբերենք լուսահոգի վազգէն Ա. Կաթողիկոս Ամենայն Հայոցի յատկանշական քնորոշումը.

„ Բարին Աստուած քախտաւորեց Հայ ժողովուրդը ծնունդովը Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միութեան „:

Ձերմ սիրով

Իրաքի Հայկ. Բարեգ. Ընդհ. Միութեան վարչութիւն

**Հեռախոս
7189156
7197269**

بغداد حي الرياض محلة ٩١٠ زقاق ١٧
العنوان الرقفي (اربعين) تليفاكس ٧١٩٧٢٦٩ هاتف ٧١٨٩١٥٦



ՀԱՅ ԳԵՂԱՐՈՒԵՍՏԱՍԻՐԱՅ

ՄԻՈՒԹԻԻՆ

3, Սոլիման էլ Հալապի փողոց, Գազիթե

Հեռաձայն : 5742282 - Փոստարկղ : 1060

CLUB ARTISTIQUE ARMENIEN

3, Rue Soliman El Halabi (ex Doubreh), Le Caire

Telephone : 5742282 - Boite Postale 1060



النادى الفنى الأرمنى

٢ شارع سليمان الحلبي (دوبرية سابقاً) - القاهرة

تليفون : ٥٧٤٢٢٨٢ - صندوق بريد ١٠٦٠

مشهرة تحت ٨٦٢ بوزارة الشؤون الاجتماعية

2 Մայիս 2006

Յարգելի Տիար Պերճ Թերզեան
Ատենապետ ու Յարգարծան Անդամներ
ՀԲԸՄ-ի Եգիպտոսի Շրջանակային Յանձնաժողովի.
Աստ

ՀԲԸՄ-ի 100-ամեակի առթիւ կազմակերպուած շքեղ տօնակատարութեան աւարտին, կը ցանկանք, սոյն գրութեամբ, շնորհաւորել Ձեզ, 100-ամեակի պատմական անկիւնադարձին առթիւ:

Ծրագրուած ու բծախնդիր աշխատանքով ամբողջ մէկ դար յարատեւած ՀԲԸՄ-ին կը մաղթենք ապագայի ծրագիրներու լրիւ յաջողութիւն, Հայաստանի ու Սփիւռքի տարածքին:

Անկեղծ շնորհաւորութիւններով

Ի դիմաց

Հայ Գեղարուեստասիրաց Միութեան Վարչութեան

Ատենապետ



Handwritten signature of Hrachya Terzian

Գրիգոր Մարգարեան



AGBU

ARMENIAN GENERAL BENEVOLENT UNION

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԻՈՒԹԻՒՆ

55 East 59th Street, New York, NY 10022-1112 U.S.A. Tel: 212 319-6383 • Fax: 212 319-6507/08. E-Mail: agbuny@agbu.org.

Ապրիլ 25, 2006

Մեծայարգ
Պր. Պերն Թերզեան, Ատենապետ
և Պատ. Անդամ
ՀԲԸՄԻութեան Եգիպտոսի Շրջ. Յանձնաժողովի
Գահիրէ

Յարգելի Պր. Թերզեան և Անդամներ,

Եգիպտոսէն վերադարձին, սոյն գիրով կը փափաքեմք մեր
մասնաւոր շնորհակալութիւնները յղել ձեզի, ձեր ցուցաբերած ջերմ
ընդունելութեան և պանծալի Միութեան 100-ամեակին առիթով ձեր
կատարած գնահատելի և պատուաբեր աշխատանքին համար:

Առանց ձեզի և ձեր գործակիցներուն հետեւողական
աշխատանքին, դժուար պիտի ըլլար բոլոր ձեռնարկները հասցնել
վարկաբեր յաջողութեան: Կը շնորհաւորեմք ձեզ, ձեր նուիրեալ
գործունէութեան և միութենականի նախանձախնդրութեան համար:

Այս առիթով հանեցեմք մեր շնորհակալութիւններն ու
շնորհաւորութիւնները փոխանցել նաեւ կազմակերպիչ յանձնախումբի
անդամներուն, ձեր գործակիցներուն և բոլոր անոնց որոնք բաժին
ունեցան Գահիրէի մէջ տեղի ունեցած շփեղ տօնակատարութեանց և
յարակից ձեռնարկներուն:

Յաջողութեան լաւագոյն մաղթանքներով,

Պերն Սեդրակեան

CENTRAL BOARD OF DIRECTORS:

PRESIDENT - BERGE SETRAKIAN. **VICE PRESIDENTS** - SARKIS DEMIRDJIAN, ARSHAVIR GUNDJIAN. **TREASURER** - NAZAR NAZARIAN. **SECRETARY** - JOSEPH BASRALIAN.

HONORARY MEMBER - HIS HOLINESS KAREKIN II, Catholicos of All Armenians.

CHAIRMAN OF THE BOARD - LOUISE MANOOGIAN SIMONE. **VICE CHAIRMAN** - NAZAR NAZARIAN. **MEMBERS** - *United States*: M. MICHAEL ANSOUR, CAROL BAGDASARIAN ASLANIAN, RICHARD MANOOGIAN, BENON SEVAN, SAM SIMONIAN, SINAN SINANIAN, DICKRAN TEVRIZIAN. *France*: ARIS ATAMIAN, LEVON KEBABDJIAN. *Syria*: KARNIG YACoubIAN.

IN MEMORIAM - BOGHOS NUBAR, *Founder*; ALEX MANOOGIAN, *Honorary Life President*.



AGBU

ARMENIAN GENERAL BENEVOLENT UNION

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԻՈՒԹԻՒՆ

55 East 59th Street, New York, NY 10022-1112 U.S.A. Tel: 212 319-6383 • Fax: 212 319-6507/08. E-Mail: agbuny@agbu.org.

Ապրիլ 25, 2006

Մեծայարգ
Պր. Սարգիս Վարձպետեան, Ատենապետ
և Պատ. Անդամ
ՀԲԸՄիութեան Աղեփսանդրիոյ Մասնաճիւղի
Աղեփսանդրիա, Եգիպտոս

Յարգելի Պր. Վարձպետեան և Անդամներ,

Եգիպտոսէն վերադարձին, սոյն գիրով կը փափաքեմք մեր
մասնաւոր շնորհակալութիւնները յղել ձեզի, ձեր ցուցաբերած ջերմ
ընդունելութեան և Միութեան 100-ամեակին առիթով Աղեփսանդրիոյ
մէջ կատարուած գնահատելի և պատուաբեր աշխատանքին համար:

Մեծապէս տպաւորիչ էր քաղաքիդ նորակառոյց Մատենադարանը
և գնահատելի անոր ընդհանուր տնօրէնին ելոյթն ու ընդունելութիւնը:
Առանց ձեզի և ձեր գործակիցներուն հետեւողական աշխատանքին,
դժուար պիտի ըլլար բոլոր ձեռնարկները հասցնել վարկաբեր
յաջողութեան:

Այս առիթով հանեցէք մեր շնորհակալութիւններն ու
շնորհաւորութիւնները փոխանցել նաեւ կազմակերպիչ յանձնախումբի
անդամներուն, ձեր գործակիցներուն և բոլոր անոնց որոնք բաժին
ունեցան Աղեփսանդրիոյ մէջ տեղի ունեցած շքեղ տօնակատարութեանց
և յարակից ձեռնարկներուն:

Յաջողութեան լաւագոյն մաղթանքներով,

Պերմ Սեդրակեան

CENTRAL BOARD OF DIRECTORS:

PRESIDENT - BERGE SETRAKIAN. **VICE PRESIDENTS** - SARKIS DEMIRDJIAN, ARSHAVIR GUNDJIAN. **TREASURER** - NAZAR NAZARIAN. **SECRETARY** - JOSEPH BASRALIAN.

HONORARY MEMBER - HIS HOLINESS KAREKIN II, Catholicos of All Armenians.

CHAIRMAN OF THE BOARD - LOUISE MANOOGIAN SIMONE. **VICE CHAIRMAN** - NAZAR NAZARIAN. **MEMBERS** - *United States*: M. MICHAEL ANSOUR, CAROL BAGDASARIAN ASLANIAN, RICHARD MANOOGIAN, BENON SEVAN, SAM SIMONIAN, SINAN SINANIAN, DICKRAN TEVRIZIAN. *France*: ARIS ATAMIAN, LEVON KEBABDJIAN. *Syria*: KARNIG YACoubIAN.

IN MEMORIAM - BOGHOS NUBAR, *Founder*; ALEX MANOOGIAN, *Honorary Life President*.



AGBU

ARMENIAN GENERAL BENEVOLENT UNION

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԻՈՒԹԻՒՆ

55 East 59th Street, New York, NY 10022-1112 U.S.A. Tel: 212 319-6383 • Fax: 212 319-6507/08. E-Mail: agbuny@agbu.org.

May 4, 2006

Sohair F. Wastawy, Ph.D
Chief Librarian
The Library of Alexandria
P.O.Box 138 Chatby
Alexandria 21526, Egypt

Dear Dr. Wastawy,

On behalf of the Central Board of the Armenian General Benevolent Union (AGBU), allow me to express our sincere appreciation to you and your colleagues for your kind hospitality during our recent visit to The Library of Alexandria.

As part of our Centennial celebration of the birth of the AGBU in Cairo in 1906, our group's visit to your library was an important highlight of our entire visit. The opportunity to tour the library and view the impressive collection under the guidance of your staff was a remarkable and memorable experience for all of us.

My best wishes to you for the continued success of The Library of Alexandria and the extraordinary contribution it makes in documenting and preserving a remarkable history of an ancient and critically important city.

Sincerely,

Berge Setrakian
AGBU President

CENTRAL BOARD OF DIRECTORS:

PRESIDENT - BERGE SETRAKIAN. **VICE PRESIDENTS** - SARKIS DEMIRDJIAN, AISHAVIR GUNDJIAN. **TREASURER** - NAZAR NAZARIAN. **SECRETARY** - JOSEPH BASRALIAN.

HONORARY MEMBER - HIS HOLINESS KAREKIN II, Catholicos of All Armenians.

CHAIRMAN OF THE BOARD - LOUISE MANOOGIAN SIMONE. **VICE CHAIRMAN** - NAZAR NAZARIAN. **MEMBERS** - *United States*: M. MICHAEL ANSOUR, CAROL BAGDASARIAN ASLANIAN, RICHARD MANOOGIAN, BENON SEVAN, SAM SIMONIAN, SINAN SINANIAN, DICKRAN TEVRIZIAN. *France*: ARIS ATAMIAN, LEVON KEBABDJIAN. *Syria*: KARNIG YACoubIAN.

IN MEMORIAM - BOGHOS NUBAR, *Founder*; ALEX MANOOGIAN, *Honorary Life President*.



“ZARTONK” Armenian Daily
P.O.Box: 11-617&165-348
Tel.: 01/566709
Cell.: 03/466811
Fax: 961-1-566709

Պեյրութ, 25 Ապրիլ 2006

Յարգարժան Տեարք
ՀԲԸՄիութեան 100 ամեակի
Կազմակերպիչ Յանձնախումբ
Գահիրէ.

Յարգելի Տեարք,

12-18 Ապրիլին, Գահիրէի եւ Աղեքսանդրիոյ մէջ տեղի ունեցած հարիւրամեայ ՀԲԸՄիութեան տարեդարձին տօնակատարութիւնները, որոնց պատիւը ունեցանք ներկայ գտնուելու, իրօք, պատմական եւ յիշարժան էին, իրենց որակով, մակարդակով ու կազմակերպութեամբ:

Այս առիթով, մեր անկեղծ շնորհակալութիւնները կը յայտնենք Ձեր ցուցաբերած բժախնդիր, հետեւողական ու պատրաստակամ վերաբերմունքին համար, յատկապէս երիտասարդ կամաւորներու առաջնորդութեամբ եւ օժանդակութեամբ:

Լիայոյս թէ՛ հարիւրամեայ այս հանգրուանը կ'ըլլայ նոր հարիւրամեակի մը բեղուն սկիզբը, Ձեզի կը մաղթենք ամենայն բարիք եւ յաջողութիւն:

Յարգանքով
«Զարթօնք» Օրաթերթի
Պատասխանատու խմբագիր

Արմէն
Պարոյր Աղապաշեան





AGBU ARMENIAN GENERAL BENEVOLENT UNION

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԻՈՒԹԻՒՆ
ARMENIKH GENIKH ENOSHI AGATHOERGIAZ

26 Ապրիլ 2006

Մեծայարգ
Տիար Պերճ Թերզեան
Ատենապետ
Հ.Բ.Ը.Մ.-ի Եփպատոսի Շրջանակային Յանձնաժողովի
Գահիրէ
Եփպատոս

Յարգելի Պրն. Թերզեան Եւ Վարչութեան Անդամներ,

Բացառիկ եւ անմոռանալի օրեր ապրեցանք Գահիրէի մէջ մեր Մեծ Միութեան՝ Հ.Բ.Ը.Մ.-ի հիմնադրութեան հարիւրամեակը տօնելով: Թոյլ տուէք կրկին ձեզ շնորհատրել տօնակատարութեանց անքերի եւ գեղեցիկ կազմակերպութեան եւ անոր հետեւանք տիրող ուրախ մթնոլորտին համար:

Սոյն գրութեամբ կը փափաքինք յայտնել նաեւ մեր խորին եւ սրտանց շնորհակալութիւնները այն ջերմ ընդունելութեան համար որ վայելեցինք մեր Գահիրէ այցելութեան շրջանին: Եփպատոսէն վերադարձանք լաւագոյն յիշատակներով եւ կը յուսանք որ մեր մասնաճիւղերուն միջեւ համագործակցութիւնը եւ յարաբերութիւնները մնան նոյնպէս ջերմ եւ ալ աւելի զօրանան:

Լաւագոյն Մաղթանքներով՝

Գարեգին Կոստանեան
Ատենապետ
Հ.Բ.Ը.Միութեան Նիկոսիոյ Մասնաճիւղի





**Obras
Filantrópicas**

La Universidad
Americana
de Ereván (UCLA)
(con el respaldo
académico
de la Universidad
de California);

Centro
de Cirugía Plástica
y reconstructiva;
Hospital San Noré;

Comedores
para ancianos
en Armenia;

Seminario Tecnológico
de Servir;

Residencia para
clérigos
en San
Echmiadzin;

Centros de Arte
y Cultura
para Niños;

Academia
de Música
y Arte
de Gumel;

Orquesta
Filarmónica
de Armenia;

La recientemente
creada Orquesta de
Cámara
de Karabagh;

Instituto Superior
de Armenología;

8 colegios
secundarios;

16 escuelas
primarias;

Centro Estudiantil
Marte Nubar,
en París;

Manuscrito, Biblioteca
y Hemeroteca
Nubarian,
en París;

Centros Médico-
Asistenciales;

Patrocinia
120 escuelas
primarias,
con 20 mil alumnos;

30 establecimientos
educacionales;

Colegios diarios
y sabbáticos; aportes
y becas
estudiantiles.

1906 – Centenario – 2006

de la Unión General Armenia de Beneficencia Mundial
Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միություն

1911 - 95^o Aniversario – 2006

de la Unión General Armenia de Beneficencia de Buenos Aires
Personería Jurídica 4541/65

Պուկենու Այրես Մայիս 16, 2006 թ.

Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միություն
Եզիպտոսի Շրջանակային Յանձնաժողովի Ատենապետ
Տիար Պերճ Թերզեան
Աստ

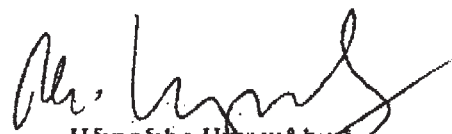
Յարգելի բարեկամ,

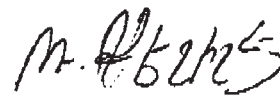
Ցանուն Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր
Միության Պուկենու Այրեսի -Արկենթինա- մասնաճիւղի
Միութեան Հարիրամեակի տօնակատարութիւններուն
մասնակցող պատուիրակութեան, մեծ հաճոյքով կու գանք
յայտնելու Ձեզի մեր խորին շնորհաւորութիւնները եզիպտոսի
մէջ կայացած անմոռանալի տօնակատարութիւններու հոյակապ
կազմակերպութեան համար, քանի որ տեղեակ ենք Ձեր եւ Ձեր
գլխաւորած Յանձնաժողովի գործակից անդամներու անխնայ
աշխատանքի մասին:

Յարգելի Տիար, կը խնդրենք փոխանցել
Շրջանակային Յանձնաժողովի դեկավար եւ գործակից
անդամներուն մեր անկեղծ շնորհակալութիւնները բոլորիդ
հիւրընկալութեան համար, Միութեան Հարիրամեակի տօները
դարձնելով մասնաճիւղիս պատուիրակներու համար
անգուցական եւ անջնջելի յուշեր:

Արեւշատութեան եւ յաջողութեան լաւագոյն
մաղթանքներով

կը մնանք յարգանքով


Ալեքսիս Մանուգիան
Ընդհանուր Զարտուղար


Ռուբեն Թերզեան
Ատենապետ

COMPLEJO EDUCACIONAL, CULTURAL, SOCIAL Y DEPORTIVO ALEX MANOOGIAN

ARMENIA 1322 (1414) BUENOS AIRES- REP. ARGENTINA

E-MAIL: agbu-arg@fibertel.com.ar

ARMENIAN GENERAL BENEVOLENT UNION - CENTRAL BOARD NEW YORK, U.S.A.

☎ 4773-1522/4773-2524/4771-6500 FAX 4775-4059

WEB: <http://www.ugab.org.ar>



Obras filantrópicas

La Universidad
Americana
de Ereván (UCLA)
(con el respaldo
académico
de la Universidad
de California);

Centro
de Cirugía Plástica
y reconstructiva;
Hospital San Nereós;

Comedores
para ancianos
en Armenia;

Seminario Teológico
de Sevan;

Residencia para
clérigos
en San
Echmiadzin;

Centros de Arte
y Cultura
para Niños;

Academia
de Música
y Arte
de Gumri;

Orquesta
Filarmónica
de Armenia;

La recientemente
creada Orquesta de
Cámara
de Karabagh;

Instituto Superior
de Armenología;

8 colegios
secundarios;

16 escuelas
primarias;

Centro Estudiantil
Marie Nubar,
en París;

Manuscritoteca,
Biblioteca
y Hemeroteca
Nubarian,
en París;

Centros Médico-
Asistenciales;

Patrociná
120 escuelas
primarias,
con 20 mil alumnos;

30 establecimientos
educacionales;

Colegios diarios
y sabbáticos; deportes
y becas
estudiantiles.

1906 – Centenario – 2006

de la Unión General Armenia de Beneficencia Mundial Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միություն

1911 - 95° Aniversario – 2006

de la Unión General Armenia de Beneficencia de Buenos Aires
Personería Jurídica 4541/65

Պուկնոս Այրես Մայիս 16, 2006 թ.

Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միության
Գահիրէի - Եգիպտոս - Վարչութեան Ատենապետ
Տիար Օննիկ Պուրքտանեան
Աստ

Յարգելի բարեկամ,

Յանուն Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր
Միութեան Պուկնոս Այրէի -Արկենթինա- մասնաճիւղի
Միութեան Հարիւրամեակի տօնակատարութիւններուն
մասնակցող պատուիրակութեան, մեծ հաճոյքով կու գանք
յայտնելու մեր խորին շնորհակալութիւնները Ձեր սիրելի
հիւրասիրութեան համար, ինչպէս նաեւ՝ մեր
շնորհաւորութիւնները Գահիրէի ՀԲԸՄիութեան Վարչութեան
անդամներուն, ղեկավարներուն եւ գործակիցներուն, տօներու
հոյակապ կազմակերպութեան համար:

Միութեանս Հարիւրամեակը պիտի ըլլայ այս
տարուայ քնթաղքին բարեգութ առիթը որպէսզի աշխարհի չորս
ծագերու Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միութեան
ղեկավար անդամակցութիւնը եղբայրակցութեամբ միացնենք
մեր նուիրեալ ուժերը ի նպաստ Միութեանս ազգօգուտ գործի
շուրջ:

Հարիւր տարիներէ ի վեր մեր իտեալիստ
հիմնադիրներու սուրբ նպատակները կ'իրականանան
հաստատուն հիմքերու վրայ, ծառայելով հայ ժողովուրդի, Մայր
Հայրենիքի եւ Հայոց Մայր Եկեղեցւոյ բարգաւաճման:

Փառք մեր նախակարապետ հայրերու յիշատակին:
Կորով մեր այժմեայ եռանդուն ղեկավարներուն:

Յարգելի Տիար, խնդրելով Հայկական
Բարեգործական Ընդհանուր Միութեան ծննդավայրի անխոնջ
անդամակցութեան փոխանցել մեր շնորհաւորութիւնները եւ
լուազոյն մղութանքները,

կը մնանք յարգանքով


Ալեքսիո Սարաֆեան
Ընդհանուր Զարտուղար


Ռուբէն Քէշիշեան
Ատենապետ

COMPLEJO EDUCACIONAL, CULTURAL, SOCIAL Y DEPORTIVO ALEX MANOOGIAN

ARMENIA 1322 (1414) BUENOS AIRES- REP. ARGENTINA

E-MAIL: agbu-arg@fibertel.com.ar

ARMENIAN GENERAL BENEVOLENT UNION - CENTRAL BOARD NEW YORK, U.S.A.

☎ 4773-1522/4773-2820/4771-6500 FAX 4775-4059

WEB: <http://www.ugab.org.ar>



**Obras
Filantrópicas**

La Universidad
Americana
de Ereván (UCLA)
(con el respaldo
académico
de la Universidad
de California);

Centro
de Cirugía Plástica
y reconstructiva;
Hospital San Nersés;

Comedores
para ancianos
en Armenia;

Seminario Teológico
de Seván;

Residencia para
clérigos
en San
Echmiadzin;

Centros de Arte
y Cultura
para Niños;

Academia
de Música
y Arte
de Gumri;

Orquesta
Filarmónica
de Armenia;

La recientemente
creada Orquesta de
Cámara
de Karabagh;

Instituto Superior
de Armenología;

8 colegios
secundarios;

16 escuelas
primarias;

Centro Estudiantil
Marie Nubar,
en París;

Manuscritoteca,
Biblioteca
y Hemeroteca
Nubarian,
en París;

Centros Médico-
Asistenciales;

Patrocinia
120 escuelas
primarias,
con 20 mil alumnos;

30 establecimientos
educacionales;

Colegios diurnos
y sabbáticos; deportes
y becas
estudiantiles.

1906 – Centenario – 2006

de la Unión General Armenia de Beneficencia Mundial
Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միություն

1911 - 95º Aniversario – 2006

de la Unión General Armenia de Beneficencia de Buenos Aires
Personería Jurídica 4541/85

Պուկնոս Այրէս Մայիս 16, 2006 թ.

Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միութեան
Աղեքսանդրիոյ-Եգիպտոս-Մասնաճիւղի Վարչութիւն
Ատենապետ՝ Տիար Սարգիս Վարձպետեան
Աստ

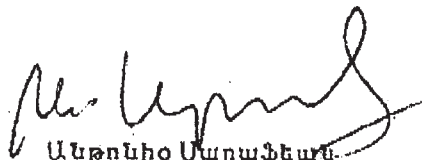
Յարգելի բարեկամ,

Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միութեան
Պուկնոս Այրէսի -Արկենթինա- մասնաճիւղի Միութեանս
Հարիրամեակի տօնակատարութիւններուն մասնակցող
պատուիրակութեան խնդրանքով, մեծ հաճոյքով կու գանք
յայտնելու Ձեզի մեր խորին շնորհաւորութիւնները Եգիպտոսի
մէջ կայացած անմոռանալի տօնակատարութիւններու հոյակապ
կազմակերպութեան՝ ինչպէս նաեւ բոլորիս գոհունակութիւնը
Ձեր անմահ հիւրընկալութեան համար:

Յարգելի պարոն Վարձպետեան խնդրելով
փոխանցել մեր երախտագիտութիւնը Աղեքսանդրիոյ
մասնաճիւղի Վարչութեան յարգելի անդամներուն, կը մաղթենք
բոլորիդ նորանոր յաջողութիւններ Միութեանս նոր դարու
սեմին, յուսալով որ Բարեգործականի անյետաձգելի
ծրագիրներն ու սուրբ նպատակները շուտով նոր առիթներ
ստեղծեն միացնելու համար բոլորիս նուիրեալ ու հպարտ
սիրտերը:

Յաջողութեան լաւագոյն մաղթանքներով,

կը մնանք յարգանքով


Ալեքսիո Սարաֆեան
Ընդհանուր Զարտուղար


Ռուբեն Բեշիշեան
Ատենապետ

COMPLEJO EDUCACIONAL, CULTURAL, SOCIAL Y DEPORTIVO ALEX MANOOGIAN

ARMENIA 1322 (1414) BUENOS AIRES- REP. ARGENTINA

☎ 4773-1522/4773-2820/ 4771-6500 FAX 4775-4059

E-MAIL: agbu-arg@fibertel.com.ar

WEB: <http://www.ugab.org.ar>

ARMENIAN GENERAL BENEVOLENT UNION - CENTRAL BOARD NEW YORK, U.S.A.



ՀԲԸՄ-Ի ԹՈՐՈՆՏՈՅԻ ՄԱՍՆԱՃԻՂԻ ՀՆՈՐՀԱԿԱԼԱԿԱՆ ՆԱՄԱԿԸ

May 18, 2006

Mr. Berge Terzian
Chairman
Armenian General Benevolent Union
Cairo, Egypt

Dear Mr. Terzian:

On behalf of the AGBU of Toronto, Canada - and the 34 members who traveled to attend the 100th AGBU Anniversary Celebration - we congratulate you and your Committee Members for the unbelievable presentation you put together.

We are still in awe of the organized manner and discipline conducted by all your team - the "On-Time" busses and tours, the attendance by the hotel reception table, the care that was given to all who came, the information packages, the luncheons, the Gala and particularly the celebration and speeches given. You must certainly all feel proud.

And you have made us proud for attending and belonging - we are sorry that more members could not attend from Toronto - they should have! Once again, you have shown the World "How it should be done? But we have come to expect no less from the Armenians of Egypt - the birthplace of our Organization.

Much continued success to you all - and please, convey all our thanks and best wishes to the organizing committees. We remain,

AGBU forever, respectfully,

Knar Basmadjian
Chairman

Eugene Karadjian
Secretary/ Treasurer



ՀԲԸՄ-Ի 100-ԱՄԵԱԿԻ ՏՕՆԱԿԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԵԳԻՊՏՈՍԻ ՄԷՋ

ՀԲԸՄ-Ի ԿԱՐԱՒԱՆԸ ԿԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿԷ ԻՐ ԵՐԹԸ ԴԵՊԻ ԵՐԿՐՈՐԴ ՅԱՐԻՐԱՄԵԱԿ

Աւարտեցաւ 100-ամեայ երթը 15 Ապրիլ 1906-ին Պօղոս Նուպարի գլխաւորութեամբ Եգիպտոսի մայրաքաղաք Գահիթէի մէջ կազմուած եւ ճամբայ ելած Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միութիւն անունը կրող բարեսիրական կարաւանին, որ կտրելով անապատները, ծովերն ու ցամաքները երկիր մոլորակին, կայքեր հաստատեց հոն՝ ուր պէտք էր եւ բարիք ստանալով իր ժողովուրդին բարիք կամեցող ու կատարող զաւակներէն, զայն բաշխեց հոն՝ ուր կարիքը կար եւ անոր որ կարիքը ունէր:

Եւ շարունակելու համար իր երթը դէպի երկրորդ հարիւրամեակ, ՀԲԸՄ-ի անդամներով ու բարերարներով ուղեւորացած կարաւանը ուրախութեամբ եւ հպարտութեամբ իր 100-ամեայ երթը աւարտեց իր ծննդավայր Գահիթէի մէջ եւ բաց ու սեգ ճակատով մուտք գործեց իր ճամբորդութեան երկրորդ հարիւրամեակը:

Եւ այդ աւարտն ու մուտքը տօնախմբելու նուիրուած համաշխարհային ձեռնարկներուն առաջինին կայացման պատիւը վիճակուեցաւ Եգիպտոսին, ուր 12-17 Ապրիլին տեղի ունեցաւ 100-ամեակին նուիրուած յայտագիրներու շարք մը:

ՀԲԸՄ-ի Եգիպտոսի Շրջանակային Յանձնաժողովին եւ Գահիթէի Մասնաճիւղին գործակցութեամբ ստեղծուած 100-ամեակի տօնակատարութիւններուն կազմակերպիչ Յանձնախումբին մեղուաջան աշխատանքը տուաւ իր դրական գերազանց արդիւնքը:

ՀԲԸՄ-ի աշխարհասփիւռ մասնաճիւղերէն եկած մօտ 265 մասնակիցներ ականատես եղան եգիպտահայ համեմատաբար փոքր զաղութին ՀԲԸՄ-ի անդամներուն կատարած մեծ աշխատանքին, տարուած տարեց եւ երիտասարդ անդամներու կողմէ, օգտակար ըլլալու գիտակցութեամբ, սիրալոյսով եւ հասկացողութեամբ:

ՉՈՐԵՔՇԱՔԹԻ, 12 ԱՊՐԻԼ 2006, ԺԱՄԸ 20.00-ԻՆ
ՔՈՔԹԵՅԼ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹԻՒՆ ՅԱՅԱՍՏԱՆԻ ԴԵՍՊՈՒՆԱՏԱՆ ՄԷՋ

Չորեքշաբթի, 12 Ապրիլ 2006:

Վայրը՝ Եգիպտոսի մէջ ՀՀ Դեսպանատուն:

«Գերաշնորհ Սրբազան Հայրեր,

Արժանապատիւ Տէր Հայր,

Նորին Գերազանցութիւն Հայաստանի Հանրապետութեան Արտակարգ եւ Լիազօր Դեսպան,

Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միութեան Մեծարգոյ Նախագահ Տիար Պերճ Սեդրակեան եւ ՀԲԸՄ-ի Կեդրոնական վարչական ժողովի յարգարժան անդամներ, ՀԲԸՄ-ի զանազան շրջանակներու ներկայացուցիչներ, Մեծայարգ Ատենապետներ Գահիթէի եւ Աղեքսանդրիոյ Թեմական ժողովներու, Յարգարժան անդամներ եւ սիրելի ներկաներ:

Բարի եկած եք Եգիպտոս, Նեղոսի ափերուն, Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միութեան 100-ամեակի տարեդարձը իր ծննդեան հողին վրայ տօնախմբելու:

Այսպէս սկսաւ մօտ 400 հոգիի ուղղուած իր բարի գալուստի ելոյթը ՀԲԸՄ-ի Գահիթէի Մասնաճիւղի ատենապետ տիար Օննիկ Պըլքըտանեան, Եգիպտոսի Հայկական Դեսպանատան պարտեզին մէջ քոքթէյլ – ընդունելութեամբ սկսած ՀԲԸՄ-ի 100-

ամեակի յայտագիրներուն բացումը կատարելով:

«Մեր վարչութիւնը շատ զգացուած է, որ մեծ թիւով անդամներ եկած են մասնակցելու եւ յարգելու Միութեանս յոբելեանը:

Մեծ պատուիրակութիւններ ունինք Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներէն, Սուրիայէն, Գանատայէն, Նոյնպէս ներկայացուցիչներ եւ անդամներ Աւստրիայէն, Անգլիայէն, Արժանթինէն, Եթովպիայէն, Չուիցերիայէն, Իտալիայէն, Արաբական Միացեալ Էմիրութիւններէն, Լիբանանէն, Կիպրոսէն, Հայաստանէն, Յունաստանէն, Պահիթէն, Պրագիլիայէն եւ Ֆրանսայէն:

Ինչ հպարտալի է որ ՀԲԸՄ-ը այսքան տարածուած է, կեդրոններ ունի աշխարհի չորս ծագերուն մէջ եւ դարձած է ամենամեծ համազգային Հայկական Բարեսիրական Միութիւնը:

Արդեօք Պօղոս Նուպար Փաշան եւ հիմնադիրները, իրենց անդրանիկ նիստին՝ կ'ենեւակայէին թէ ի՞նչ ընդարձակութեան պիտի հասնէր ՀԲԸՄ-ը 100 տարի ետք:

Որքան հրաշալի է այն երեւոյթը որ Միութիւն մը յաջողած է միացնել զանազան երկիրներու մէջ ապրող հայերը մէկ նպատակի շուրջ:



ՀՀ Արտակարգ եւ Լիազօր Դեսպան տոքթ. Ռուբէն Կարապետեան կ'ընդունի ՀԲԸՄ-ի Նախագահ Պերճ Սեդրակեանը եւ իր տիկինը:



ՀԲԸՄ-ի Գահիրեի Մասնաճիւղի ատենապետ տիար Օննիկ Պըլըքտանեան ելոյթի պահուն:

Օժանդակել տարբեր միջոցներով, հայրենիքին ու հայ ժողովուրդին կրթական, մշակութային, նիւթական, տնտեսական, գիտական ու բարոյական մակարդակը բարելաւելու համար:

Գահիրեի Մասնաճիւղը բախտաւոր եղաւ ունենալու մեծ նուիրատու մը՝ յանձին ողբացեալ Սաթենիկ Ճանիկ Զագըրի, որ Միութեանս նուիրեց այս փառաւոր մենատունը, ուր կը գտնուիք այժմ, իրեն կից հողամասով, որպէսզի ծառայէ Միութեանս նպատակներուն:

Միութեանս նուիրուած տարածութեան մօտաւորապէս 2/3-ը տրամադրեցինք Հայաստանի Դեսպանութեան, իսկ մնացեալը ըստ նուիրատուիին փափաքին, վաճառելով հիմնուեցաւ «Սաթենիկ Ճանիկ Զագըր» ֆոնտը, որ շատ մեծ դեր կը կատարէ Եգիպտոսի հայ համայնքի զաւակներուն համար մասնաւորապէս եւ հայ մշակոյթին՝ ընդհանրապէս»:

Յարգելի ատենապետը իր ելոյթը աւարտեց շնորհակալական խօսք ուղղելով ՀՀ Դեսպանութեան, 100-ամեակի այս առաջին ձեռնարկը հիւրընկալելուն եւ այլ ձեռնարկներու յաջողութեան իր ցուցաբերած օժանդակութեան համար:

Ան շնորհակալութիւն յայտնեց նաեւ ՀԲԸՄ-ի Կեդրոնական Վարչական Ժողովին եւ աշխատակազմին, որոնք համագործակցութեամբ կարելի



Արտաքին Գործերու Նախարարութեան Եւրոպական երկիրներու հարցերու փոխ նախարարուհի, Դեսպան Ֆաթմա Ազ Չահրա՝ Էթման ելոյթի պահուն:

եղաւ ունենալ պատիւը, կազմակերպելու ՀԲԸՄ-ի 100-ամեակի տօնակատարութիւններուն անդրաւիկ ձեռնարկը Գահիրեի մէջ:

Ապա՝ տիար Պըլըքտանեան հրաւիրեց Եգիպտոսի մօտ ՀՀ Արտակարգ եւ Լիազօր Դեսպան տոքթ. Ռուբէն Կարապետեանը իր ողջոյնի խօսքը ըսելու:

Յարգելի դեսպանը իր ելոյթին մէջ անդրադառնաւ այն յատկանշական իրողութեան, թէ Եգիպտոսի մէջ ՀՀ Դեսպանատան ափ մը հայրենի հողն է հանդիպման այն վայրը, ուրկէ սկիզբ պիտի առնեն ՀԲԸՄիութեան 100-ամեակի տօնակատարութիւնները: Ապա ՀԲԸՄիութեան 100-ամեակին առթիւ Եգիպտոսի Արտաքին Գործերու Նախարար Ահմետ Ապուլ Ղեյթի յղած շնորհաւորական խօսքը կարդաց դեսպան Մահմուտ Օմար, որմէ ետք Հայաստանի Արտաքին Գործերու Նախարար Վարդան Օսկանեանի այս առթիւ Նախագահ Պերճ Սեդրակեանի եւ Միութեան Կեդրոնական Վարչութեան ուղղուած խօսքը ներկայացուց ՀՀ Դեսպանը:

Շնորհաւորական խօսքով ելոյթ ունեցաւ նաեւ Արտաքին Գործերու Նախարարութեան Եւրոպական երկիրներու հարցերու փոխ նախարարուհի,



ՀՀ Արտակարգ եւ Լիազօր Դեսպան տոքթ. Ռուբէն Կարապետեան իր ողջոյնի ելոյթին պահուն:

Դեսպան Ֆաթմա Ազ Չահրա՝ Էթման որ նաեւ իր շնորհակալութիւնն ու ուրախութիւնը յայտնեց Հայաստանի Դեսպանին, որ զինք հրաւիրած էր այս յիշատակելի երեկոյին եւ անդրադառնալով Եգիպտոսի միջին հարկային ծառայութեան ի միջի այլոց ըսաւ, թէ պատմութիւնը կը նշէ թէ հայ գաղութը հպարտ գաղութ մըն է կապուած իր ինքնութեան եւ մշակութային ժառանգութեան եւ որուն տաղանդաւոր ու ջանասեր անդամները հասած են համբաւի ու վարած կարեւոր պաշտօններ:

ՀԲԸՄ-ի Նախագահ Պերճ Սեդրակեանի արաբերէն եւ հայերէն լեզուներով կատարած ողջոյնի, շնորհաւորական եւ շնորհակալական խօսքէն ետք, հիւրասիրութեան ընթացքին, հին բարեկամներու հանդիպումներով եւ հաստատուած նոր ծանօթութիւններով ջերմացած մթնոլորտէն ներկաները ակամայ բաժնուեցան, կրկին հանդիպելու յաջորդ օրը առաւօտեան, այցելելու Կիզի բուրգերը, Սաքքարայի աստիճանաւոր բուրգը եւ Ապրիլ 13-ի օրը աւարտելու ընթրիք – պտոյտով՝ Նեղոսի վրայ:



ՈՒՐԱԹ, 14 ԱՊՐԻԼ 2006, ԺԱՄԸ 9.00-ԻՆ

ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐ «ՀԱՅԵՑԻ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՀԱՅԵՐԵՆ ԼԵԶՈՒ ՈՒՍՈՒՑՈՒՄ» ԹԵՄԱՅՈՎ

«ՀԱՅԵՑԻ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՀԱՅԵՐԵՆ ԼԵԶՈՒ ՈՒՍՈՒՑՈՒՄ» ԽՈՐՀՐԴԱԿՑԱԿԱՆ ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐԸ ՀԲԸՄ-Ի 100-ԱՄԵԱԿԻ ԱՌԹՈՎ ՏԵՂԻ ՈՒՆԵՑԱԾ ԳԱՅԻՐԷԻ ՄԷՋ

ՀԲԸՄ-ի 100-ամեակի տոնակատարությունը արդարացիորեն սկիզբ առավ իր ծննդավայրին՝ Եգիպտոսին: Հարիւր տարիներ առաջ ազգին մտահոգություններով առջուն հոյլ մը նուիրեալներ Գահիրէի մէջ հիմնեցին այս լուսաշող Միութիւնը, որուն «նպատակն էր օգնութեան հասնիլ եւ նպաստել հայութեան տնտեսական եւ կրթական ընդհանուր վիճակի բարելաման», ինչպէս իր անդրաւիկ կոչին մէջ կը կարդանք:

Ահա դար մը ետք նոյն կրթական մտահոգութիւններն են որ առիթ տուին «ՀԲԸՄ-ի Խորհրդակցական Համագումարի» կազմակերպման:

ՀԲԸՄիութիւնը, որ տասնեակներով դպրոցներ եւ կրթական օճախներ ունի աշխարհասփիւռ հայութեան գտնուած գրեթէ իւրաքանչիւր վայրի մէջ, նոր մարտահրաւերներ կը դիմագրաւէ: Համագումարի նիւթը՝ «Հայեցի Դաստիարակութիւն եւ Հայերէն Լեզուի ուսուցում» արդէն ինքնին կ'արտացոլէ նահանջ ապրող մեր լեզուով մտահոգ ՀԲԸՄ-ի ղեկավարութեան դիրքորոշումը:

ՀԲԸՄ-ի 100-ամեակի Եգիպտոսի տոնակատարութեանց մէջ յիշարժան օր մը եղաւ «ՀԲԸՄ-ի Խորհրդակցական Համագումարը» որ տեղի ունեցաւ Ուրբաթ 14 Ապրիլ 2006-ին Գահիրէի «Մարիոթ» պանդոկին մէջ:



Տիար Պերճ Թերզեան
Ելոյթի պահուն:

Առաւօտեան ժամը 9:30-ին սկսաւ խորհրդակցական համագումարը որուն ներկայ էին Եգիպտոսի Հայոց Բարեխնամ Առաջնորդ Գերշ. Տ. Աշոտ Սրբազան Եպիսկոպոս Մնացականեան, Հայ Կաթողիկէ համայնքի Առաջնորդ՝ Հայր Գրիգոր Օգոստինոս Սրբազան Եպիսկոպոս Գուսան, ՀՀ Արտակարգ եւ լիազօր Դեսպան Տոքթ. Ռուբէն Կարապետեան եւ ղեկավարական աշխատակազմի անդամները, աշխարհի տարբեր կողմերէն ՀԲԸՄ-ի 100-ամեակի տոնակատարութեանց առիթով հիւրաբար Գահիրէ գտնուող ՀԲԸՄ-ի Կեդրոնական Ժողովի անդամները՝ գլխաւորութեամբ Միութեան նախագահ Տիար Պերճ Սեդրակեանի, բազմաթիւ մասնաճիւղերու ղեկավար պատասխանատուներ, ազգային վարժարաններու տնօրէններ եւ ուսուցիչներ, հայ մամուլի ներկայացուցիչներ եւ հայեցի դաստիարակութեամբ մտահոգ բազմաթիւ հայեր: Խօսք առնելու համար հրաւիրուած էին տարբեր տարածաշրջաններ ներկայացնող հինգ դասախօսներ: Երկուքը՝ Միջին Արեւելքէն, երկուքը ԱՄՆ-էն եւ մէկը Հայաստանէն:

Գերաշնորհ Աշոտ Սրբազան Եպիսկոպոսի աղօթքով սկսաւ խորհրդակցածողովը: Ապա, ՀԲԸՄիութեան Եգիպտոսի Շրջանակային Յանձնաժողովի Ատենապետ Տիար Պերճ Թերզեան ներկայացուց խորհրդակցական ժողովի նպատակը,

շար. տեսնել էջ 39

ՇԱՐԱԹ, 15 ԱՊՐԻԼ 2006, ԺԱՄԸ 17.00-ԻՆ

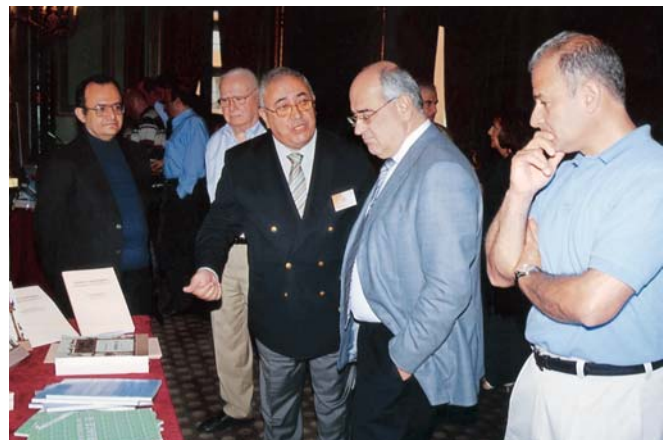
ԳԻՐՔԵՐՈՒ ՑՈՒՑԱՐԱՆԴԵՍ

ԳԻՐՔԵՐՈՒ ՑՈՒՑԱՐԱՆԴԵՍ

ՀԲԸՄ-ի 100-ամեակին առթիւ կազմակերպուած մշակութային կարեւոր ձեռնարկներէն էր «Գիրքերու Ցուցահանդէս»-ը, որ տեղի ունեցաւ Շաբաթ երեկոյեան ժ.ը.5.00-էն 7.00 Մարիոթ Պանդոկի «Վերտի» Սրահին մէջ:

Սոյն ցուցահանդէսին որպէս ցուցօն ներկայացուած էին 1996-էն սկսեալ Գահիրէի ՀԲԸՄ-ի Սաթենիկ Զազըր Հիմնադրամի միջոցներով հրատարակուած աւելի քան 65 գիրքերու շարքը:

Որոշեալ ժամուն ցուցահանդէս այցելեցին ՀԲԸՄ-ի Նախագահ Պերճ Սեդրակեան ընկերակցութեամբ ՀԲԸՄ-ի Կեդրոնական Վարչական Ժողովին անդամներուն, ինչպէս նաեւ Միութեան զանազան





շրջանակներէն եկած պատասխանատուներ եւ հետաքրքիր հասարակութիւն մը:

ՀԲԸՄ-ի Եգիպտոսի Շրջանակային Յանձնաժողովի ատենապետ տիար Պերճ Թերզեան հակիրճ բացատրութիւններ տուաւ Գահիրէի ՀԲԸՄ-ի մշակութային գործունէութեան մասին, ծանրանալով մասնաւորաբար Միութեան հրատարակչական քաղաքականութեան վրայ:

Ան այս առթիւ հիւրերուն ներկայացուց եգիպտահայ այն հեղինակները որոնց գործերը հրատարակուած էին Միութեան կողմէ եւ որոնք այս առիթով յատուկ կերպով հրաւիրուած էին ներկայ գտնուելու սոյն ցուցահանդէսին:

Այդ հեղինակներն էին տեարք Հայկ Աւագեան, Տիգրան Գեորգեան, տղթ. Սոհամետ Ռէֆաաթ Էլ

Իմամ, տիար Հրանդ Թէշիշեան որոնք այս պատմական առիթով նկարուեցան Միութեան Նախագահին հետ: Ցուցահանդէսէն կը բացակայէին տիար Վարուժան Գազանճեան եւ տղթ. Սուրէն Պայրամեան որ յապաղումով հասաւ:

Ներկայացուած հրատարակութիւններուն ամբողջական ցանկը հրատարակուած ըլլալով «Տեղեկատու»-ի մեր նախորդ թիւին մէջ, աւելորդ կը նկատենք վերստին անդրադառնալ այդ մասին:

Տեղին է սակայն նշել, թէ բոլոր ցուցահանդէս այցելողները, սկսելով Միութեան Նախագահէն իրենց բարձր գնահատանքը եւ հիացումը յայտնեցին տարուած աշխատանքին համար, այն տպաւորութիւնը ձգելով թէ «հաճելի անակնկալ»-ի մը առջեւ կը գտնուէին:



Զախէն աջ՝ տեարք Հրանդ Թէշիշեան, Հայկ Աւագեան, Տիգրան Գեորգեան, Նախագահ Պերճ Սեդրակեան, հիւր համալսարանի դասախօս մը, տղթ. Սոհ. Ռէֆաաթ Էլ Իմամ եւ տիար Պերճ Թերզեան:

ՇԱՐԱԹ, 15 ԱՊՐԻԼ 2006, ԺԱՄԸ 20.00-ԻՆ
ՊԱՐԱՅԱՆԴԵՍ ՄԱՐԻՈՏ ՊԱՆԴՈՒԿԻՆ ՄԵՉ

ՀԲԸՄ-Ի 100-ԱՄԵԱԿԻ ՊԵՐՃԱՓԱՅԼ ՊԱՐԱՅԱՆԴԵՍ

Որո՞նք են ազդակները յաջող պարահանդէսի մը: Շքեղ սրահ, հոծ բազմութիւն, տաղանդաւոր երգիչ, առաջնակարգ նուագախումբ, համեղ ճաշացուցակ ու առատ ըմպելիք: Այս բոլորին ներկայութիւնն էր որ սատարեց ՀԲԸՄ-ի 100-ամեակի պարահանդէսին անսափընթաց յաջողութեան:

Marriott պանդոկի Aida սրահը, Շաբաթ 15 Ապրիլ 2006-ին, բերնէ բերան լեցուն էր արտասահմանէն ժամանած ՀԲԸՄ-ի գանազան Մասնաճիւղերու ատենապետներով, վարչականներով, անդամներով ու համակիր հիւրերով՝ ընդամենը 280 հոգի, նաեւ եգիպտահայ 300 ազգայիններով, որոնք եկած էին միասնաբար տօնելու ՀԲԸՄ-ի հիմնադրութեան դարադարձը:

Կլոր, ճաշակաւոր կերպով յարդարուած սեղաններուն շուրջ խօսուած լեզուն հայերէնն էր: ՀԲԸՄ-ի համաշխարհային մեծ



Երգչուհի Նունէ Եսայեան:



Ներկաներն մաս մը:

ընտանիքին անդամները իրար կապուած էին հայերէնով: Եթէ հայերէնը չըլլար հասարակաց լեզուն, ապա իրարու հետ կապի մէջ մտնելու համար պետք էր, որ ամէն մարդ գիտնար անգլերէն, արաբերէն, ֆրանսերէն, սպաներէն, գերմաներէն, եթովպերէն եւ այլ լեզուներ:

Մթնոլորտը շէշող էր ու մտերմիկ:

Երեկոյին փայլը իր գագաթնակէտին հասցուցին հայրենի հռչակաւոր երգչուհի Նունէն եւ իր նուագախումբը: Առաջին երգէն ետք, շնորհալի երգչուհին պարահարթակ հրաւիրեց ներկաները եւ գանոնք պահեց իր մինչեւ վերջ: Հայկական շուրջապրի եղանակը հնչեց իր յատկանշական տուտուկով ու զուռնայով:

Կարճ դադարի մը ընթացքին երգով ելոյթ ունեցան տիար Վահրամ Հայրապետեան ՀՀԸՄ-ի Պուլնոս Այրեսի Նախորդ ատենապետ եւ այժմու պատուոյ ատենապետ եւ տիկին Էլսա Բէշիշեան (Պուլնոս Այրեսի Նոր ատենապետին տիկինը) եւ խանդավառեցին ներկայ հասարակութիւնը:

Ապա, խօսք առաւ տոքթ. Գեորգ Երզնկացեան, որ շնորհակալութիւն յայտնեց ՀՀԸՄ-ի 100-ամեակի ձեռնարկներուն յաջողութեան համար բոլոր աշխատողներուն, մասնաւորեւ ձեռնարկներու ընդհանուր համադրող տոքթ. Վիգէն Ճիգմեճեանը, ինչպէս նաեւ տիար Զրիստափոր Միքայէլեանը, ան նոյնպէս շնորհակալութիւն յայտնեց ՀՀԸՄ-ի Կեդրոնական Գրասենեակէն տիկին Անիթա Անսըրեանի 100-ամեակի կազմակերպչական աշխատանքներուն իր բերած անսակարկ օժանդակութեան համար, ինչպէս նաեւ ՀՀԸՄ-ի Գահիրէի գրասենեակի գործադիր քարտուղարուհի Օր. Անի Պօղոսեանի իր նուիրեալ եւ բժախնդիր աշխատանքին համար:

Յետոյ, տոքթ. Երզնկացեան հրաւիրեց Եգիպտոսի Շրջանակային Յանձնաժողովի ատենապետ տիար Պերճ Թերզեանը, որ իր կարճ ելոյթին մէջ փափաքեցաւ սրբագրել «կամաւոր մոռացում» մը եւ շէշտեց ՀՀԸՄ-ի Գահիրէի Մասնաճիւղի ատենապետ Օսնիկ Պըլըքտանեանի տարած նուիրեալ աշխատանքը:



100-ամեակի կարկանդակին շուրջ, ծախէն՝ տիար Անդրանիկ Մետրոպեան, տոքթ. Ռուբէն Կարապետեան, Նախագահ Պերճ Մերզեան, տեարք Պերճ Թերզեան, Լեւոն Գաղթացեան եւ Օսնիկ Պըլըքտանեան:

Սոյն ելոյթէն յետոյ կտրուեցաւ ՀՀԸՄ-ի 100-ամեակի կարկանդակը Դամասկոսի ՀՀԸՄ-ՅԵԸ-ի կողմէ մասնաւորաբար 100-ամեակի առիթով յօրինուած մաղթերգին երաժշտութեան հնչիւններուն ընկերակցութեամբ:

Կարկանդակի հատումին մասնակցեցան ՀՀԸՄ-ի Նախագահ Պերճ Մերզեան, ՀՀ-ի Արտակարգ եւ Լիազօր Դեսպան տոքթ. Ռուբէն Կարապետեան, Գահիրէի եւ Աղեքսանդրիոյ Թեմական Ժողովներու ատենապետներ Անդրանիկ Մետրոպեան եւ Լեւոն Գաղթացեան, ՀՀԸՄ-ի Եգիպտոսի Շրջանակային Յանձնաժողովի ատենապետ Պերճ Թերզեան եւ Գահիրէի Մասնաճիւղի ատենապետ Օսնիկ Պըլըքտանեան:

Երեկոն կը շարունակուէր նոյն բարձր ու խանդավառ տրամադրութեամբ: 100-ամեակի տօնակատարութեան ամէն մէկ վայրկեանը թանկագին էր բոլորին համար: Սակայն առաւօտեան փոքր ժամերուն ներկաները կամաց կամաց, ակամայ սկսան իրաժեշտ տալ իրարու:

Տարեդարձի պարահանդէս - ճաշկերոյթը հասած էր իր աւարտին:

Վարձքը կատար ՀՀԸՄ-ի Եգիպտոսի Շրջանակային Յանձնաժողովի անդամներուն եւ իրենց ատենապետ տիար Պերճ Թերզեանին, նաեւ Գահիրէի Մասնաճիւղի վարչութեան անդամներուն ու օժանդակներուն եւ իրենց ատենապետ տիար Օսնիկ Պըլըքտանեանին, որոնց ամիսներու միասնական աշխատանքը յաջողութեամբ պսակուեցաւ:

Այստեղ հարկ կը զգամ նշել որ Միութեան 100-ամեակին առթիւ ընտրուած

«ՀՊԱՐՏԱԼԻ ԱՆՑԵԱԼ, ԼՈՒՍԱՇՈՂ ԱՊԱԳԱՅ» բնաբանը պետք է ըլլար,

«ՀՊԱՐՏԱԼԻ ԱՆՑԵԱԼ, ԲԵՂՈՒՆ ՆԵՐԿԱՅ, ԼՈՒՍԱՇՈՂ ԱՊԱԳԱՅ»:

Սօսի Յակոբեան



ԿԻՐԱԿԻ, 16 ԱՊՐԻԼ 2006

Ս. Չատիկի առաւօտ:

Գահիրէի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցին երկա՛ր, երկար տարիներ է այդքան բազմութիւն չէր տեսած: Եկեղեցին եւ բակը 60-ական թուականներու Ս. Յարութեան կիրակիները կը յիշեցնէին:

ՀԲԸՄ-ի հարիւրամեակին առթիւ Գահիրէ ժամանած հիւրերն ու ներկաները երկիւղածութեամբ հետեւեցան հրաշափառ Յարութեան սուրբ եւ անմահ պատարագին: Պատարագիչն էր Եգիպտահայոց Թեմի Առաջնորդ Գերշ. Տ. Աշոտ Սրբ. Եպս. Մնացականեան:



Գահիրէի
Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցին:

Ս. Պատարագի ընթացքին Սրբազան Հայրը ընթերցեց Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ. Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսին նամակը ուղղուած Առաջնորդին, Ազգային Իշխանութեան, զանազան կազմակերպութիւններուն եւ Եգիպտահայութեան:

Ս. Պատարագի աւարտէն ետք, Սրբազան Հոր գլխաւորութեամբ եկեղեցական թափօրը եւ Ժողովուրդը Ազգային Առաջնորդարան ուղղուեցան, ուր Ս. Յարութեան տնօրինեցի արարողութիւն կատարուեցաւ:

Ապա, Զաղաքական Ժողովի ատենապետ տիար Պերճ Թերզեան ամփոփ կերպով ներկայացուց գաղութիս պատմական անցեալը ու տեղեկութիւններ տուաւ ներկան կերտող կազմակերպութիւններուն մասին:

ՀԲԸՄ-ի հիւրերուն Կիրակի կեսօրուայ համար նախատեսուած էր այցելութիւն Հելիոպոլսոյ ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ Մարգարան եւ ճաշ հիւրերուն ու փափաքողներուն համար:

ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐի ֆութպոլի եւ պաքսթպոլի դաշտերը վրանածածկ գեղեցիկ ճաշարանի մը վերածուած էին:

Հիւրերը ծանօթանալէ ետք մարզարանին եւ գրաւելէ առաջ իրենց տեղերը յիշատակի նկար մը նկարուեցան, որմէ ետք ՀԲԸՄ-ի եւ ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐի գործօն վարչականներէն տողք. Ճորճ Սիմոնեան ողջոյնի խօսքով ելոյթ ունեցաւ:

Այս այցելութեան առթիւ ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐի վարչութիւնը ՀԲԸՄ-ի Նախագահ Պերճ Սեդրակեանի յանձնեց յիշատակի նուէր մը, ապա զանազան մասնաճիւղեր յիշատակի նուէրներ փոխանցեցին իրարու:

Պահն էր գոհացում տալու քիմքերուն: Ազատ շքասեղան էր, համեղ ճաշեր եւ հաճելի եւ մտերմիկ մթնոլորտ:



Տիար Պերճ Թերզեան
Ազգային Առաջնորդարանի դահլիճին մէջ ելոյթի պահուն:



Հելիոպոլսոյ ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐի Վարչութեան անդամները ՀԲԸՄ-ի Նախագահին հետ
ճախէն աջ՝ տողթորներ Կ. Ծիգմեճեան, Գ. Երզնկացեան, տեարք Օ. Պըլըքտանեան, Հ. Սիմոնեան, Նախագահ Պ. Սեդրակեան, տողթորներ Կ. Աբգարեան, Հ. Տրդատեան, տիար Կ. Վարժապետեան, տողթ. Ծ. Սիմոնեան, տեարք Կ. Վարժապետեան եւ Ժ. Յակոբեան:



ԿԻՐԱԿԻ, 16 ԱՊՐԻԼ 2006, Ժամը 20.00
100-ԱՄԵԱԿԻ ՏՕՆԱԿԱՏԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Վայրը՝ Կոմիտասի թատերասրահ:

Իսկապես փառահեղ հանդիսություն մը, ՀՀԸՄ-ի 100-ամեակի ոգեկոչումի այս յայտագիրը:

Յայտագիրին Ա. բաժինը սկսաւ Նանօր Արիկեանի կողմէ դաշնամուրի վրայ հնչած Եգիպտոսի, Հայաստանի եւ ՀՀԸՄ-ի քայլերգներով: Հանդիսավարուհի Կասիա Ճղալեան բեմ հրաւիրեց Եգիպտոսի ՀՀԸՄ-ի Շրջանակին կողմէ պատրաստուած Միութեան խորհրդանշանը ներկայացնող հարգաստեղը, ապա ՀՀԸՄ-ի աշխարհասփիւռ Մասնաճիւղերու ներկայացուցիչներուն յանձնելու այս առթիւ յատկապէս պատրաստուած յիշատակի վահանակները եւ ապա՝ յիշատակի վահանակներու տուղութենէն ետք ՀՀԸՄ-ի Նախագահը տուաւ ՀՀԸՄ-ի 100-ամեակի իր պատգամը: (տեսնել էջ 27)

Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ. Ամենայն Հայոց Կաթ-



Տիար Պ. Թերզեան Նախագահ Պերճ Սեդրակեանի՝ լամբակին կ'ամրացնէ Եգիպտոսի Շրջանակին կողմէ տուիրուած Միութեան խորհրդանշանը ներկայացնող ոսկեայ զարդաստեղը:

ղկոսին յղած Հայրապետական, Օրինութեան եւ Պահապանաց գիրը կարդացուեցաւ Արժ. Տ. Չենոն Զինյ. Բարսեղեանի կողմէ: Ապա հանդիսավարուհին բեմ հրաւիրեց ՀՀԸՄ-ի Նախագահ տիար Պերճ Սեդրակեանը, նախ ստանալու ՀՀԸՄ-ի Եգիպտոսի Շրջանակին կողմէ պատրաստուած Միութեան խորհրդանշանը ներկայացնող լամբակի զարդաստեղը, ապա ՀՀԸՄ-ի աշխարհասփիւռ Մասնաճիւղերու ներկայացուցիչներուն յանձնելու այս առթիւ յատկապէս պատրաստուած յիշատակի վահանակները եւ

ապա՝ յիշատակի վահանակներու տուղութենէն ետք ՀՀԸՄ-ի Նախագահը տուաւ ՀՀԸՄ-ի 100-ամեակի իր պատգամը: (տեսնել էջ 27)



ՀՀԸՄ-ի Նախագահ Պերճ Սեդրակեան շրջապատուած ՀՀԸՄ-ի աշխարհասփիւռ Մասնաճիւղերու ներկայացուցիչներով:



Արժ. Տ. Չենոն Զինյ. կ'ընթերցէ Վեհափառին Գիրը:



Հանդիսավարուհի տիկին՝ Կասիա Ճղալեան ելոյթի պահուն:

Յայտագիրին Բ. բաժինը հոգեզմայլ ելոյթներն էին արուեստագետներ սօփրանօ Յասմիկ Պապեանի եւ դաշնակահար Վարդան Մամիկոնեանի:

Եզրափակիչ այս հանդիսութեամբ ՀՀԸՄ-ը երկրորդ հարիւրամեակ յաղթական մուտք գործելէ ետք, վերանորոգուած ուխտով, բարեսիրական նոյն նպատակով ու ժամանակին ու վայրին յարիր նոր ծրագիրներով ՀՀԸՄ-ի



Սօփրանօ Յասմիկ Պապեան եւ դաշնակահար Վարդան Մամիկոնեան:

կարաւանը պիտի շարունակէ իր երթը իրագործելու իր բարեսիրական նպատակները կամեցող ու կարող հայ ժողովուրդի զաւակներէն առնելով կարիքաւոր իր զաւակներուն բաշխելով:

Թող ՀՀԸՄ-ի կարաւանը իր ճամբան շարունակէ հեռատես տեսլապաշտ եւ նախանձախընդիր ղեկավարութեամբ ինչպէս էր Միութեան հիմնադիր Պօղոս Նուպար փաշան:

Արաքսի Տօվլէթեան



ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ, 17 ԱՊՐԻԼ 2006

ՀԲԸՄ-Ի ՀԻՄՆԱԴՐՈՒԹԵԱՆ 100-ԱՄԵԱԿԻ ՅՈՒԲԵԼԵՆԱԿԱՆ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԻՒՆ ԱՂԵՔՍԱՆԱԴՐԻՈՅ ՄԷՋ

ՀԲԸՄ-ի հիմնադրութեան 100-ամեակի յոբելեական հանդիսութիւններու տօնակատարութիւնները իր հիմնադրման վայրին, Գահիրէի մէջ սկսան Չորեքշաբթի, 12 Ապրիլ 2006-ին: Հարիւր տարիներ առաջ մեծ հայրենասէր եւ եկեղեցասէր Պօղոս Նուպար փաշայի եւ իրեն գաղափարակից հայրենասէր, գաղափարապաշտ ազգայիններու ջանքերով 15 Ապրիլ 1906-ին, Ս. Չատկի օրը, Պօղոս Նուպար փաշայի ապարանքին մէջ հիմնուեցաւ այս մեծ Միութիւնը:

Երկուշաբթի, 17 Ապրիլ 2006-ին աղեքսանդրահայութեան եւ մասնաւորապէս ՀԲԸՄ-ի շրջանակին համար ուրախ եւ անմոռանալի օր մըն էր:

Առաւօտեան ժամը 11-ին Աղեքս. Ազգ. Առաջնորդարան ժամանեցին ՀԲԸՄիութեան աշխարհասփիւռ Մասնաճիւղերէն ներկայացուցիչներ գլխաւորութեամբ ՀԲԸՄ-ի Նախագահ Պերճ Սեդրակեանի: Խումբին կ'ընկերակցէին Եգիպտոսի Շրջանակային Յանձնաժողովի ատենապետ տիար Պերճ Թերզեան, Գահիրէի Մասնաճիւղի ատենապետ տիար Օննիկ Պըլըքտանեան եւ այլ պատասխանատուներ: Անոնք դիմաւորուեցան եգիպտահայոց թեմի բարեխնամ Առաջնորդ Գերշ. Տ. Աշոտ Սրբ. Եպս. Մնացականեանի, Աղեքսանդրիոյ Հոգեւոր Հովիւ Արժ. Տ. Գրիգոր քնյ. Սուրատեանի, Պատկ. Թեմական Ժողովի ատենապետ տիար Լեւոն Գաղթացեանի, Պատ. Զաղաքական Ժողովի ատենապետ տիար Վահէ Պէնտիսեանի եւ ՀԲԸՄ-ի Աղեքսանդրիոյ Մասնաճիւղի ատենապետ տիար Սարգիս Վարձպետեանի եւ իր վարչական ընկերներուն կողմէ:

Հիւրերը այցելեցին Ազգային Առաջնորդարանի շրջաբակին մէջ գտնուող մեծ հայրենասէր եւ Եգիպտոսի Ա. Վարչապետ Նուպար Փաշայի, ազգային մեծ բարերար Պօղոս Պէյ Եուսուֆեանի դամբարանները:

Ս. Պօղոս - Պետրոս եկեղեցւոյ մէջ հոգեհանգըստեան մասնաւոր պաշտօն կատարուեցաւ մեզմէ յաւետ բաժնուած ՀԲԸՄ-ի հիմնադիրներուն, Նախագահներուն, բարերարներուն, նուիրատուներուն եւ անդամներուն հոգւոցն ի հանգիստ, հանդիսապետութեամբ Եգիպտոսի Հայոց Թեմի բարեխնամ Առաջնորդ Գերշ. Տ. Աշոտ Սրբ. Եպս. Մնացականեանի: Հոգեհանգստեան պաշտօնը կատարեց եկեղեցւոյ հովիւ Արժ. Տ. Գրիգոր քնյ. Սուրատեան,



Նախագահ Պերճ Սեդրակեան Աղեքսանդրիոյ Գրադարանին մէջ ելոյթի պահուն:

մասնակցութեամբ դպրաց դասին:

Հոգեհանգստեան պաշտօնի աւարտէն ետք, խօսք առաւ Աղեքսանդրիոյ Պատ. Զաղաքական Ժողովի ատենադպիր, տոքթ. Արմէն Գալուքեան, որ համառօտ պատմականը ըրաւ Աղեքսանդրիոյ Ազգային կառոյցներուն:

Ապա, հիւրերը այցելեցին Ազգ. Առաջնորդարան, Մելգոնեան մանկապարտեզ եւ Պօղոսեան Ազգային վարժարան ուր հանդիպում ունեցան

աշակերտութեան, ուսուցչական կազմին, եւ տնօրէնուհի օրդ. Շուշան Կանիմեանի հետ: Գնահատելով տարուած աշխատանքը, անոնք գոհ տրամադրութիւններով ուղղուեցան դէպի Աղեքսանդրիոյ Գրադարանը (Bibliotheca Alexandrina), ուր ՀԲԸՄ-ի Աղեքսանդրիոյ Մասնաճիւղին յատուկ կարգադրութեամբ եւ հայ եւ արաբ ժողովուրդներուն եղբայրական ջերմ յարաբերութեանց շնորհիւ հիւրերը մեծ շուքով դիմաւորուեցան Աղեքսանդրիոյ Գրադարանի գործադիր տնօրէն եւ փոխ նախագահ հայասէր դեսպան Թահեր Խալիֆայի եւ գլխաւոր գրադարանապետուհի տոքթ. Սուհեր Ուսսթաուի կողմէ, եգիպտական եւ հայկական դրօշներու շուքին տակ (այս պատիւը միայն պետական մակարդակի այցելութիւններու պարագային է որ կ'ըլլայ): Մեզի համար այս ընդունելութիւնը մեծ հրճուանք մըն էր եւ պատիւ զգացինք որ հայ ժողովուրդին կը պատկանինք: Այցելութեան ընթացքին, իրենց սրտաբուխ խօսքերով ելոյթ ունեցան յարգարժան դեսպան Թահեր Խալիֆան, Միութեանս Նախագահ տիար Պերճ Սեդրակեան եւ տոքթ. Սուհեր Ուսսթաուի: Տիար Պերճ Սեդրակեան իր խորին շնորհակալութիւնները յայտնեց Աղեքսանդրիոյ Մատենադարանի պատասխանատուներուն ի մասնաւորի պրն. Դեսպանին այս սրտեաց եւ անմոռանալի ընդունելութեան համար ու Միութեան անունով արժեքաւոր գիրքեր նուիրեց գրադարանին ու խոստացաւ ուղարկել հայութեան վերաբերեալ արժեքաւոր այլ գիրքեր եւս Աղեքսանդրիոյ գրադարանին համար: Այս առթիւ գրադարանի տնօրէն դեսպան Թահեր Խալիֆան պաշտօնական շնորհակալագիր մը յանձնեց տիար Պերճ Սեդրակեանին: Մեծ անակնկալ մը եղաւ Նախագահին եւ ներկաներուն համար շնորհակալագիրը որ գրուած էր հայերէն լեզուով:

Ժամանակի սղութեան պատճառով կարելի չեղաւ աւելի լայնօրէն ծանօթանալ Մատենադարա-



սին բոլոր բաժիններուն:

Այս հիւրերը ուղուեցան «Tikka Grill եւ Fish Market» ծովահայեաց ճաշարանը կեսօրուան ճաշի: Ծաշէն ետք անոնք այցելեցին Մոնթագայի պալատն ու գեղատեսիլ պարտէզները: Անոնց մէջ գտնուող Նախկին Աղեքսանդրիացիները եւ հիւրերը իրենց հիացմունքը յայտնեցին ի տես քաղաքիս վերակառուցեալ ծովափնայ պողոտային:

ՀԲԸՄ-ի եւ ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐԻ գոյգ վարչութիւնները եւ անդամները իրենց Աղեքսանդրիոյ կեդրոնին մէջ անհամբեր կը սպասէին օրուան հիւրերուն ժամանման, որոնք երեկոյեան ժամը 7-ին ժամանեցին:

Ի պատիւ հիւրերուն կազմակերպուած ընդունելութիւնը սկսաւ յոտնկայս ունկնդրութեամբ Եգիպտոսի – Հայաստանի եւ ՀԲԸՄ-ի հիմներուն: Օրուան հանդիսավար տիար Հրանդ Վարձպետեան բեմ հրաւիրեց ՀԲԸՄ-ի Աղեքսանդրիոյ Մասնաճիւղի փոխ ատենապետ տոքթ. Կարապետ Անսուրեանը բարի գալստեան իր ուղերձը կարդալու: Ան իր հակիրճ ելոյթը վերջացուց ողջերթի բարեմաղթանքներով, որմէ ետք ելոյթ ունեցաւ ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐԻ ատենապետ տոքթ. Կարպիս Թոսունեան: Ներկաները շերմ ծափահարութիւններով գնահատեցին բարի գալստեան գոյգ ելոյթները որոնք սրտբաց խօսքեր էին:

Այս տեղի ունեցաւ գեղարուեստական կոկիկ յայտագիր մը որուն ընթացքին տիկին Մարի Հալաճեան իր քնքոյշ ձայնով երգեց հայկական երգեր, դաշնամուրի ընկերակցութեամբ տիար Էտի Թոփալեանի:

Ելոյթը մեծ խանդավառութեամբ ընդունուեցաւ ներկաներուն կողմէ: Այս առթիւ տիկին Մարիա Հալաճեանի յանձնուեցաւ ծաղկեփունջ մը առ ի գնահատանք իր ելոյթին:

Հանդիսութեան փայլը աւելցուց տիար Այգ Գալայճեան որ ստանձնած էր D. J.-ի պատասխանատուութիւնը: Ան ներկաները պահեց զուարթ մթնոլորտի մը մէջ հանդիսութեան ամբողջ տեւողութեան ընթացքին արհեստավարժ մակարդակով ներկայացնելով հայկական արդիական եւ օտար երգերու շարք մը:

ՀԲԸՄ-ի Նախագահ տիար Պերճ Սեդրակեան բեմ հրաւիրուելով հանգամանօրէն տուաւ Միութեան 100 Ամեակի պատգամը: Ան անդրադառնալով իր զգացումներուն յայտնեց, թէ որքան անուշ յիշա-



Նախագահ Պերճ Սեդրակեան յիշատակի վահանակը ստացած պահուն:

տակներ կը կապեն զինք այս վայրին ուր 40 տարիներ առաջ եկած էր եւ իբրեւ սկաւառապետ անմոռանալի օրեր ապրած այս շրջաբակին մէջ: Այս խօսեցաւ Միութեան երկրորդ հարիւրամեակի տեսլականին մասին խոստանալով շարունակել անոր հիմնադիրներուն ընտրած ուղիէն առաջնորդել այս մեծ Միութիւնը, իր եւ Միութեան բոլոր կարողութիւնները տրամադրելով ի շահ Հայաստանի, Արցախի եւ Սփիւռքի հայութեան: Յարգելի Նախագահին սոյն իմաստալից խօսքերը ներկայ հասարակութեան կողմէ գնահատուեցաւ երկարատեւ ծափահարութեամբ:

Պատմական այս այցը յաւերժացնելու համար ՀԲԸՄ-ի Աղեքսանդրիոյ Մասնաճիւղի ատենապետ տիար Սարգիս Վարձպետեան յարգելի Նախագահին յանձնեց յիշատակի վահանակ մը յանուն վարչութեան եւ անդամներուն:



ՀԲԸՄ-ի Նախագահը շրջապատուած ՀԲԸՄ-ի Աղեքսանդրիոյ Մասնաճիւղի Վարչութեան անդամներով եւ կարգ մը հիւրերով:

Այս տեղի ունեցաւ ճոխ «քոքթէյլ» ընդունելութիւն մը անթերի եւ կանոնաւոր սպասարկութեամբ:

Այս այցելութեան առթիւ ՀԲԸՄ-ի Լիբանանի Մասնաճիւղը Աղեքս. Մասնաճիւղին նուիրեց 100-ամեակի յիշատակի լամբականիշը:

Տիար Նախագահը եւ իրեն ընկերակցող Մասնաճիւղերուն յարգարժան ներկայացուցիչները այցելեցին ՀԲԸՄ-ի եւ ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐԻ շէնքը, յարակից սրահները, Մասնաճիւղիս

գրասենեակը, Հեքիմեան գրադարանը ինչպէս նաեւ սկաւառական բաժինը եւ իրենց գոհունակութիւնը յայտնեցին:

Հասած էր մեկնումի պահը: Ծառ յուզիչ էր ան մանաւանդ երբ երգուեցաւ ՀԲԸՄ-ի քայլերգը ներկայութեամբ 23 Մասնաճիւղերու ներկայացուցիչներուն:

Բոլորս վերանորոգեցինք մեր ուխտը ՀԲԸՄ-ի հովանիին ներքեւ ծառայելու մեր ազգին: Ցտեսութեան մաղթանքներով աւարտեցաւ այս հանդիպումը, լիայոյս ըլլալով կրկին միանալու յաջորդող ձեռնարկներուն առիթով:

Ներկայ հասարակութիւնը ուրախ տրամադրութեամբ մեկնեցաւ: Իր մէջ դեռ երկար ատեն վառ պիտի մնայ յիշատակելի եւ անմոռանալի այս օրը:

Կեցցե ՀԲԸՄը: Վարձքը կատար բոլոր անոնց որոնք սատարեցին ՀԲԸՄ-ի 100-ամեակի տօնակատարութիւններուն յաջողութեան:

Նազարեթ Գարթալեան
Թղթակից



ՀԲԸՄ-Ի ՆԱԽԱԳԱՅ ՏԻԱՐ ՊԵՐՃ ՍԵՂՐԱԿԵԱՆԻ ՊԱՏԳԱՍԸ ՀԲԸՄ-Ի 100-ԱՍԵԱԿԻ ՏՕՆԱԿԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒՆ ԱՌԹԻ ԳԱՅԻՐԷԻ ՍԷՋ ԿԱՅԱՑԱԾ ՈԳԵԿՈՉՈՒՄԻ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԵԱՆ

Հայաստանի Հանրապետության Մեծարգոյ Դեսպանի ներկայացուցիչներ
Գերաշնորհ Սրբազան Հայրեր
ՀԲԸՄիության Պատասխանատուներ
Սիրելի Անդամներ
Հոգեւոր Հայրեր ու
Ազգակիցներ

Ուխտի եկած եմք Գահիրէ, ծննդավայրը Հայկական Բարեգործական
Ընդհանուր Միության հոսկէ սկսելու պանծալի Միության դարադարձի
պաշտօնական տօնախմբությանց շարքը:

Այս պահուն, անհուն հրմուսմով կ'ողջունեմ մեր սիրեցեալ
Ժողովուրդը եւ ձեզ որ հաւաքուած էք հոս, մասնակից դառնալու
պատմական այս պահուն, մեզի հետ ոգեկոչելու Միության Յոբելեանը:

Ճիշդ հարիւր տարիներ առաջ, Զատկուան շաբաթավերջին, արաբական
ասպնջական այս երկրին պատմական մայրաքաղաքին մէջ, Պօղոս Նուպար,
իր տեսականին հաւատացող ինը պատուական ազգայիներու հետ, յղացաւ,
մշակեց ու հիմնեց անգուգական մեր կազմակերպութիւնը՝ Հայկական
Բարեգործական Ընդհանուր Միութիւնը:

Ծնունդէն անմիջապէս ետք, Միութիւնը իր ամբողջական
հոգածութիւնը ընծայեց Հայաստանի եւ Կիլիկիոյ հայութեան ֆիզիքական,
տնտեսական ու կրթական կարիքները գոհացնելու: Ծրագրուած Մեծ եղեռնը
ու նենգօրէն կատարուած Կիլիկիոյ պարսլումը 1915էն 1921 տարիներուն,
նոր մարտահրաւերներու դէմ յանդիման դրին Բարեգործականը, որուն
պատասխանատուները անմիջապէս զօրակոչի ենթարկեցին համայն
անդամակցութիւնն ու մասնաճիւղերը, անմիջական օգնութիւն հասցնելով
ափսոսով ու տեղահանութեամբ արաբական անապատներ սփռուած
հայութեան բեկորներուն, հաստատելով Միջին Արեւելի, Եգիպտոսի թէ
Յունաստանի տարածքին գթութեան կայաններ, որբանոցներ, արհեստանոցներ
եւ դարմանատուներ:

1921-էն 1948 թուականներուն, Միության գործունէութիւնը
տարածուեցաւ հիմնական երեք տարբեր բնագաւառներէ ներս. այսպէս՝

Առաջին՝ անասկարկ օժանդակութիւն մեր պատմական հողերուն փոքր
մասին վրայ վերածնած Հայաստանին՝ դաւանելով զայն հայրենաբնակ ու
կոտորակեալ տարագիր հայութեան այն միա՛կ կոուանը, հայութեան վերջին
ապաստանը, Տո՛ւնը, ուր համախմբուելու էին ազգին բոլոր զաւակները, մեր
երկիրը դարձնելու համար զօրաւոր եւ հոնկէ շարունակելու՝ հայութեան
դարաւոր ու անյետաճելի երազները:



Երկրորդ՝ հոգատարութիւն վրանափառմանը եւ հիւղականներու մէջ տառապող գաղթական բազմութեանց, հասնելու անոնց առօրեայ տարրական սնունդին, բժշկական խնամքին եւ նաեւ՝ ընկերային ապահովութեան: Այս վիթխարի աշխատանքը կատարուեցաւ հայ թէ օտար համաշխարհային մարդասիրական զանազան հաստատութեանց հետ:

Երրորդ՝ որբահաւաքներէ ու գաղթական հայութեան խլեակներէն ծնունդ առած նոր սերունդին ազգային ու տոհմային դաստիարակութեան համար հաստատել կրթական օճախներ եւ մշակութային ու մարզական ձեռնարկներով զայն պահել հայութեան ծոցին մէջ: 1948-էն ետք այս հսկայ աշխատանքը Միութեան համար դարձաւ ազգապահպանման հիմնական գրաւականներէն մին, որ մինչեւ այսօր կը շարունակենք խոր հաւատով:

Վստահաբար, հայ ժողովուրդը հպարտ ու երաստապարտ է Միութեան արձանագրած իրագործումներով. 25 երկիրներու մէջ ան տիրական ներկայութիւն մըն է, մանաւանդ ազգապահպանման իր լայնածաւալ յայտագիրներով, որոնց իրականացումը շատ անգամ պետական միջոցներ կը պահանջեն: Մեր կրթական ու երիտասարդական կեդրոններու ցանցով, շաբաթօրեայ վարժարաններով, ամառնային ճամբարներով, ինչպէս նաեւ՝ մշակութային, մարզական եւ սկսնակական շարժումներով Բարեգործականը կը ծառայէ գրեթէ բոլանդակ Հայ Սփիւռքին:

Վերջին տասնամեակին կիրարկուած մեր «Վարժողական Ծրագիրներ»ը, «Յաջորդ Սերունդ» յայտագիրները, «Երիտասարդ Արհեստավարժ»ներու շարժումները, մշակութային որակաւոր ձեռնարկներն ու հրատարակութիւնները կը միտին նոր սերունդին ընձեռել լայն պատեհութիւններ, անոնց մօտ կերտելու ազգային ինքնութեան հպարտ գիկտակցութիւն, միեւնոյն ժամանակ զանոնք պատրաստելով ստանձնելու վաղուան առաջնորդութեան պատասխանատուութիւնը եւ շարունակել պահպանելու ազգային մշակութային մեր հարուստ ժառանգութիւնը:

Հայաստանի 1988-ի աղէտալի երկրաշարժին եւ անոր յաջորդող փառափառ ու տնտեսական նոր իրավիճակին հետեւանալով, Միութիւնը հաւատարիմ իր հիմնադիրներուն գծած ուղիին եւ թողուցած աւանդին, զօրաւոր թափով վերստանձնեց հայրենակերտումի նոր յանձնառութիւններ: Երեխաներու յատուկ Կեդրոնները, Ապուրի Խոհանոցները, Հայաստանի Ամերիկեան Համալսարանը, հագարէ աւելի շրջանաւարտներով, Հայաստանի Ֆիլհարմոնիք եւ Արցախի Սենեկային Նուագախումբերը, Բժշկական եւ Գերաշնային Կեդրոնները որոնք կը միտին կրթական, մշակութային, բարեսիրական բնագաւառներէն ներս թիկունք կանգնելու պետութեան նիգերուն:

Ինչպէս նաեւ Միութեան հարիւրամեակի որպէս գլխաւոր ծրագիրներէն մին ձեռնարկած ենք Արցախի Նորաշէն, Բարեշէն եւ Ակնաղբիւր գիւղերուն վերաբնակեցման շինարարական աշխատանքին, այնպէս ինչպէս անցեալին Միութիւնը յանձն առած էր Նուպարաշէն աւանի իրագործման մեծ ու հայրենաճառ ծրագիրը:



Եւ վերջապէս, հաւատարիմ իր հիմանդիրներու ուղիին, Միութիւնը կը շարունակէ իր որդիական անսակարկ օժանդակութիւնը բերել Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ պայծառութեան, հոգեւորականներու պատրաստութեան, ծխական կեանքի յառաջացման, որպէսզի անխախտ մնայ հայ ժողովուրդին հաւատքն ու սէրը հանդէպ իր դարաւոր սրբութիւններուն, այն համոզումով թէ՛ Հայաստանեայց Եկեղեցին, իր Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի գերագոյն հեղինակութեամբն, կը մնայ հայ ժողովուրդին յանձնարարական հիմնական ազդակներէն մին:

Անհրաժեշտ է որ Հայաստանի մեր եղբայրներն ու բոլորքը վայելեն բնականոն ու բարօր պայմաններ՝ որպէսզի կառչին հայրենի հողին: Ու առ այդ, կը շարունակենք մեր միջոցները տրամադրել կրօնական, մշակութային, կրթական, առողջապահական ու շինարարական պահանջները գոհացնելու: Քննենք Հայաստանի կենսական կարիքներն ու պայմանները, որպէսզի, ըստ այնմ, մեր ներդրումները ըլլան ազդեցիկ ու գործնական, լա՛ւ գիտնալով որ Հայաստանի տնտեսական ուժեղացումն ու կայունութիւնը էական երաշխիքներ են մեր աշխարհատարած գործունէութեանց յաջողութեամբ պսակման:

Ու վերջապէս, երկրորդ հարիւրամեակի սեմին, ՀԲԸՄը ո՞ր կ'երթայ: Որո՞նք են ապագայի մեր հիմնական մտահոգութիւնները, մեր նպատակներն ու իրագործելի ծրագիրները:

Յաջորդող փասնէն երեսուն տարիներու ընթացքին կ'ակնկալուի որ արտասահմանի հայութեան թիւը կրկնապատկուի: Անհրաժեշտ է որ ուսումնասիրուին նպատակաւոր ծրագիրներ եւ գործադրուին բարձրորակ յայտագիրներ, որոնք ամրապնդեն կապը օտար երկրակամարներու տակ հասակ մետող սերունդներուն եւ անոնց ու հայրենաբնակ սերնդակից հարազատներուն միջեւ:

Ամէն ժողովուրդի նման հայ ազգին ապագան կ'երաշխաւորուի իր երիտասարդութեամբ: Ուստի պիտի շարունակենք մեր ուշադրութեան կիզակէտը դարձնել անոր ազգային ինքնութեան պահպանման հետ աղերս ունեցող բարդ հարցերը:

Մեզի ներկայացուած տուեալները յստակօրէն ցոյց կու տան, որ արտաշխարհի հայ երիտասարդութիւնը, իր բացարձակ մեծամասնութեամբ, ունի բազմազան ու բազմաբնուիական ինքնութիւններ, որոնց շարքին՝ հիմնականը անպայմանօրէն հայկականը չէ: Իսկ հայկական ինքնութեան կապը, դիւրահաղորդ դարձնելու համար, մանաւանդ մեր մայրենի լեզուին, մշակոյթին, արուեստներուն, կրօնին եւ պատմութեան, կը պահանջեն մերձեցման նոր միջոցներ, համոզում, խոր հաւատք ու նիւթական հսկայական ներդրումներ:

Մինչ կը տօնախմբենք Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միութեան անդրանիկ Հարիւրամեակը սեւեռելով մեր հայեացքը դէպի լուսաւոր ապագան, յանուն Միութեան դեկլարութեան կը դիմենք մեր սիրելի ժողովուրդին խնդրելով անոր անվերապահ ու յարատեւ նեցուկն ու



օժանդակութիւնը, որպէսզի անցեալին նման, ունենանք կարելիութիւնը
զանոնք բազմապատկուած ձեւով վերադարձնելու ողջ հայութեան:

Այս հանդիսաւոր պահուն երախտագիտութեամբ կ'ոգեկոչեմ ինկելի
յիշատակը հայ ժողովուրդի անգուգական զաւկին՝ Պօղոս Փաշա Նուպարին,
որ իր կատարած ազգանուէր գործունէութեամբ հանդիսացաւ հայ ազգին
բարօրութեան նուիրուած մեծ սերմնացանը, անոր գաղափարակից ու
գօրակից Միութեան հիմնադիրներուն, որոնցմէ իւրաքանչիւրը իր
ասպարէզին մէջ տիտան մըն էր: Նոյնպէս, երախտագիտութեամբ
կ'ոգեկոչեմք ինկելի յիշատակը, նախախնամութեան տնօրինումով Միութեան
յաջորդական նախագահութեան կոչուող Գալուստ Կիւլպէնկեանին, Զարեհ Պէյ
Նուպարին, Արշակ Գարակէօզեանին, ՀԲԸՄիութեան ոսկեդարու
նարտարապետ Ալեք Մանուկեանին եւ իրենց բոլոր նուիրեալ
գործակիցներուն, որոնք իրենց կարելին ըրին հետապնդելու հիմնադիրներուն
մեծ տեսիլքը:

Շնորհակալութեամբ եւ երախտագիտութեամբ կ'ողջունեմ Միութեան
ճրդ Նախագահ Լուիզ Մանուկեան Սիմոնը, իր բեղմնաւոր 12-ամեայ
ղեկավարութեան եւ կատարած աչքառու իրագործումներուն համար, ինչպէս
նաեւ իր շարունակական նուիրեալ ծառայութեան ի շահ Միութեան եւ
հայրենիքին:

Երախտագիտութիւն եւ յարգա՛նք Միութեան ծանօթ եւ անյայտ
բարեբարներուն, որոնց մեծագումար նուիրատուութիւններով ու ումանց
համեստ լուծումներով կարելի դարձաւ Միութեան բազմաժաւալ ծառայութեան
իրագործումը:

Երախտագիտութիւն եւ յարգա՛նք Միութեան բիւրաւոր հաւատաւոր
անդամներուն, որոնց զոհաբերութեան ոգին եւ անշահախնդիր
մասնակցութիւնը կը մնան արձանագրուած Բարեգործականի
տարեգրութեան ոսկեայ էջերուն մէջ:

Երախտագիտութիւն եւ յարգա՛նք Միութեան բոլոր մշակներուն,
դաստիարակներուն եւ գործիչներուն, որոնք առաքելատիպ գիտակցութեամբ
ու գերագոյն զոհողութեամբ, երբեմն նոյնիսկ կեանքի գնով, լուսաւորեցին
ու դարբնեցին միտքերը սերունդներու, անոնց տալով գաղափարական
առաջնորդութիւն դէպի հայութեան պայծառ ապագան, լոյսին ու յոյսին
ջահը տանելով գաղթաշխարհի մէն մի անկիւնը:

Երախտագիտութիւն եւ յարգա՛նք համայն հայութեան, որ իր
անվերապահ վստահութիւնը ընծայեց եւ թիկունք կանգնեցաւ Միութեան
ձեռնարկած իրագործումներուն:

Փա՛նք եւ պատի՛ւ մեր մեծ Միութեան եւ հայութեան ոգիին
յաւերժութիւնը երաշխաւորող Մայր Հայաստանին:

Գահիրէ
Ապրիլ 16, 2006



**ՀԲԸՄ-Ի ԵԳԻՊՏՈՍԻ ՇՐՋԱՆԱԿԱՅԻՆ ՅԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԻ ԱՏԵՆԱՊԵՏ
ՏԻԱՐ ՊԵՐՃ ԹԵՐԶԵԱՆԻ ԲԱՑՄԱՆ ԽՕՍՔԸ
ՀԲԸՄ-Ի 100-ԱՄԵԱԿԻ ՏՕՆԱԿԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒՆ ԱՌԹԻ ԳԱՅԻՐԷԻ ՄԷՋ
ԿԱՅԱՑԱԾ ՈԳԵԿՈՉՈՒՄԻ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԵԱՆ**

Գերաշնորհ Սրբազան Հայր

Արհիպապատիւ Գերապայծառ Տէր

Արժանապատիւ Զահանայ Հայր

Առաքինազարդ Զոյրեր

Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միութեան Նախագահ Տիար Պերճ Սեդրակեան եւ Կեդրոնական Վարչական Ժողովի պատուարժան անդամներ

Հայաստանի Հանրապետութեան Դեսպանութեան յարգարժան ներկայացուցիչներ

Գահիրէի եւ Աղեքսանդրիոյ Թեմական եւ Զաղաքական Ժողովներու Ատենապետներ եւ Անդամներ

Բարեգործականի աշխարհասփիւռ շրջանակներէ ժամանած Միութեան պատասխանատուներ, անդամներ, համակիրներ եւ բարեկամներ

Եգիպտահայ տարբեր միութիւններու ներկայացուցիչներ եւ սիրելի հիւրեր

Այսօր, 16 Ապրիլ 2006-ին, միասնաբար տօնախմբեցինք Ս. Չատիկը:

Այսօր, հաւաքուած ենք նաեւ տօնախմբելու ասկէ ճիշդ 100 տարի եւ մէկ օր առաջ՝ 15 Ապրիլ 1906-ին, դարձեալ Ս. Չատիկի տօնին պատահած նշանակալից իրադարձութիւն մը:

Արդարեւ այդ օր, հայրենիքէն հազարաւոր մղոններ հեռու, սակայն հայրենիքով եւ հոն ապրող հայրենի ժողովուրդին վիճակով խորապէս մտահոգ տասը առաջատար եգիպտահայեր, գլխաւորութեամբ մեծանուն Պօղոս Նուպար Փաշայի, Գահիրէի մէջ հիմը կը դնէին Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միութեան:

Միութեան հիմնադիր Ժողովը կը գումարուէր Պօղոս Նուպար Փաշայի ապարանքին մէջ, որուն վայրը, զարմանալի զուգահեռաբար:

թեամբ մը, կը գտնուի այս սրահին փողոցին վրայ, մեզմէ հազիւ քանի մը հարիւր մետր անդին:

Պատմական անմոռանալի եւ անկրկնելի վայրկեաններ կ'ապրինք այս պահուս եւ ներքին խոր զգացում մը կը համակէ մեզ, թէ այս սրահին մէջ հաւաքուածներս առանձին չենք, այլ մեզի հետ եւ մեր շուրջը կը գտնուին մեզմէ առ յաւետ բաժնուած՝ Միութեան հիմնադիրներուն եւ նախագահներուն, Միութեան մեծ ու փոքր բարեյիշատակ բարերարներուն եւ Միութեան հազարաւոր գործօն եւ հաւատաւոր անդամներուն հոգիները, որոնք կը խայտան ի տես իրենց սիրելի Միութեան յաջող, անխափան եւ փառապանծ հարիւրամեայ երթին նշումին:

Անոնց հոգիները կը խայտան նաեւ ի տես Միութեան աշխարհասփիւռ բազմահազար անդամակցութեան երկու հարիւր յիսունէ աւելի ներկայացուցիչներուն, որոնք երկրագունդին չորս ծագերէն եկած են, գլխաւորութեամբ Միութեան 7-րդ նախագահ Պերճ Սեդրակեանին, Միութեան օրրանին մէջ եգիպտահայութեան հետ ոգեկոչելու իրենց սիրելի կազմակերպութեան հիմնադրութեան դարադարձը եւ մասնակցելու այս առթիւ կայանալիք՝ համամիութենական տօնակատարութիւններուն շարքին առաջինին:

Այսպիսի պատմական առիթով մը, անխուսափելի են կարգ մը մտորումներ եւ հարցադրումներ:

Առաջին մտածումը որ կը փոթորկէ մեր միտքը, այն է թէ Բարեգործականի ծնունդը պատահականութեա՞ն արդիւնք էր, թէ՞ անիկա արդիւնքն էր համազգային անյետաձգելի պահանջի մը:

Զմոռնանք որ 100 տարի առաջ Արեւմտահայաստանի հայութիւնը կը հեծէր օսմանեան բռնատիրութեան ծանր թաթին տակ եւ տիրող դժուարին տնտեսական պայմանները կը մղէին շատերը լքելու իրենց հայրենի երդիքը եւ



ապաստան փնտռելու անհարազատ երկինքներու տակ:

Նոյնպէս, Արեւմտահայաստանի շատ մը շրջաններուն մէջ հայկական ինքնութիւնը խաթարուած էր, քանի որ ժողովուրդը թրքախօս, քրտախօս կամ արաբախօս դարձած էր:

Եթէ ասոնց կողքին նկատի ունենանք այդ օրերուն հայ իրականութեան մէջ տիրող ցաւալի վիճակը, ուր սխալ ընկալուած եւ սխալ գործադրուած յեղափոխութեան մը անունով, հայու ձեռքով հայեր կ'ահաբեկուէին եւ այդ եղբայրասպան արարքները զանազան պատրուակներով կ'արդարացուէին, ապա կ'անդրադառնանք որ Բարեգործականի հիմնադիրները ազգային այս յուսալքից կացութիւնը կը դիմագրաւէին առողջ, հեռատես, գործնական եւ գերազանցօրէն ազգային նպատակներու ծառայող առաջադրութիւններով:

Բարեգործականը առաջին օրէն կ'որդեգրէր ապաքաղաքական բարեսիրական կազմակերպութեան մը տարազը: Ան չունենալով հանդերձ քաղաքական կուսակցութիւններու յատուկ ձգտումներ, կը հետապնդէր խորապէս ազգային քաղաքականութիւն մը, որմէ երբեք չշեղեցաւ իր հարիւրամեայ գործունեութեան ամբողջ ընթացքին:

Ազգային - քաղաքական այդ անշեղ ուղեգիծը միշտ նկատի ունեցաւ հայրենիքի հզօրացումը եւ հայ ժողովուրդին ինքնութեան պահպանումը ու անոր մակարդակին բարձրացումը:

Բարեգործականի եւ անոր ղեկավարներուն բոլոր նախաձեռնութիւնները, առաջին իսկ օրէն, հարազատ արտայայտութիւնը եղան այդ ազգային քաղաքականութեան:

Արդարեւ, իր հիմնադրութենէն անմիջապէս յետոյ Բարեգործականը սերմնացու, լծկան կենդանիներ եւ երկրագործական գործիքներ հասցուց արեւմտահայ գիւղացիին, որպէսզի ան չլքէ իր պապենական հողերը:

Իր հիմնադրութենէն մինչեւ 1913, միայն եօթը տարուան ընթացքին Արեւմտահայաստանի մէջ ան հիմնեց 38 վարժարաններ, օտարախօս հայ զանգուածներուն մօտ ազգային ինքնութիւնը վերստին արմատաւորելու համար:

Ան նոյնպէս օգնութիւն հասցուց Կովկասի հայ - թաթարական կռիւներու աղետալներուն, ինչպէս նաեւ 1909-ին Ատանայի կոտորածին հետեւանքով անպաշտպան մնացած հազարաւոր որբերուն եւ այրիներուն:

1915-ի Մեծ Եղեռնը եկաւ հիմնովին փոխելու Միութեան գործունեութեան դաշտը, սակայն անոր ազգային - քաղաքական ուղեգիծը մնաց նոյնը:

Բարեգործականը Եղեռնէն փրկուած բազմահազար կարիքաւորներուն հասցուց տարբեր բնոյթի օժանդակութիւններ: Ան Ա. համաշխարհային պատերազմէն յետոյ Մերձաւոր Արեւելքի եւ Յունաստանի մէջ բացաւ որբանոցներ, պատսպարաններ եւ հիւանդանոցներ:

1918-ին հայկական պետականութեան վերականգնումէն յետոյ, Բարեգործականը օգնութիւն փութացուց այդ միջոցին թշուառութեան եւ սովի մատնուած հայրենի ժողովուրդին:

1920-ին օգնեց Յունաստան ապաստանած հայերու ներգաղթին: Նոյնը ըրաւ Երուսաղէմի իր որբանոցներուն 250 որբերը Հայաստան փոխադրելու համար:

1923-ին Հայաստանի մէջ հաստատեց Նոր Եւդոկիա աւանը:

1926-ին Շիրակի մեծ երկրաշարժին աղետալներուն համար կազմակերպեց ընդհանուր հանգանակութիւն:

Երեւանի մէջ կառուցեց Դարուի Յակոբեան Մայրանոցը, Մարի Նուպար ակնաբուժարանը, Աւետ Սարգիս հոգեբուժական հիւանդանոցը եւ մտաւորականներու շէնքը:

Նոյնպէս ան օժանդակեց Երեւանի պետական համալսարանին, ինչպէս նաեւ կառուցեց Նուպարաշէն աւանը:

Հայաստանի խորհրդայնացումէն յետոյ, 1923-էն սկսեալ, Բարեգործականը սփիւռքահայ առաջին կազմակերպութիւնն էր, որուն թոյլատրուեցաւ գործել Հայաստանի մէջ:

Այդ գործունեութիւնը շարունակուեցաւ մինչեւ 1937, երբ հետզհետէ ճնշիչ դարձող սթալինեան վարչակարգը վերջ տուաւ անոր, գնդակահարելով Բարեգործականի Հայաստանի ներկայացուցիչը: Բարեգործականի



հիմնած բոլոր հիմնարկներուն անունները ջնջուեցան: Նուպարաշէնը վերածուեցաւ Սովետաշէնի, բայց Բարեգործականի ղեկավարութիւնը հայրենիքին հանդէպ ո՛ր չկապեց, քինախնդրութիւն չբարոգեց, այլ ընդհակառակն, յետագային՝ առաջին իսկ առիթով, երբ կարելիութիւնը ստեղծուեցաւ հայրենիքին կրկին անգամ օժանդակելու, Բարեգործականը դարձեալ պատնէշի վրայ էր, դարձեալ առաջին գծի վրայ, մեր հայրենիքին եւ մեր ժողովուրդին շահերը գերիվեր դասելով ամէն այլ նկատումէ:

Այսպէս, Բ. համաշխարհային պատերազմի տարիներուն Բարեգործականը իր մասնակցութիւնը բերաւ «Սասունցի Դաւիթ» հրասայլերու շարասիւնին հանգանակութեան:

Իսկ նոյն համաշխարհային պատերազմէն յետոյ, անցեալ դարու 40-ականներու երկրորդ կեսին, ան լայնօրէն օժանդակեց դէպի հայրենիք ներգաղթի շարժումին:

Հայրենիքի մէջ ունեցած գործունեութեան զուգահեռ, Բարեգործականը Մերձաւոր Արեւելքի մէջ հիմնեց գաղթաւաններ, օժանդակութիւն հասցուց գոյութիւն ունեցող հայկական վարժարաններուն եւ սկսաւ բանալ սեփական նոր վարժարաններ:

Աւելի ուշ, նոր պայմաններու եւ նոր պահանջներու բերումով ան սկսաւ երիտասարդական եւ մշակութային կեդրոններ հիմնել:

Ժամանակի ընթացքին նորաստեղծ գաղթօճախներ նոր հրամայականներ յառաջացուցին եւ զանոնք դիմագրաւելու համար Բարեգործականը աւելի եւս ընդարձակեց իր համահայկական բարեսիրական, կրթական, մշակութային եւ մարզական բազմաբնոյթ գործունեութիւնը:

Ան Սփիւռքի 22 երկիրներու մէջ գործելէ զատ 1988-ի Սպիտակի ահաւոր երկրաշարժէն եւ մանաւանդ Հայաստանի անկախացումէն վերջ, հայրենիքի մէջ եւս ծաւալեց կրթական, մշակութային, առողջապահական եւ մարդասիրական ճիւղաւորումներով լայն գործունեութիւն մը:

Աւելորդ չէ նշել, թէ Բարեգործականի օժանդակութիւններուն կողքին, Միութեան ղեկավարութեան անդամները եւ անոնց հարազատները մեծագումար նուիրատուութիւններով կը սատարէն Ս. Էջմիածնի տարբեր ծրագիր-

ներուն եւ հայրենի եկեղեցիներու շինութեան ու վերանորոգման:

Դժուար է, հանդիսութեան մը բացման խօսքին նեղ պարունակին մէջ, պարզել Բարեգործականի 100-ամեայ գործունեութեան ամբողջ տարողութիւնը: Սակայն ինչ որ որպէս մասնակի օրինակ թուեցինք, պանծալի գործունեութիւն մըն է ամէն չափանիշներով:

Յաճախ Բարեգործականի յաջողութեան պատճառները կը վերագրուին անոր կողմէ տարուած գործունեութեան ազգային ցաւեր ամոքելու եւ ազգային պահանջներ գոհացնելու փաստին:

Սակայն, անոնցմէ զատ հարկ է նաեւ հաշուի առնել բազմաթիւ այլ հանգամանքներ: Արդարեւ, Բարեգործականի յաջող գործունեութեան եւ մեծ իրագործումներուն մէջ, հիմնական դեր ունեցած են Բարեգործականի բոլոր ժամանակներու ղեկավարներուն խոր սերն ու նուիրումը հանդէպ մեր ժողովուրդին եւ մեր հայրենիքին, անոնց խոհեմ եւ իրատես մօտեցումը՝ մեր ազգային հարցերուն, անոնց մտքի ճկունութիւնը՝ պատշաճելու ժամանակի հոլովոյթով առաջ եկած նոր իրավիճակներու եւ ազգային նոր կարիքներու, անոնց խղճամիտ յանձանձումը Միութեան դրամագլուխին եւ անոնց սկզբունքային դիրքորոշումը՝ ճակատաբաց կերպով հաշուետու ըլլալու մեր ժողովուրդին:

Բարեգործականի ղեկավարութեան մօտ նկատուող այս ընդհանուր յատկանիշները, սկսելով Միութեան հիմնադիր նախագահ Պօղոս Նուպարէն, Գալուստ Կիւլպէնկեանէն, Չարեհ Նուպարէն, Արշակ Գարակեօգեանէն մինչեւ Ալեք Մանուկեան եւ Լուիզ Մանուկեան Սիմոն, Միութեան համար կերտեցին վստահութեան ապառաժեայ վարկ մը, որ անհատնում գանձ մըն է բոլոր չափանիշներով:

Այս իրողութեան անհերքելի փաստերն են, անցնող 100 տարիներու ընթացքին, մեր յիշած նախագահներուն կատարած իշխանական եւ մեծագումար ընծայաբերումներէն զատ, բարեյիշատակ եւ օրինեալ հարիւրաւոր բարերարներու կողմէ եղած առատաձեռն եւ սրտաբուխ նուիրատուութիւնները:

Այդ բոլորը սատարեցին Սփիւռքի թէ Հայրենիքի տարածքին տարբեր ժամանակներու մէջ



Բարեգործականի ունեցած նախախնամական դերին եւ կարելի դարձուցին համագգային տարողութեամբ ծրագիրներու իրագործումը:

Սակայն այսօր, Բարեգործականի հիմնադրութենէն 100 տարի յետոյ, եթէ յետադարձ ակնարկ մը նետենք եւ զուգակշիռ մը ընենք այսօրուան եւ 20-րդ դարու սկիզբի մեր ժողովուրդին կացութեան միջեւ, պիտի տեսնենք թէ հակառակ հսկայական իրագործումներով լի կտրուած երկար ճանապարհին, հակառակ հայրենի անկախ պետականութեան առկայութեան եւ հակառակ տարածուն ու բարգաւաճ Սփիւռքի մը գոյութեան, զարմանալիօրէն կարծեք թէ շատ բան չէ փոխուած:

100 տարի առաջուան նոյն հարցերը այսօր դարձեալ իրենց գլուխները կը ցցեն, սակայն այս անգամ տարբեր բնոյթով եւ տարբեր խորութեամբ եւ տարողութեամբ:

Արդէն քանի մը տասնամեակէ ի վեր հայրենիքը կը պարպուի եւ պարպումի ամէն մէկ ալիք իր հետ կը տանի հայրենի փայլուն եւ ստեղծագործ ուղեղներ:

Կը պարպուին նաեւ Արցախի սահմանամերձ գիւղերը եւ Բարեգործականը իր հիմնադրութենէն հարիւր տարի յետոյ անգամ մը եւս իր աւանդական դերին մէջ կը գտնուի, որոշ աշխատանք տանելով այդ սահմանամերձ գիւղերուն վիճակը բարելաւելու, որպէսզի արեան սուղ գինով շահուած հողը, կրկին անգամ խաղաղ նահանջով չլքուի:

Պարպումի համաճարակէն վարակուած են նաեւ Միջին Արեւելեան հայրենամերձ եւ արմատաւորեալ գաղթօճախները:

Գալով մեր լեզուին, ան ամբողջ Սփիւռքի տարածքին առաւել կամ նուազ չափերով սրընթաց նահանջի մէջ է: Ազգային, յարանուանական կամ միութենական վարժարանները կը միացուին կամ կը փակուին:

Հայ ժողովուրդը տասնամեակներէ ի վեր տեղաշարժի մէջ է եւ այդ տեղաշարժին զուգահեռ եւ անոր ընթացքին տեղի կ'ունենայ իրերայաջորդ սերունդներու հերթափոխութիւնը:

Մեր ժողովուրդին արտահայաստանեան հատուածին զաւակները, իրենց նկարագիրով եւ աշխարհահայեացքով, թէ՛ իրենց ապրած

երկիրներուն տեղական եւ թէ՛ համայնակու աշխարհայնացման ազդեցութեան տակ, տակաւ կը կորսնցնեն իրենց ազգային, առհաւական, ընդհանրական տոհմիկ դիմագիծը, եւ լեզուի նահանջին հետ կ'արագանայ նաեւ անոնց ազգային ինքնութեան խամրումը:

Տեղայնական մտածելակերպերը սկսած են բաժնել, նոյն ժողովուրդին եւ նոյն կազմակերպութիւններուն զաւակները:

Այս բոլորին փրկութիւնը, ինչպէս անցեալին այսօր եւս կապուած է հայրենի հողին եւ ազգային ժառանգութեան հետ:

Կասկած չկայ թէ բոլորս ալ անխտիր համոզուած ենք մեր առջեւ ծառացող հիմնահարցերուն՝ հայրենիքի եւ հայրենամերձ գաղութներու պարպումին եւ լեզուի նահանջին ներկայացուցած վտանգին:

Եթէ պարպումի գործընթացին հակակշռումը առ այժմ վեր է մեր ուժերէն, ապա լեզուի նահանջին պարագային մեզ մղողը պիտի ըլլայ այն յաճախանքը, այն մղձաւանջը, այն մտալլկումը եւ վերջապէս այն սարսափը, որ իրերու այս ընթացքով՝ արտասահմանի մեր ամբողջ ժողովուրդը յառաջիկայ քանի մը տասնամեակներուն անխուսափելիօրէն պիտի դառնայ աղճատուած ազգային ինքնութեամբ օտարախօս «հայկական ծագում» ունեցող զանգուած մը, որուն հեռացումը մեր հայրենի ժողովուրդէն եւ պորտակապի խզումը մեր հայրենիքէն ժամանակի հարց է եւ համագգային անդարմանելի կորուստ, ի վնաս մեր մայր հայրենիքին եւ մեր ժողովուրդին:

Եթէ համոզուինք այս կացութեան ներկայացուցած լուրջ վտանգին եւ այդ համոզումին միանան ուժերու ամբողջական լարում, ճիգերու համադրում եւ միջոցներու ու կարելիութիւններու ճիշդ օգտագործում, կարելի կը դառնայ շատ բան փրկել:

Մեր բոլոր նախաձեռնութիւններուն առանցքը պետք է հանդիսանայ հայրենիքը: Հարկ է որ բոլուն կերպով ձգտինք մեր նոր սերունդները մղելու, որ իւրացնեն մեր ազգային բոլոր արժէքները, որոնց մէջ առաջին գծի վրայ կու գայ մեր լեզուն:

Սխալ չհասկցուելու համար կը փութանք ճշդելու եւ շեշտելու, թէ մեր նպատակը ոչ թէ ազգայնամոլութեամբ կուրացած սերունդներ՝



այլ համամարդկային արժեքները առողջ կերպով ընկալող հայատենի եւ հայրենաբաղձ հայրորդիներ հասցնելն է, որոնք նոյն ատեն հաւատարիմ եւ օրինակելի քաղաքացիները ըլլան իրենց ապրած երկիրներուն:

Կը գիտակցինք եւ կը զգանք, որ Սփիւռքի համայնակույ պայմաններուն մէջ՝ ակնկալուածը շատ դժուար իրագործելի է, բայց եւ այնպէս անկարելի չէ:

Անկարելի չէ եթէ մանաւանդ հաւաքական լարում պահանջող այս ճիգին Բարեգործականը նախաձեռնարկ ըլլայ գործակցութեան կոչ ուղղելու նոյն նպատակին համար գործող սփիւռքահայ թէ հայրենի այլ կազմակերպութիւններու եւ կառոյցներու:

Բարեգործականը իր հարիւրամեայ գոյութեան ընթացքին բազմաթիւ մեծ ծրագիրներ իրագործած է եւ պատճառ մը չկայ որ այսօր եւս իր նախագահին ղեկավարութեամբ եւ աշխարհատարած իր բոլոր կառոյցներով աշխատի մեր երիտասարդութիւնը կապելու հայրենիքին եւ աւելի խտացեալ ճիգեր թափէ մեր նոր սերունդներուն մօտ արմատաւորելու համար մայրենին:

Ուրախ եղանք վերջերս անպաշտօն կերպով տեղեկանալու թէ Միութեան Կեդրոնական Վարչութիւնը գլխաւորութեամբ նախագահ Պերճ Սեդրակեանի, արդէն իսկ ձեռնարկած է հայրենիքի մէջ հսկայ եւ բոլոր յարմարութիւններով օժտուած համալիրի մը կառուցումին, որպէսզի սփիւռքահայ երիտասարդներ հայրենիք երթալով եւ հոն ժամանակ մը մնալով ու զանազան ծրագիրներու հետեւելով հայկականութեամբ թրծուին:

Խօսելով Միութեան ներկայ նախագահին մասին, տեղին է յիշել որ ան կը սերի Բարեգործականի հետ սերտօրէն կապուած, հասարակական կեանքի նուիրուած ընտանիքէ մը եւ ի տարբերութիւն իր բոլոր նախորդներուն, ան Միութեան մէջ գործած է սկսելով անդամակցութեան խոնարհ շարքերէն եւ յարաբերաբար երիտասարդ տարիքին հասած Միութեան նախագահութեան բարձրագոյն դիրքին:

Ան իր ունեցած հմուտ միջազգային իրաւագետի արհեստավարժ պատրաստութեամբ ու փայլուն գործունեութեամբ, տիրապետած լեզուներով, Միութեան Կեդրոնական Վարչական Ժողովին իր երկարամեայ անդամակ-

ցութեան ընթացքին իր կատարած յաճախակի ճամբորդութիւններով մօտէն հաղորդակից եղած է Միութեան բոլոր շրջանակներուն եւ քաջածանօթ է անոնց բոլոր հարցերուն:

Ան իր այս բոլոր առաւելութիւններով, ամեն գրաւական ունի մեր կազմակերպութիւնը Միութեան հիմնադիրներուն եւ անոնց յաջորդող նախագահներուն անցած գերազանցօրէն ազգային ուղիէն ապահով կերպով առաջնորդելու, որպէսզի Բարեգործականը շարունակէ մնալ մեր ժողովուրդին բարետու, յուսատու եւ լուսատու փարոսը:

Հարիւրամեակի օրուան պատմական այս պահուն՝ կը կարծենք որ Միութեան ամբողջ անդամակցութեան հարազատ թարգմանը կը հանդիսանանք, մաղթելով մեր նախագահին եւ անով գլխաւորուած Միութեան Կեդրոնական Վարչական Ժողովին, որ յաջող կերպով տանին իրենց համահայկական ծանր առաքելութիւնը եւ մեր սիրելի Միութիւնը առաջնորդեն դէպի նորանոր բարձունքեր:

Վերջացնելէ առաջ ՀԲԸՄ-ի Եգիպտոսի շրջանակին անունով կ'ողջունենք մեր բոլոր հիւրերը, Միութեան բազմաթիւ շրջանակներէն ժամանած ղեկավարները, անդամները եւ համակիրները ու կը մաղթենք անոնց յաջողութիւն, իրենց ազգանուէր եւ միութենանուէր գործունեութեան մէջ:

Նոյնպէս, այս առիթով կը փափաքինք շնորհակալութիւն յայտնել Միութեան ղեկավարութեան, որ ընդառաջելով, ի շարս բոլոր միւս շրջանակներուն, նաեւ Եգիպտոսի շրջանակին արդար փափաքին, հաւանութիւն յայտնեց որ Միութեան հարիւրամեակի տօնակատարութիւնները սկիզբ առնեն Բարեգործականի օրրան Գահիրէէն:

Մաղթենք որ Գահիրէի մէջ սկսած հարիւրամեակի այս տօնակատարութիւնները, որոնք պիտի շարունակուին լման տարի մը եւ եզրափակուին 2007-ի Ապրիլին քաղաքամայր Երեւանի մէջ, մեր Միութեան բերէն վերանորոգ աշխուժութիւն ու կորով, որպէսզի ան առաւել խոյանքով շարունակէ իր պատմական դերը եւ յաջողութեամբ իրագործէ մեր ժողովուրդին ու մեր հայրենիքին բոլոր ակնկալութիւնները:

Բարի մաղթանքներ բոլորիդ եւ շնորհակալութիւն ձեր երկար ուշադրութեան համար:



ԱՃԽԱՐԱՇՈՋԱԿ ԵՐԱԺԻՇՏՆԵՐ ԵՐԳՉՈՒՄԻ ՅԱՍՄԻԿ ՊԱՊԵԱՆ ԵՒ ԴԱՃՆԱԿԱՆԱՐ ՎԱՐԴԱՆ ՄԱՍԻԿՈՆԵԱՆ ՇՐՄԻՈՒԹԵԱՆ 100-ԱՄԵԱԿԻՆ՝ ԳԱՇԻՐԷԻ ՄԷՋ

Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միության 100-ամեակի տոնակատարությունները մեկնարկեցին միության հիմնադրության օրը՝ Գաիիրէի: Շաբաթուան մը վրայ երկարող տոնակատարություններու շարքի պսակը հանդիսացաւ միության դարամեակի ոգեկոչումի գլխաւոր ու անմոռանալի հանդիսութիւնը 16 Ապրիլ 2006 թուականին, ուր, երեկոյթի յետ պաշտօնական մասին, իրենց արուեստը ներկայացուցին երաժշտական կատարողութեան համաշխարհային դէմքեր՝ երգչուհի Յասմիկ Պապեան եւ դաշնակահար Վարդան Մամիկոնեան: Ոչ միայն եգիպտահայութեան, այլ ընդհանրապէս Եգիպտոսի համար այս կարգի երաժիշտներ հիւրընկալելու եւ ունկնդրելու համար թերեւս հարկ կ'ըլլայ տասնամեակներ սպասել: Այդ օրը Գաիիրէի «Կումիուրէա» սրահի հանդիսատեսը անգնահատելի պատեհութիւնը ունեցաւ Պապեանական ու Մամիկոնեանական բարձրագոյն կատարողական արուեստին ունկնդիրը ըլլալու: Երկու երաժիշտները իրենց կատարողական ու անձնական հմայքով թեւ ու թռիչք տուին հոգեկան արժէքներու վայելքին գիտակցութիւնը ունեցող ունկնդրին՝ կտրելով զանոնք այս նիւթէն կեանքի տաղտուկէն զոնէ քանի մը ժամուան համար:

Մեզի համար շատ հետաքրքրական պիտի ըլլար նաեւ բեմէն անդին՝ զոյգ երաժիշտներուն խօսակցիցը ըլլալ, տեսնել զիրենք առօրեայ կեանքին մէջ՝ հասու ըլլալու երաժիշտներուն մտածումներուն ու մտահոգութիւններուն, տեղեկութիւններ քաղելու իրենց մասին իրենց իսկ շուրթերէն եւ փորձել ներկայացնել զանոնք «Տեղեկատու»-ի մեր ընթերցողին: Այդպիսի կարելիութիւն եղաւ երգչուհի Յասմիկ Պապեանի հետ, զոր ստորեւ կը ներկայացնենք:

ՀԱՐՑԱԶՐՈՅՑ ՅԱՍՄԻԿ ՊԱՊԵԱՆԻ ՀԵՏ

Հարց. – Համերգային շրջագայութիւնների շնորհիւ առիթ էք ունենում շարունակ գտնուել մշակութային տարբեր աւանդութիւններ ունեցող լսարանների առջեւ: Որպէս երաժիշտ եւ որպէս մարդ, այդ փոփոխութիւնները ինչքանով են օգնող եւ ինչքանով խանգարող:



Յ. Պ. – Համերգային շրջագայութիւնների ժամանակ մշակութային տարբեր աւանդութիւններ ունեցող լսարանների առջեւ ելոյթ ունենալը նախ եւ առաջ շատ հարստացնում է ինձ (տպաւորութիւններ կուտակելու առումով): Այդ տպաւորութիւնները վերստեղծում են երաժիշտ-կատարողի զգացական աշխարհը: Եթէ խօսենք այստեղ, Գաիիրէում իմ համերգային երգացանկի մասին, պէտք է ասեմ, որ նոյն ծրագիրը կարելի է երգել Գերմանիայում կամ Իտալիայում կամ այլ տեղ եւ դա անշուշտ ունի (չէի ասի դրական կամ բացասական) իր առանձնայատկութիւններն ու դժուարութիւնները, որովհետեւ լսարան կայ, որ պատրաստ է եւ լսարան կայ որ պատրաստ չէ. դժուար է բոլորին համոզել:

Հարց. – Այսինքն, առանց սկզբունքներից հրաժարելու, կարող են երգացանկային փոփոխութիւններ լինել տարբեր լսարանների համար:

Յ. Պ. – Լսարանի հանդէպ շատ մեծ յարգանք ունենալով հանդերձ, համոզուած եմ, թէ լսարանը պէտք է մեզ ենթարկենք եւ ոչ թէ մենք ենթարկուենք լսարանին: Ունկնդիրը կարող է ծանօթ չլինել ստեղծագործութեան, սակայն կատարողի շնորհիւ կարող է ծանօթանալ եւ աւելին՝ կատարման շնորհիւ սիրել ստեղծագործութիւնը: Շատ կարեւոր է այդ հարցում նաեւ մատուցելու ձեւն ու որակը: Լաւ որակը որեւէ ասպարեզի գործունեութեան համար անհրաժեշտութիւն է: Գաիիրէի իմ համերգային երգացանկում եւ շատ բան չփոխեցի, բայց անշուշտ չէի կարող նկատի չունենալ հայ ունկնդրի ակնկալութիւնները:

Հարց. – Ինչպէ՞ս էք գնահատում դասական երաժշտութեան տեղը այսօրուայ մարդու կեանքի մէջ, աշխարհում ընդհանրապէս եւ Հայաստանի մէջ մասնաւորապէս. կայո՞ւն, յետընթացով թե՞ զարգացման մէջ:

Յ. Պ. – Դասական երաժշտութիւնը ցաւօք սրտի այսօր ամէն տեղ, ամբողջ աշխարհում գնալով պակասում է, որովհետեւ նա ընդհանրապէս ճոխութիւն է դարձել այսօրուայ մարդու համար ամէն տեղ: Որովհետեւ դասական երաժշտութիւնը ներկայացնելը օփերային ձեւով, սիմֆոնիկ նուագախմբային ձեւով ենթադրում է երաժիշտների մեծ թուաքանակ, որը բնականաբար սուղ է: Նրանք արտադրանք չեն տալիս, այլ՝ միայն ծախսեր: Ցաւալի է, որ նոյնիսկ Գեր-



մանիայի պես երկրում թատրոնները չեն կարող ինքնաֆինանսավորուել: Օրինակ. Պեռլինի մեջ երեք օֆերային թատրոն կայ, մի քանի սիմֆոնիք նուագախումբ: Այդքանը կառավարությունը անկարելի է, որ կարենայ պահել, բայց այդուամենայնիւ ձեւերը գտնուում են: Հայաստանի պարագայում, երբ երկիրն անչափ տնտեսական խնդիրներ ունի, դասական երաժշտության մասին մտահոգությունները առաջնային չեն, մինչդեռ երկրի ու ազգի դիմագծի իմաստով դասական երաժշտությունը որեւէ այլ բանով չփոխարինուող անհրաժեշտություն է:

Հարց. – Կարո՞ղ ենք արդեօք հաստատապես պնդել, թէ անմիջական կապ գոյություն ունի մարդկանց գեղագիտական եւ բարոյական ըմբռնումների միջեւ, կամ մեկը միւսով պայմանավորուած է արդեօք:

Յ. Պ. – Այո, անպայման: Գեղագիտական բարձր արժեքների մէջ կազմավորուող անձը շատ անելի նուազ չափով է ենթակայ հակագեղագիտական վարքի: Փաստուած է, թէ մի մանուկ, որ սնուել է Մոցարտի, Պախի, Պեթհովենի երաժշտութեամբ, նրա մէջ շատ անելի պակաս է լինում ակրեսիան (յարձակողական տրամադրությունը): Դասական երաժշտութեամբ սնուած անձը չի կարող կոտրել–փճացնել, կամ անպատուել–հայիոյել. կամ շատ անելի պակաս, քան նա, որ ուրիշ տեսակի երաժշտություն է լսում (ռոք, եւայլն):

Հարց. – Այսինքն, ճիշտ հակառակը ինչը որ հիմա մետիան է անում:

Յ. Պ. – Այո, եւ մետիայի պատասխանատվութիւնը անչափ մեծ է այս հարցում:

Հարց. – Արեւելքի երաժշտական ոչ մասնագետ շրջանակների մէջ ընդհանրապէս դժուարություն կայ մասնագիտորէն արուեստով զբաղուողին եւ մասնաւորապէս երաժշտութեամբ զբաղուողին ընկալել որպէս լուրջ աշխատանքով զբաղուողի: Կարծո՞ւմ եք արդեօք, որ այդպիսի միջավայրը (յարգելով բացառությունները) ի վիճակի է ծնել մասնագետ երաժիշտներ:

Յ. Պ. – Ի վիճակի է, կամ՝ ոչ այդուամենայնիւ ծնում է, եւ նրանց շնորհիւ, այդ փոքրամասնութեան շնորհիւ է, որ երկիր մոլորակը շարունակում է գոյատեւել: Իսկ ինչ վերաբերուում է այդ անհատներին, ապա իսկապէս որ արուեստը որպէս ապրուստի միջոց ընտրողների համար կեանքը գնալով դժուարանում է: Բայց բարեբաղդաբար դեռ կան այդպիսի մարդիկ, որոնք հոգեկան պահանջ ունեն եւ արուես-

տից դուրս իրենց կեանքը չեն պատկերացնում, ուրիշ բանով չեն ուզում եւ չեն կարող զբաղուել: Այդ մարդկանց ուսերին է իրական կեանքում հակագեղագիտականի դիմաց նոյնքան իրական գեղագիտականի հաւասարակշռութեան պահպանման պատասխանատվութիւնը:

Հարց. – Շատերի մօտ յաճախ տպաւորություն կայ, թէ երաժշտական տուեալները, յատկապէս երգչային տուեալները բացառապէս ի վերուստ տրուած նուէրներ են, որոնց կրողները կամայաբար այն գործածում են կամ՝ ոչ: Կարո՞ղ էիք արդեօք նկարագրել թէ իրականութեան մէջ բարձրագոյն արուեստի հասնելու ճանապարհը աշխատանքային ինչ ծաւալներ եւ զոհողութիւնների ի՞նչ չափեր է ենթադրում:

Յ. Պ. – Երգչային տուեալները անշուշտ ի վերուստ տրուած նուէրներ են, բայց նաեւ մի քանի գործօններ կան, որով այդ ի վերուստ տրուած նուէրները կարող են իրականացուել: Բայց լաւագոյն արդիւնքների հասնելու համար երգչային տուեալների կողքին պէտք են նաեւ այլ յատկանիշների մի ամբողջ քումփլէքս (համադրում), ինչպէս ընդհանուր կրթութեան, ինքն իրեն ճիշդ հրամցնելու՝ ներկայացնելու կարողութիւն, լեզուների իմացութիւն, աշխարհայեացքի լայնութիւն եւ այլն: Բայց այս ամբողջի հետ միասին յաջողութեան գործօնն էլ կայ, որովհետեւ կարող ես շատ բան անել, ամեն բան անել, բայց չյաջողել մի բան կայ, որ... դա էլ է ի վերուստ...

Հարց. – Երաժշտական դաստիարակութեան մէջ ինչն է անհրաժեշտ առաւել շեշտել յետագայում՝ առաւել գիտակից երաժշտասերներ ունենալու համար:

Յ. Պ. – Շատ կարեւոր է մանուկ հասակից երաժշտութեամբ զբաղուելը, որովհետեւ դասական երաժշտութիւնը կրթութիւն է: Անպայման չէ, որ մարդ ձայն ունենայ կամ գործիք նուագի, բայց պէտք է, որ երաժշտապէս գրագետ լինի: Մանկութիւնից երախային պէտք է, որ օրուայ սնունդի հետեւողականութեամբ լուրջ երաժշտութիւն տրուի: Շատ քիչ է պատահում, որ որեւէ մէկի մօտ պատահականութեամբ սեր արթնանայ: Անհրաժեշտ է աստիճանականութեամբ մակարդակ հարթել, մակարդակ յաղթահարել: Երաժշտական դաստիարակութեամբ զբաղուողի գործը պէտք է լինի երաժշտական բարձր արժեքներին հետեւողակնօրէն ծանօթացնելու պարտականութիւնը, նպատակաւորուած աշխատելը. չես կարող երախային օֆերա տանել եւ ստիպել, որ լսէ սկիզբից մինչեւ վերջ, նախապէս



առանց պատրաստելու իրեն: Նոյնը վերաբերում է մեծ տարիքին: Հասուն տարիքում անելի դժուար է, երբ անձը երաժշտական որեւէ անցեալ չունի եւ որեւէ ճամբայ չէ անցած: Կարելի չէ «այս-այս բաները պետք է ունկնդրես» ասել ու յաջողութեան հասնել: Շատ անելի դիրքին է լինում, երբ երաժշտութիւնը որեւէ ձեւով իր առօրեայ կեանքին մաս կազմի, եւ այն էլ ոչ թէ մեծ չափաբաժիններով (թերեւս բացասական հակազդեցութիւն ունենայ), այլ անզգալաբար, աստիճանաբար: Եւ շատ կարեւոր է հասկացնելը, թէ ինչի է ծառայում երաժշտութիւնը ընդհանրապէս:

Հարց. – Սկզբնապէս եղել էք ջութակահար: Որպէս ջութակահար-երաժշտի եւ երգչուհու մասնագիտութեան ընտրութեան մէջ ո՞րն է Ձեր ընտանիքի դերը:

Յ. Պ. – Ընտանիքիս դերը ուղղակիօրէն՝ ոչ մէկ ձեւով, որովհետեւ ես ամբողջ մեր գերդաստանի մէջ միակն եմ, որպէս երաժիշտ, բայց անուղղակիօրէն շատ մեծ է ընտանիքիս դերը, որովհետեւ շատ երգասեր եւ երաժշտասեր էին: Ամենքն էլ գրեթէ (մեծ հայրս, մեծ մայրս, հայրս, մայրս) ձայն ունէին եւ երգում էին: Նրանցից լսել եմ երգեր (հիմա եմ անդրադառնում), որոնք այլեւս ուրիշ որեւէ տեղ չեմ լսել ցաւօք: Յիշում եմ օրօրոցայիններ եւ այլ երգեր, որոնք մեծ մայրս երգում էր մանկութեանս (Մանիր-մանիր իմ ճախարակ, Բամբ որոտան): Այդ երգերով եմ ես մեծացել, բայց ոչ մէկը չի ստիպել կամ ուղղութիւն տուել ինձ երաժիշտ դառնալու: Պարզապէս ես ջութակ եմ ուզել սովորել (չգիտեմ ինչու) եւ ինքս էլ ընտրել եմ: Իսկ իմ ծնողները ծագումով եղել են Սեբաստացի, որտեղից տարագրութեան ճանապարհով յայտնուել են Յունաստանում, իսկ 1928 թուին Խորհրդային Հայաստան են տեղափոխուել Յունաստանի Սալոնիկ քաղաքից:

Հարց. – Որպէս ջութակահար բարձրագոյն կրթութիւն ստանալուց յետոյ, որն էր այն որոշիչ պահն ու առիթը, որ Ձեզ ուղղորդեց երգչուհու ասպարեզ ընտրելու որոշման:

Յ. Պ. – Միայն պարզ պատահականութիւնը: Ես լրջօրէն չէի որոշել երգչուհի դառնալ թէպէտ գիտէի, որ ձայն ունեմ: Մի անգամ որոշեցի ստուգել երգչային տուեալներս յայտնի երգչուհի Տաթևիկ Սազանդարեանի մօտ: Նա ասաց. «Այո, ձայն ունես եւ պետք է որ երգես», եւ սկսեցի երգել (ուսանողական վերջին տարիս էր ջութակի): Սկսեցի երգել կամաց-կամաց: Անչափ դիրքին եւ բնականոն ձեւով ընթացաւ մուտքս այս ասպարեզ, եւ էլ անշուշտ լրջօրէն զբաղուեցի, պարապեցի: Եւ որովհետեւ որպէս երաժիշտ պատրաստ էի (18 տարի արդէն երաժշտութեան մէջ էի եւ գիտէի թերթից կարդալը),

այնպէս որ նոր ասպարեզ մուտքս շատ դիրքին գնաց: Զայնամարգութեան պարագայում. երբ խանգարող չունես, իսկ ձայն ունես եւ ուսուցիչ ունես, որը եթէ անգամ չի դնում քեզ ուղիղ ճամբայի վրայ, գոնէ չի էլ խանգարում, դա արդէն յաջողութիւն է: Այդ իմաստով բաղդը բարեհաճ է եղել իմ նկատմամբ: Սկսեցի երգել եւ մի օր հասկացայ, որ երգչային ասպարեզը ինձ եւ իմ անելիքին շատ անելի է յարմարում:

Հարց. – Դիրքի՞ն է միջազգային մակարդակի երաժիշտների գործակցութիւնը եւ ի՞նչպէս էք գնահատում Վարդան Մամիկոնեանի հետ Ձեր աշխատանքն ու այդ համագործակցութեան ապագան:

Յ. Պ. – Շատ հետաքրքիր հարց է: Միջազգային մակարդակի երաժիշտների համար համագործակցութիւնը եւ դիրքին է եւ շատ, շատ դժուար, կարելի է նաեւ ասել վտանգաւոր, որովհետեւ խօսքը երկու տարբեր անհատականութիւնների մասին է: Վարդան Մամիկոնեանը երբեք նուագակցող չէ, նա մեծ մենակատար է: Մեր դեպքում մենք պարզապէս Կոմիտասը ձայնագրելու առիթով միացանք (իմ առաջարկով) որովհետեւ Կոմիտասի պարագային խորհեցինք անել այնպէս ինչպէս Շուպերթի «Զմեռային ճանապարհ» վոքալ շարքն է, կամ Շումանի երգչաւորերը եւ այլն: Տարբեր անհատականութիւնների համագործակցութեան օրինակներ եղել են անշուշտ (առանց համեմատուելու), ինչպէս Ռիխթեր – Ֆիշեր Տիսլանու եւ կամ Ռոսթրոփովիչ – Վիշնեւսքայա եւ այլ զոյգեր, բայց հայ երաժշտութեան պարագային շատ կարեւոր էր միջազգային ասպարեզում ինչ որ յաջողութեան հասած երկու երաժիշտների համագործակցութիւնը՝ ի շահ Կոմիտասի եւ մեր մշակոյթի: Այս պատճառով Վարդանը անմիջապէս համաձայնուեց եւ մենք միացանք: Թէպէտեւ ինքն անշուշտ նուագակցող չէ, բայց իր շատ մեծ արժանիքներից է, որպէս նուագակցողի, լսել կարողանալու ունակութիւնը: Եւ մանաւանդ Վարդանը շատ է սիրում մարդկային ձայնը. ամէն ինսթրումենթալիսթ (գործիքահար) չէ, որ մարդկային ձայն սիրում է: Մեր միասնական ծրագիրը անշուշտ շատ մեծ աշխատանք եւ ժամանակ պահանջող համագործակցութեան արդիւնք էր: Եւ այդ գործակցութիւնը անշուշտ պիտի շարունակուի այնքան ժամանակ եւ այնքան երկար, որքան որ այդ ծառայութեան կարելիութեան գիտակցութիւնը կայ մեր մշակոյթին եւ երաժշտութեան եւ Կոմիտասին ինչպէս նաեւ մեր նուիրումը, խոնարհումն ու խնկարկումը նրանց նկատմամբ: Սա մի ձեւով նաեւ պայքար է մեր երաժշտութիւնը անելի որակեալ եւ անելի պատշաճ ձեւով, արժանի ձեւով ներկայացնելու աշխարհին (եթէ արտօնուած ենք այդպէս ասել): Որովհետեւ հայ երաժշտութիւնը օտարներին իսկապէս բաւարար ծանօթ չէ: Մեր նպատակն ու խնդիրը նաեւ այդ բացը մեր կարելիութեան չափով լրացնելն է:



Չարգ. – Ի՞նչ պատմություն եւ հեռակար ունի ՅԲԸՄ-ի հետ Ձեր համագործակցությունը:

Յ. Պ. – Շատ մեծ եւ կարեւոր նշանակություն ունեւ անձնապէս ինձ համար այս Գահիրէեան այցելութիւնը, որովհետեւ Նախ եւ առաջ առաջինն էր, իսկ Յայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միութեան վաստակն ու 100-ամեակի փաստը արդէն շատ պատկառազօրու են: Եւ իսկապէս մեծ պատիւ եւ մեծ գոհունակություն էր մեզ համար 100-ամեակի շքահանդէսին մեր մասնակցությունը բերել: Շատ ուրախ ենք, որ ՅԲԸՄ-ը այս ձեւով ներկայացաւ եւ մանաւանդ դասական երաժշտութեան հետ առնչություն չունեցող երկրի մէջ հայ ժողովուրդը այս որակով ուզեց ներկայանալ: Մեզ համար շատ պատուաբեր էր, կարեւոր եւ ներշնչող: Սա մեծ օրինակ է միւս գաղութների համար: Անթերի էր՝ առանց որեւէ բացթողումի:

Չարգ. – Այդ դէպքում յուսամ սման համագործակցությունը հեռանկարներ կ'ունենայ:

Յ. Պ. – Սիրով, եթէ առիթը լինի:

Չարգ. – Ձեր այս կարճատեւ այցը Գահիրէ ինքնանով գոհացրեց Եգիպտոսի փարաւոնական մշակութիւն առնչուելու Ձեր փափաքը:

Յ. Պ. – Ինձ համար, որպէս օփերային երգչուհու, շատ կարեւոր էր տեսնել Եգիպտոսը, Նեղոսը, մանաւանդ որպէս Այտայի դերակատարուհի: Այտան օփերային երգացանկում իմ դերերգերի մէջ ամենակարեւոր տեղերից մէկն է զբաղեցնում: Շատ եմ

երգել ամբողջ աշխարհում, բայց այս օդը շնչելը, այս երկիրը, Նեղոսն ու բուրգերը տեսնելը, փարաւոնների պատմութեանը, նրանց թողած յիշատակներին առնչուելը շատ կարեւոր էր ինձ համար եւ մանաւանդ տպաւորիչ:

Չարգ. – Եւ վերջին աւանդական հարցը՝ ինչպիսի՞ն է Ձեր տպաւորությունները, Եգիպտոսից եւ հայկական համայնքից:

Յ. Պ. – Ծիշտ է, որ մեր կեցությունը շատ կարճ էր, բայց միաժամանակ շատ յագեցած: Այսպիսի փորձառութիւններից յետոյ մարդ լիանում է եւ ունենում բոլորովին ուրիշ տեսակի զգացումներ: Այստեղ պիտի անդրադառնամ Ձեր առաջին հարցին, թէ մշակութային տարբեր աւանդութիւններ ինչպիսի՞ ազդեցություն են ունենում բեմարուեստի ներկայացուցիչի վրայ՝ եւ պիտի կրկնեմ – հսկայական: Արուեստագետը փոխում է ու հարստանում, որն էլ անմիջականօրէն իր արտացոլումն է ունենում արուեստագետի բեմական նկարագրին, եւ այդ ձեւով է, որ ամէն յաջորդ ելոյթն ու երգը նոր ու տարբեր շունչ է ունենում: Ամենամեծ տպաւորությունը սակայն ինձ համար հայկական աշխարհասփիւռ գաղութներու հետ շփումն է տալիս. ամէնէն կարեւորն ու առաջնայինը մեր ժողովուրդի որպէս հայեր ապրելու, գոյատեւելու այդ զարմանալի կամքն է: Անկարելի է տեսնել այս ամբողջը եւ զսպել մեր հոգում արթնացող արդարացի հպարտութեան զգացումը: Գիտենք Եգիպտահայ գաղութի պատմությունը, գիտենք թէ որչափ մեծ է եղել եւ որչափ նուազել է այսօր, բայց չնայած այդ հանգամանքին շարունակում է արժանապատուօրէն յամառել, պայքարել ու յաղթել: Գահիրէի Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցու պէս եկեղեցի ունեցողներին, պահողներին ու յարատեւողներին փառք ու պատիւ:

Չարգագրոյցը վարեց Միհրան Ղազէլեան

«ՀԱՅԵՑԻ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՀԱՅԵՐԵՆ ԼԵԶՈՒԻ ՌԻՍՈՒՑՈՒՄ» ԽՈՐՀՐԴԱԿՑԱԿԱՆ ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐԸ ՅԲԸՄ-Ի 100-ԱՄԵԱԿԻ ԱՌԻԹՈՎ ՏԵՂԻ ՌԷՆԵՑԱԾ ԳԱՅԻՐԵԻ ՄԵԶ

սկիզբը տեսնել էջ 19

խօսք առնողները՝ հերթով եւ իրենց զեկուցման նիւթերը:

Առաջինը՝ իր նիւթը ներկայացուց Գահիրէի ներկայացուցիչ՝ ՅԲԸՄ-ի Եգիպտոսի Շրջ. Յանձնաժողովի ատենադպրուհի Տիկ. Կասիա Ճղալեան «Հայ Լեզուն Անհրաժեշտ է Հայկական Ինքնութեան Պահպանումին Համար» վերնագիրով:

Բանախօսը բազմաթիւ օրինակներ բերաւ այլ ժողովուրդներու իրենց ազգային լեզուի պահպանման ճիգերէն, (Պասքերու, Կելտական ժողովուրդներու, տեղաբնիկ ժողովուրդներու Մաօրիներ, եւայլն)

ինչպէս նաեւ մեր լեզուի պահպանման համար եղած պայքարը ներկայացուց մատչելի օրինակներով:

Կելտական ժողովուրդներու մտաւորականներէն մէկուն իրաւացի խորհրդածութիւնը մէջբերելով ըսաւ. «Այն ժողովուրդը որ կը կորսնցնէ իր լեզուն, կը խզէ շարունակական կապը իր անցեալին հետ, կը կորսնցնէ նաեւ հսկայական մշակութային աղբիւրներ: Իր մշակութային կեանքը կ'աղքատանայ եւ ան թիրախ կը դառնայ այս դարու մշակոյթներու միատարրութեան զանգուածային ալիքին»:

Տիկին Ճղալեան, տեղաբնիկ ժողովուրդներու



լեզուի պահպանման եւ այդ միջոցով ինքնութեան պահպանման քանի մը օրինակներ բերելով նշեց «նկատի ունենալով որ լեզուն անհրաժեշտ է մշակոյթի մը եւ հետեւաբար ինքնութեան պահպանման համար, աշխարհի չորս կողմը ազդու միջոցներու կը դիմուին վերակենդանացնելու սպառնալիքի ենթարկուած լեզուները, ազատելու համար մեծածաւալ տեղեկութիւններ եւ գիտութիւն որոնց ամբողջական անհետացումը անխուսափելի է եթէ լեզուները կորսուին»:

Ապա ներկայացուց եգիպտահայ համբաւաւոր երգիծանկարիչ Ալեքսանտր Սարուխանի հետաքրքրական տեսակէտը թէ՛ ազգի մը «Ոգին զինուորն է, լեզուն՝ անոր զէնքը: Ոչ մէկ զինուոր իրաւունք ունի կամովին հրաժարելու իր զէնքէն: Ոգին եւ լեզուն այնքան անբաժանելի են իրարմէ որքան զինուորն ու զէնքը»:

Ապա շարունակեց զեկուցողը.

«- Ինչպէ՞ս կարելի է զէնքը՝ լեզուն, գործածելի վիճակի մէջ պահել որպէսզի զինուորը՝ ոգին՝ չմեռնի: Չենքք՝ լեզուն, գործածելի վիճակի մէջ կը մնայ երբ հայերէն լեզուին ու մշակոյթին նուիրուած ուսուցիչներու, խմբագիրներու, լրագրողներու, մտաւորականներու, արուեստագետներու եւ ընդհանրապէս հայկական ազգային ու բարեսիրական հաստատութիւններու մէջ աշխատող հայ պաշտօնէաներու պայմանները եւ նիւթական մակարդակը կ'ըլլան այնպէս մը, որ հայ անհատին երազը ըլլայ այդպիսի տեղ մը աշխատիլ, այդպիսի ասպարէզ մը ընտրել:

Ինքնապահպանման գործընթացին մէջ լեզուի կարելորութեան հարցը կարելի է տեսնել նաեւ տիրապետող ազգերու վարած քաղաքականութեան մէջ: Օրինակ՝ Սովետ Միութեան մէջ, որ բազմազգ դաշնակցային պետութիւն մըն էր, ամեն ինչ կը փորձուէր ազգերու ծուլումի ընթացքը արագացնելու եւ այդ յաջողցնելու համար ամենաազդու միջոցը լեզուն եւ կրօնքը ժխտելն էր:

Ուրեմն լեզուն, եւ որոշ չափով կրօնքը առաջին թիրախը հանդիսանալով ոեւէ ազգի մը անհետացումը ծրագրող տիրապետող ուժերու, կը դառնան ինքնութիւնը պահպանող ամենակարեւոր ազդակները:

Մեր լեզուի (նկատի ունենալով արեւմտահայերէնը) նահանջի բուն պատճառը եղած ցեղասպանութիւնը՝ որ 1915-էն շատ առաջ սկսած էր, այսպէս սահմանեց. «Ցեղասպանութիւնը միայն ժողովուրդի մը զաւակները սպաննելով չէ որ կ'իրականանայ: Ցեղասպանութիւնը ազգի մը ինքնութեան անհետացումն է զոր կարելի է յաջողցնել արգիլելով լեզուն, փոխել տալով անձերու անունները, խեղաթիւրելով պատմութիւնը, կործանելով մշակութային կոթողները»:

Որպէս եզրակացութիւն փաստերով ներկա-



Տիկ. Կասիա Ճղալեան
Ելոյթի պահուն:

յացնելով հաստատեց թէ «ազգի մը ինքնութիւնը պահպանող ամենակարեւոր ազդակներն են լեզուն եւ որոշ չափով կրօնքը: Թէեւ որպէս յենակներ իրենց տեղն ունին սեփական հողը, պատմութիւնը, աւանդութիւնները, սակայն այս բոլորին կորիզն է լեզուն: Լեզուն է որ սերունդէ սերունդ կը փոխանցէ այդ յենակները եւ կը զօրացնէ գանոնք»:

Երկրորդ զեկուցումը՝ «Արեւմտահայերէնի Ներկայի Վիճակը Սփիւռքի Տարածքին» նիւթը պատրաստած էր Տիար Ժիրայր Դանիէլեան, որ տնօրէնն է Պէյրութի

ՀԲԸՄիութեան Յովակիմեան-Մանուկեան, Դարուհի Յակոբեան Երկրորդական Վարժարանին: Երկարամեայ մանկավարժ եւ հայ մամուլի գործիչ, ՀԲԸՄ-ի եւ ՀԵԸ-ի զանազան վարչութիւններու մէջ երկար տարիներ պատասխանատու պաշտօններ վարած բանախօսը՝ Նոյն օրերուն այլ ժողովի մը մասնակցելուն պատճառով ներկայ չէր կրցած ըլլալ, հետեւաբար իր նիւթը կարդաց ՀԲԸՄ-ի Եգիպտոսի պաշտօնաթերթ՝ «Տեղեկատու»-ի խմբագիր՝ Տիկ. Արաքսի Տօվլէթեան:

Չեկոյցը, խորհրդաժողովի ընդհանուր մտահոգութիւնը այսպէս կ'արտայայտէր. «Խոր տագնապ մը գոյութիւն ունի յատկապէս Սփիւռքի տարածքին, որ շարունակողն է Արեւմտահայ դպրոցի աւանդութիւններուն: Այդ տագնապը իր մէջ կ'ընդգրկէ առաջին հերթին հայեցի դաստիարակութիւնը, որ էապէս հիմնուած է Արեւմտահայ լեզուի իմացութեան եւ անոր գոյատեւումին վրայ:

Հայեցի դաստիարակութիւնը, պարզ է, նահանջի մէջ է: Հետեւաբար՝ նահանջի մէջ է լեզուն, հայեցի դաստիարակութեան հիմնական միջոցն ու զէնքը: Այս իրողութիւնը ժխտել եւ յամառիլ անտեսել, կը նշանակէ մատի ետեւ պահուլտիլ:

Իր ծննդավայրէն խզուած լեզուն ընդհանրապէս սերնդափոխութեամբ ուշ կամ կանուխ կը խամրի եւ ի վերջոյ կորուստի կը դատապարտուի: Արեւմտահայերէնը կենդանի օրինակ մըն է: Արեւմտահայերէնը այսօր խզուած է իր ծննդավայրէն կամ զինք սնուցող շրջապատէն:

Լեզուն նկատած ենք ազգային ինքնութիւնը սահմանող կարեւորագոյն հիմնաքարերէն մէկը: Հետեւաբար անոր նահանջը կ'ընկալենք իբրեւ մեր ինքնութեան նահանջը:

Երկու երրորդով սփիւռքացած ժողովուրդի մը համար ռազմավարական խնդիր է իր ապագայի մասին համապարփակօրէն մտածելը: Համաշխարհայնացումի համայնակուլ արշաւին դիմաց, նորահաս սերունդի ազգային գիտակցութեան ամրապնդումը ճակատագրական խնդիր է մեզի նման փոքրաթիւ եւ աշխարհագրականօրէն դիրաբեկ վիճակի մէջ գտնուող ազգի մը համար:



Տիկ. Արաքսի Տօվլէթեան
Ելոյթի պահուն:



Հայեցի դաստիարակության հիմնաքաղը կը շարունակէ մնալ լեզուն, բայց ոչ իբրեւ հաղորդակցութեան միջոց միայն, այլ ազգային համապատասխան մտածողութիւն ստեղծող ազդակ, որ կը բացատրուի «լեզուամտածողութիւն» թերմինով»:

Այնուհետեւ եզրակացուց թէ «անհրաժեշտօրէն կարիքը ունինք հաւաքական ազգային ռազմավարութեան մը, որ նկատի առնելով արդի ժամանակներու հրամայականներն ու պարտադրանքները՝ մեր հաւաքականութեան գոյատեւումը ապահովող յենարաններ որոնէ եւ գալիքին դէմ պատնէշէ նոր սերունդները»:

Չեկուցումներու 3-րդը՝ «Հայերէնի Ուսուցման Մակարդակ Վարժարաններէն Ներս» նիւթը ներկայացուց մանկական եւ ընդհանուր հոգեբանութեան եւ ընկերաբանութեան Տոքթոր՝ Նատիա Սարաֆեան:

Տիկին Սարաֆեան, Միշկլընի ԶԲԸՄ-ի Ալեք եւ Մարի Մանուկեան վարժարանի նախկին տնօրէնուհին, որ իր քսանամեայ նուիրումէ պաշտօնավարութեան շնորհիւ դպրոցը հասցուցած է ուսումնական բարձունքներու, իր փորձառութեամբ արդիւնաւորուած կարգ մը առաջարկներ ներկայացուց:

Ան նշեց թէ «միայն ամենօրեայ վարժարանն է հայոց լեզուի հիմնական պահպանողը» եւ չորս հիմնական կետերու մէջ ամփոփեց իր խօսքը:

Ա. Աշակերտ-Ծնող-Ուսուցիչ եռանկիւնի դրական եւ համագործակցական փոխյարաբերութիւնները:

Բ. Դասագիրք գործօնի միջամտութիւնը «կարելոր» նկատեց, հաշուի առնելով, «որ ոչ մէկ դասագիրք կատարեալ նկատուած է ուսուցիչներու կողմէ: Դեռ չհաշուած որ սփիւռքի տարածքին իւրաքանչիւր հայկական համայնք իրարմէ անջատ եւ տարբեր պահանջներ ունի՝ նկատի առնելով տարբեր մշակոյթներու ազդեցութեան տակ գտնուիլը: Արդարեւ Սփիւռքահայ վարժարանները իրարմէ անջատաբար գործելով, իրենց գտնուած երկրին ուսումնական ծրագիրը կատարելապէս կիրարկելէ վերջ հայկական բաժնի մտահոգութիւններով կը տանջուին: Զանի որ համահայկական ծրագիր մը եւ հայերէն լեզուն ուսուցանելու մեթոտ մը չունինք, իւրաքանչիւր ուսուցիչ իր ճաշակին եւ մօտեցումին համապատասխան դասագիրքեր կ'ընտրէ եւ այսպիսով հայերէն սորվեցնելու «աւանդական» մեթոտները կը շարունակուին»:

Բանախօսը ապա ըսաւ թէ «վերջերս, հայերէնը հաճելի ձեւով մատուցող համակարգչային ծրագիրներ հրապարակ ելած են որոնց գործածութիւնը շատ գրաւիչ է երիտասարդ սերունդի աշակերտներուն համար»:

Անհրաժեշտ է «Համահայկական ծրագիր մը



Տոքթ. Նատիա Սարաֆեան
ելոյթի պահուն:

մշակել եւ անոր համապատասխան դասագիրքերը եւ կամ պատմական ընթերցանութեան գիրքերը պատրաստել: Այս ուղղութեամբ փափաքելի է որ նկատի առնուին անջատաբար տարուած աշխատանքները:

Գ. Ուսուցիչներու պատրաստութիւն ու որակաւորում

Հայ լեզուի եւ պատմութեան ուսուցիչը հայ վարժարանի հիմն ու ոգին է, պետք է կարենանք մեր երկիրներուն մէջ համալսարանական ամպիոններ ունենալ եւ անոնց վկայականները ապահովել մեր ուսուցիչներուն համար, որպէս առինք-

նող ասպարեզ դարձնել, պաշտօնի ապահովութիւն, հանգստեան թոշակ եւ ապահովագրութիւն երաշխաւորելով, որպէսզի հայ ուսուցիչը տարբեր մակարդակներով չվարձատրուի եւ խտրականութիւն չդրուի:

Դ. «Հայերէն Լեզուն պետական պաքաւօրեայի քննութիւններու համակարգի անցնելու ճիգ» անհրաժեշտ է, «որպէսզի ապագայի աշակերտը իրեն համար հեռանկար ունեցող ասպարեզ նկատէ հայերէն լեզուն սորվիլն ու այդ ուղղութեամբ աշխատանք գտնելը»:

Այս կրթական առաքելութեան կարելոր նպատակին համար յարգելի բանախօսը ակնկալութիւն յայտնեց, որ ԶԲԸՄ-ը հովանաւորէ տարուելիք աշխատանքները, ընտրեալ մասնագէտներ եւ նիւթական կարելիութիւններ տրամադրելով:

4-րդ դասախօսը՝ Տիար Յակոբ Յակոբեան հանդէս եկաւ «Առաջարկներ Հայերէն Լեզուի եւ Հայեցի Դաստիարակութեան Ծրագիրներու Բարելաման կամ Պատրաստութեան Մասին» նիւթով:

Լոս Անճելըսի ԶԲԸՄ-ի Մանուկեան-Տեմիրճեան Վարժարանի քսանամեայ վաստակով տնօրէնը, որպէս պատմութեան մասնագետ եւ հայերէն դասաւանդելու փորձառութիւն ունեցող, նոյնպէս նշեց որ հայ դպրոցն է անփոխարինելի միջավայրը հայեցի դաստիարակութեան:

Ապա նշեց որ «կրթական գործը առհասարակ յարափոփոխ է եւ ծրագրային վերանայումը՝ կատարուած փորձառութեանց լոյսի տակ, ընդունուած երեւոյթ է մանկավարժութեան մէջ: Այդ կը պահանջէ պայծառատեսութիւն՝ գործադրուած ծրագիրներու մէջ մատնանշելու թերութիւններ ու պակասներ, եւ քաջութիւն՝ ընդգրկելու բարեփոխութիւններ եւ նորութիւններ, որպէսզի ծրագիրը ծառայէ որդեգրուած նպատակներու յաջող իրագործումին: Հետեւաբար, ծրագրային վերանայումի պահանջը առողջ մօտեցում մըն է վերաբծելորելու հայ դպրոցի եւ հայ կրթական մշակի առաքելութիւնն ու աշխատանքը:

Հայ ուսուցչին դերը սփիւռքի տարածքին, արժանի է բարձր գնահատանքի, որովհետեւ առանց հայ



Տիար Յակոբ Յակոբեան
ելոյթի պահուն:



ուսուցչին սփիւռքահայ դպրոց գոյութիւն չէր կրնար ունենալ: Սակայն, ուսուցիչներու վերապատրաստութիւնը, ծրագրային նորութիւնները փորձելու եւ գործադրելու պատրաստակամութիւնը անհրաժեշտ են, հայեցի դաստիարակութիւնը աւելի կենդանի ընթացքի մը մէջ պահելու համար»:

Նշուեցան հետեւեալ խոչընդոտները-

1. Այսօրուան ծնողներուն մտայնութիւնը՝ թէ հայկական վարժարանը միակ միջավայրը չէ իրենց զաւակներուն հոգեմտաւոր զարգացման համար:

2. Միշտ առկայ է օտար վարժարաններու հմայքը:

3. Հանրային վարժարաններու ճրիվարժ ըլլալը եւ տեղական պայմաններուն հետ աւելի վաղ տարիքէն շփուելու կարելութիւնը:

4. Տան մէջ հայերէն պարտականութիւնները կատարելու օգնութիւն ունենալ-չունենալու պարագան:

5. Գործածուած դասագիրքերու բովանդակութիւնը, որակը, ձեւաւորումը եւ այլն:

6. Օժանդակ նիւթերու, վարժութեան տետրերու պակասը:

Առ այդ՝ հետեւեալ լուծումները եւ առաջարկութիւնները մատնանշեց.

«Լսատեսողական նիւթերու աւելիով կիրարկում. խտասալիկ, տեսաերիզ, համացանցի կայքէջեր, գրականութեան բեմականացում եւ այլն:

Աշակերտութիւնը աւելի յաճախ հայրենիք տանիլ եւ այդ այցելութիւնը անձնական փորձառութեան մը վերածել որ պետք է ընդգրկէ շօշափելի մասնակցութիւն հայկական կեանքին:

Դասաւանդութեան շեշտը դնել բանաւոր կարողութեան զարգացման վրայ եւ նիւթը ընկալելու կարողութիւններու տարբերութիւնները նկատի ունենալ:

Հայ դպրոցի գոյատեւման համար անհրաժեշտ բոլոր կողմերու մասնակցութեամբ մշակել տեսիլք:

5-րդ դասախօսը՝ «Հայ Լեզուն Որպէս Ազգապահպանումի Միջոց, Պատմական Հենքի Վրայ եւ Առկա Կարելիութիւններու Օգտագործում» նիւթով հանդէս եկաւ Տոքթ. Աշոտ Մելքոնեան:

Հայաստանի Հանրապետութեան Գիտութիւններու Ազգային Ակադեմիայի Պատմութեան Ինստիտուտի տնօրէն Տոքթ. Աշոտ Մելքոնեան, բազմաթիւ մրցանակներու արժանացած, երիտասարդ գիտնական է, որ ներկայացուց հայրենի հոգածու մտաւորականի իր մտահոգութիւնները:

Երկու հիմնական կետերն էին.

ա) Հայաստանի Հանրապետութեան դերը արեւմտահայերէնի պահպանութեան եւ զարգացման գործընթացին մէջ

բ) Յատուկ յանձնաժողովի միջոցաւ գործակցու-



Տոքթ. Աշոտ Մելքոնեան
Ելոյթի պահուն:

թիւն սփիւռքահայ եւ հայրենի համապատասխան կառոյցներու միջեւ»:

Ան պատմական տուեալներ բերելով նկարագրեց թէ ինչպէս «Հայոց Առաջին Հանրապետութեան նորաստեղծ պետութիւնը չարդարացրեց արեւմտահայութեան սպասելիքները եւ նրա համար մնաց աւելի շուտ «Արարատեան Հանրապետութիւն»:

Հայաստանի խորհրդայնացումից եւ յատկապէս 1922 թ. Մարտի 4-ին Խորհրդային Հայաստանում ուղղագրութեան «բարեփոխումից» յետոյ արեւմտահայերէնի ու մետրոպեան ուղղագրութեան պահպանութիւնը դարձան սփիւռքահայ մտաւորականութեան «մենաշնորհը»:

20-րդ դարի կեսերից սկսեց փոխուել արեւմտահայերէնի վիճակը զանազան պատճառներով: Ոչ նախանձախնդիր սփիւռքահայ գործիչների մօտ 1991 թ. Հայաստանի անկախացումը հայերէնի հարցում առաջացրեց չիմնաւորուած հանգստութիւն՝ եղած խնդիրները միայն հայոց նորաստեղծ պետութեան իրաւասութեանը թողնելու իմաստով: Ժամանակը ցոյց տուեց, որ որքան էլ տարօրինակ է, նորանկախ Հայաստանում, հակառակ իշխանութիւնների զանազան հաւաստիացումների ու ընդունած օրէնքների ու որոշումների, մայրենի լեզուի խնդիրները չդրուեցին պատշաճ մակարդակի վրայ:

Թէեւ 1978թ. սահմանադրութիւնը խորհրդային իշխանութեան տարիներին մայրենիին վերապահած էր պետական լեզուի կարգավիճակ, իսկ 1990թ. Օգոստոսի 23-ին «Հայաստանի անկախութեան հռչակագրում», ապա նաեւ 1995թ. Յուլիս 5-ի սահմանադրութեան եւ 2002 թ. «Գիտութեան մասին» օրէնքում իրաւաբանօրէն ձեւակերպուեց հայերէնի պետական կարգավիճակը, սակայն բազմաթիւ խնդիրներ մնացին չլուծուած՝ գործավարութեան մէջ, կենցաղում հայոց լեզուն շարունակեց մնալ արհամարհուած կարգավիճակում:

Դրութիւնը գրեթէ չփոխուեց նաեւ 2002-2004 թթ. Ազգային Ժողովում հայոց լեզուին նուիրուած քննարկումներից յետոյ: Բնականաբար, նման պայմաններում մտածել արեւմտահայերէնի նկատմամբ հայոց պետութեան պարտաւորութիւնների մասին, առնուազն ծիծաղելի է:

Անշուշտ պատճառը միայն պետական մօտեցման մէջ չէ: Խորհրդային տարիներին արեւմտահայերէնի հետ հայրենաբնակ մտաւորականութեան առնչութիւնները թերարժէք էին՝ առաջին հերթին պայմանաւորուած արեւմտահայ գրականութեանը մետրոպեան ուղղագրութեամբ հաղորդակից լինելու դժուարութեամբ: Պատահական չէ, որ երբ սփիւռքում եւ հայաստանաբնակ մտաւորականութեան մի մասի շրջանում արդարացիօրէն հնչում են դասական ուղղագրութեանը վերադառնալու մտահոգութիւններ, ոմանք չարանենգօրէն, ոմանք էլ անտե-



Տիար Երուանդ Շօրեան
Ելոյթի պահուն:



ղեակութեան պատճառով սկսում են նոյնացնել դասական ուղղագրութեանը վերադառնալու խնդիրը Հայաստանի Հանրապետութիւնում իբր թէ պետականօրէն արեւմտահայերէնին անցնելու սփիւռքի «պահանջի» հետ: Արդիւնքում բնակչութեան մեծ մասի մօտ ակամայից ստեղծուում է մի տպաւորութիւն, թէ մեսրոպեան ուղղագրութիւնը յատուկ է միայն արեւմտահայերէնին, իսկ արեւելահայերէնին: Ել չենք ասում, որ շատ-շատերի մօտ ուղղակի շփոթ է «ուղղագրութիւն» եւ «լեզու» հասկացութիւնների հարցում: Այսպէս արիեստականօրէն առաջանում է հայաստանցիների մէջ խորշանք դէպի եւ անաղական ուղղագրութիւնը եւ արեւմտահայերէնը: Այսինքն՝ արեւմտահայերէնը յանիրաւի դառնում է քաւութեան նոխազ:

Հայաստանում այսօր լեզուի, մանաւանդ արեւմտահայերէնի դրուածքը լաւագոյն դէպքում կարող է միայն օրէնսդրօրէն կարգաւորուած թուալ: Իրականում այդ օրէնսդրութիւնը, ինչպէս շատ հարցերում, այնպէս էլ տուեալ խնդրում, գրեթէ չի գործում: Իսկ եթէ գործում է, ապա միայն գրական արեւելահայերէնի դէպքում: Այսպէս, ՀՀ սահմանադրութեան 12-րդ յօդուածում ասում է, որ «ՀՀ պետական լեզուն հայերէնն է»: Ուզում ենք կարծել, որ 1990 թ. անկախութեան «հռչակագրի» եւ սահմանադրութեան մէջ այս դրոյթը ամրագրելիս դրանց հեղինակներն ի նկատի են ունեցել հայոց լեզուն առհասարակ, այլ ոչ թէ միայն գրական արեւելահայերէնը: Բայց երբ փորձում են բացել փակագծերը՝ պարզելու համար թէ այդ դրոյթն արդեօք վերաբերում է նաեւ գրաբարին, միջին հայերէնին եւ արեւմտահայերէնին, տեսնում են, որ մէջտեղ են գալիս լուրջ դժուարութիւններ:

«Բարձրագոյն կրթական հաստատութիւններում շատ քիչ ժամեր են տրամադրուած արեւմտահայերէնին: Պատահական չէ, որ այսօր հայրենիքում անկարելի է գտնել երիտասարդ ուսուցիչներ, որոնք կը կարողանան սփիւռքի դպրոցներում դասաւանդել արեւմտահայերէն լեզուն:

Հայրենական իշխանութիւնները գրեթէ անմասն են մնում սփիւռքի եւ մեր ողջ ժողովրդի համար այնքան կենսական (արեւմտահայերէն լեզուն, պատմութիւնը, մշակոյթը ծանօթացնելու) խնդրի լուծումից:

Մենք առ այսօր չունենք առհասարակ սփիւռքի, սփիւռք-հայրենիք առնչութիւնների, հայապահպանութեան, լեզուամտածողութեան ու ուղղագրական միասնականացման, հայ դպրոցի բարգաւաճման, այդ ընդհանուր հենքի վրայ՝ վտանգուած արեւմտահայերէնի պահպանութեան ազգային հայեցակարգ: Հայեցակարգ մշակելու հարցի հիմքում պետք է դրուի այն հիմնադրոյթը, որ արեւմտահայերէնը այսուհետ միայն սփիւռքի մտահոգութեան առարկան չէ, այլ գտնւում է հայոց պետութեան մշտական հոգածութեան ներքոյ:

ՀՀ իշխանութիւնների առաջնակարգ խնդիրներից մէկը պետք է լինի ազգային մտածողութիւն ձեւաւորող առարկաների (լեզու, գրականութիւն,

պատմութիւն, եկեղեցու եւ արուեստի պատմութիւն եւ այլն) գծով համահայկական դասագրքերի ստեղծումը եւ արեւելահայերէնով եւ արեւմտահայերէնով: Այս դժուարին խնդրի լուծման համար պետք է գործի դնել հայրենիքի եւ սփիւռքի ողջ մտաւոր ներուժը:

Վերջին տարիներին արեւմտահայ լեզուին եւ մշակոյթին ծանօթացնելու նպատակով խիստ շահեկան դասընթացներ է կազմակերպում «Սփիւռք» գիտաւսումնական կենտրոնը: Անցեալ տարուանից համանման դասընթացներ կազմակերպուեցին նաեւ Էջմիածնի Գեորգեան Ճեմարանում: ՀՀ Ազգային հորհրդում պատրաստուել է մի նախագիծ, որի համաձայն դպրոցների բարձր դասարաններում նախատեսւում է գրաբարի եւ արեւմտահայերէնի ուսուցում:

Բարեբաղդաբար այսօր ունենք հայոց պետականութիւն, նրա հոգսերով ու լինելութեամբ ապրող սփիւռք՝ ինչպէս վկայում է ներկայ խորհրդածողովը, խորը մտահոգութիւն ու ազգօգուտ աշխատանքի յանձնառութիւն»:

Համագումարի աւարտին՝ ԱՄՆ-էն հիւրաբար ներկայ գտնուող Պր. Երուանդ Չօրեան (Թեքնոլոգիի Կեդրոնի պատասխանատու) ներկայացուց հետաքրքրական աշխատանք մը՝ Հայեցի նիւթերու դասաւանդման խտասալիկի մը մասին, որ պատրաստուած էր ՀԲԸՄ-ի հովանաւորութեամբ: Խտասալիկի դասաւանդման մեթոտները որպէս օրինակ բերելով առաջարկեց գործածել համանման միջոցներ՝ որոնք մեծապէս կը դիւրացնեն լեզուի ընկալումը նոր եւ ոչ հայախօս սերունդներուն:

Այս հինգ զեկուցումներէն յետոյ, խորհրդածողովին հնչած առաջարկները համադրեց եւ թելադրութիւնները ամփոփեց ԱտենաՎարը՝ Տիար Պերճ Թերզեան, որ իւրաքանչիւր դասախօսի ներկայացուցած նիւթէն յետոյ յառաջացած բազմաթիւ հարցեր ունեցողներուն առիթ տուաւ որպէսզի լուսաբանութիւններ ստանան, կարծիքներու փոխանակում կատարելով: Ապա որպէս եզրակացութիւն պատրաստուեցաւ եւ ընթերցուեցաւ հռչակագիր մը (տես էջ 45), որ ներկաներուն կողմէ վաւերացուեցաւ: Սոյն հռչակագիրը կը պարունակէ գործնական քայլեր եւ առաջարկներ: Խորհրդածողովի ընթացքին կատարուած քննարկումներուն եւ փոխանակուած բազմաթիւ կարծիքներուն: Բոլոր քննարկումներուն մեծ հետաքրքրութեամբ հետեւող ներկաները համագումարի աւարտէն ետք եւս ցանկութիւն ունէին կարծեք շարունակելու քննարկումը այս անգամ անհատաբար գրոյցի բռնուելով զեկուցողներու հետ:

Խիստ շահեկան սոյն խորհրդակցական համաժողովը՝ աւարտեցաւ յուսադրելով ներկաները, որ համապատասխան կառոյցները, որպէս զգաստութեան հրաւիրող ահագանգ կ'ընկալեն քննարկուած նիւթը եւ հանգամանօրէն կ'անդրադառնան նշուած մտահոգութիւններուն:

Սիլվա Ղազէլեան



ՀԱՅԱԿԱԳԻՐ

ՀԲԸՄ-ի 100-ամեակի Եզիպտոսի տօնակատարություններուն առիթով, Ուրբաթ 14 Ապրիլ 2006-ին, Գահիրեի Մարիոթ պանդոկին մեջ «ՀԱՅԵՑԻ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՀԱՅԵՐԷՆ ԼԵԶՈՒԻ ՈՒՍՈՒՅՈՒՄ» թեմայով գումարուած համագումարին մասնակիցները, որպէս համագումարի եզրակացութիւն, ջերմօրէն կը թելադրեն ՀԲԸՄ-ի Կեդրոնական Վարչական Ժողովին, որ Միութիւնը նախաձեռնէ առանձին՝ կամ սփիւռքի եւ հայրենիքի համապատասխան այլ կառոյցներու հետ գործակցաբար, սփիւռքահայ նոր սերունդներուն ազգային ինքնութիւնը կազմաւորելու, պահպանելու եւ զարգացնելու ձգտող ծրագիրներու մշակումին եւ գործադրութեան:

Այս նպատակը իրագործելու համար կ'առաջարկուի

1. Մասնագէտ ուսուցիչներու պատրաստութիւն եւ վերապատրաստութիւն:
2. Հայերէն լեզուի, հայոց պատմութեան, կրօնի, հայ եկեղեցւոյ պատմութեան եւ հայկական ազգային ժառանգութեան առընչուած այլ նիւթերու մատչելի եւ հաճելի ծրագիրներու եւ դասագիրքերու պատրաստութիւն:
3. Նախորդ գլուխին մէջ յիշուած նիւթերուն իւրացման եւ ասանդման սատարող տեսերիզներու, խտասալիկներու, համացանցի կայքէջերու եւ հեռատեսիլի յայտագիրներու պատրաստութիւն:
4. Արեւմտահայ լեզուով մանկական պատկերազարդ գրականութեան մշակում եւ հրատարակութիւն գիրքի կամ ասանդման այլ միջոցներով:
5. Ընդհանրապէս ազգային ինքնութեան պահպանումին սատարող որեւէ ծրագրի քաջալերութիւն եւ հովանաւորութիւն:
6. Դիմել հայրենի իշխանութիւններուն՝ արեւմտահայերէնի նկատմամբ առանձնակի հոգածութիւն դրսեւորելու համար: ՀՀ Խորհրդարանի կողմէ ընդունուած «Լեզուի Մասին Օրէնքի» մէջ լրացում ընել հետեւեալ ձեւակերպումով՝ «Արեւմտահայերէնը եւս գրական արեւելահայերէնի հետ ունի գործավարութեան կարգավիճակ եւ անոր գործածութեան համար հարկ է պետական աջակցութիւն»:



ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹԻՒՆ Ի ՊԱՏԻ ՇԲՇ-Ի 100-ԱՄԵԱԿԻ ՏՕՆԱԿԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒՆ ՄԱՍՆԱԿՑՈՂ ԿԱՄԱՒՈՐ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴՆԵՐՈՒՆ

Այսօրուան երիտասարդները ծոյլ են: Այս դարուս երիտասարդը ազգային գործ է՝ ուզեր ընել: Մեր հայ երիտասարդները բնաւ չեն մտահոգուած գաղութին հոգերով: Հին ժամանակ երիտասարդը աշխատիլ կ'ուզեր, իսկ հիմա միայն գուարճանալ կ'ուզէ:

Այս տեսակ նախադասութիւնները յաճախ կ'իմանանք շատ մը անձերէ, բայց որքանո՞վ ճիշդ են անոնք: Այս մասին է որ կ'ուզենք խօսիլ, օրինակ ունենալով ՇԲՇ-ի 100-ամեակին առիթով կամաւոր երիտասարդներուն տարած աշխատանքը:

Երբ ՇԲՇ-ի 100-ամեակի տօնակատարութիւններուն կազմակերպիչ Յանձնախումբը կը պատրաստուէր 100-ամեակի տօնակատարութիւններուն, կարծիք յայտնուեցաւ թէ ինչո՞ւ չփորձենք մեր երիտասարդութեան աջակցութեան դիմել: Հակառակ անոր որ կարգ մը անձեր այոքան ալ խանդավառ չէին այս գաղափարով, սակայն բոլորն ալ ներքնապէս կը փափաքէին, որ երիտասարդները աշխատին ու յաջողին կատարել իրենց վստահուելիք պարտականութիւնը:

Երիտասարդները հանդիպում մը ունեցան 100-ամեակի աշխատանքներու ընդհանուր համակարգող տղոք. Վիգէն Ճիգմեճեանին հետ, ներկայութեամբ կարգ մը վարչականներու: Երբ տղոք Վիգէն սկսաւ իրենց բացատրել այս տօնակատարութեան՝ եւ մասնաւորապէս իրենց դերին կարեւորութեան մասին, բոլորն ալ ոգեւորուեցան եւ սկսան կանոնաւոր կերպով ներկայ ըլլալ ՇԲՇ-ի կեդրոնին մէջ կայացած հանդիպումներուն, որպէսզի աւելի տեղեկութիւններ ունենան իրենց կատարելիք դերին մասին:

Եւ այսպէս ՇԲՇ-ի 100-ամեակի տօնակատարութիւններուն նախօրեակին, 17 երիտասարդներ պատրաստ կը սպասէին հիւրերուն ժամանումին:

Անոնք բաժնուեցան քանի մը խումբերու:

ա- Հիւրերու ընդունելութեան խումբ օդակայանին մէջ

բ- Տեղեկատուութեան սեղանի խումբ պանդոկին մէջ

գ- Խումբ մը, որ հիւրերուն պիտի ընկերանար տարբեր ձեռնարկներուն ընթացքին

Ի հարկ է հիւրերը իրենց առաջին դրական տպաւորութիւնը կազմեցին երբ մեր վարչականներէն մէկը եւ հետը երկու կամաւոր երիտասարդ, իրենց դերին զգեստներով զիրենք ընդունեցին օդակայանին մէջ եւ երբ հասան պանդոկ, ուրիշ երիտասարդներ օգնեցին անոնց իրենց սենեակները փոխադրուելու: Հիւրերուն համար իսկական ուրախութիւն էր երբ պտոյտներուն ընթացքին ամէն հանրաշարժի մէջ Blue Sky Travel Agency-ին պատասխանատուին



Ձախէն՝ տիար Հրայր Սիմոնեան, տիկիններ Վիվիան Սիմոնեան, Արշո Պըլըքտանեան, տեարք Օննիկ Պըլըքտանեան, Պերճ Թերզեան, տիկ. Սարգիսկ Արգարեան եւ Տղոք. Կարօ Արգարեան:

կողքին գտան մեր հայ երիտասարդ կամաւորը որ շատ օգտակար կ'ըլլար իրենց:

Հիւրերը շատ հպարտ էին այս երիտասարդներուն գործունեութեամբ եւ ամէն առիթի իրենց զարմանքը եւ ուրախութիւնը կը յայտնէին, որ այսքան փոքր թիւով գաղութ մը կրցած էր կազմակերպել այսպիսի ձեռնարկ մը եւ ունեցած էր երիտասարդներ որոնք հայերէն կը խօսէին եւ կ'օժանդակէին իրենց, լուծելու իրենց տարբեր բնոյթի հարցերը:

Ամբողջ խումբը բարեկամական կապերով կապուած, արդէն մէկ մարմինի պէս կը շարժէր: Շատ արագ որոշում առնող, արթուն միտք ունեցող երիտասարդներ էին:

Շատ մը առիթներով այս երիտասարդները բացառիկ կարողութիւն դրսեւորելով օգնութեան հասան կարգ մը հիւրերու:

Անոնք պարտականութեան ժամերուն այնպէս կ'աշխատէին որ նոյնիսկ իրենք զարմացած էին: Իրենցմէ բնաւ դժգոհութիւն չիմացանք, նոյնիսկ երբ կարգ մը երիտասարդներ եւ մանաւանդ Մարիոթ պանդոկին մէջ տեղեկատուութեան սեղանին պատասխանատուները ստիպուեցան մինչեւ ուշ գիշեր պանդոկ մնալ մեր հիւրերը դիմաւորելու:

Ուրախանալին այն էր, որ այս խումբը յստակօրէն անդրադարձած էր որ իրեն վստահուած գործը իրապէս կարելոր էր եւ թէ այս տօնակատարութիւնը պիտի ըլլար անմոռանալի ձեռնարկ մը ՇԲՇ-ի պատմութեան մէջ եւ ճիշդ այդ պատճառաւ իրենք ճիգ չխնայեցին այս ձեռնարկը յաջողցնելու:

Ի հարկ է իրենց աւելի վստահութիւն տուաւ ՇԲՇ-ի Վարչութեան անդամներուն ներկայութիւնը եւ քաջալերութիւնը:

Կրնանք ըսել, որ մեր տղաքը իրապէս Եգիպտոսի հայ գաղութի երիտասարդութեան մասին դրական մեծ տպաւորութիւն ձգեցին աշխարհի զանազան գաղութներէն եկած մեր հիւրերուն վրայ:



Երբ տօնակատարութիւնները վերջացան, հիւրերը սկսան շնորհակալական գիրեր ուղարկել եւ իրենցմէ ոչ մէկը մոռցաւ մասնաւորապէս շնորհակալութիւն յայտնելու կամաւոր երիտասարդներուն, շատերը իրենց նամակներուն մէջ նոյնիսկ յայտնեցին, թէ առանց այս երիտասարդներուն օժանդակութեան իրենք պիտի չունենային այն մտերմիկ մթնոլորտը զոր վայելեցին:

Այս բոլորէն ետք եւ հպարտութեամբ լի ՀԲԸՄ-ի Շջանակային Յանձնաժողովի Վարչութիւնը եւ ՀԲԸՄ-ի Գահիրէի Մասնաճիւղի վարչութիւնը Հինգշաբթի, 11 Մայիս 2006-ին, Երեկոյեան Ժամը 9-ին ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ Մարգարանին մէջ ընդունելութիւն մը կազմակերպեցին ի պատիւ բոլոր վարչականներուն եւ կամաւոր երիտասարդներուն:

Շատ մտերմիկ եր մթնոլորտը: Կարծես այն արհեստական պատը որ կար երեցներուն եւ երիտասարդներուն միջեւ արդէն չկար:

ՀԲԸՄ-ի Գահիրէի Մասնաճիւղի ատենապետ տիար Օննիկ Պըլըքտանեան շնորհակալութիւն յայտնեց բոլոր ներկաներուն, որմէ ետք կարդացուեցան տօնակատարութեան մասնակցող հիւրերուն կողմէ 100-ամեակի յանձնախումբին ուղղուած կարգ մը շնորհակալական գիրեր:

Ապա կարճ ելոյթով ՀԲԸՄ-ի Շրջանակային Յանձնաժողովի ատենապետ տիար Պերճ Թերզեան իր շնորհակալութիւնը յայտնեց բոլոր անոնց որոնք սատարեցին այս տօնակատարութիւններուն յաջողութեան:

Տեղին եր փոքրիկ նուերով մը շնորհակալութիւն յայտնել օր. Էտնա Թրայեանին որ 100- ամեակի այս ձեռնարկներուն առթիւ կատարուած հրատարակութիւններուն ձեւաւորումը կամաւորաբար ստանձնեց եւ արժանացաւ բոլորին գնահատանքին:

Ապա ցուցադրուեցաւ Հայաստանի հեռատեսիլի թիւ 1 կայանէն ներկայացուած հաղորդումը ՀԲԸՄ-ի 100-ամեակի Եգիպտոսի տօնակատարութիւններուն մասին: Երեկոյին ամենէն ուրախ վայրկեաններէն մէկն եր տոքթ. Վիգէնիս պատրաստած տեսերիզին ցուցադրութեան պահը: Ան իր պատրաստած տեսերիզին մէջ հաւաքած եր այն նկարները որոնք կը ներկայացնէին կամաւորները իրենց աշխատանքի պահերուն: Աւելի հետաքրքրական եր այն մասը, որուն խորագիրն եր «Կամաւորները Լուրջ Աշխատանքի Պահերուն» ուր ցացադրուեցան այն պահերը երբ երիտասարդները խումբով կամ առանձին նկարուած էին հանգիստի պահերուն:

Ընթրիքի սեղանին շուրջ հաւաքուած բոլոր երիտասարդներն ու երեցները խմեցին ՀԲԸՄիութեան կենացը:

Երեկոն աւարտեցաւ բայց մէկ հարցում մնաց:

Ինչո՞ւ երբ այս երիտասարդներուն առիթը տրուեցաւ յաջողեցան իրենց յանձնուած գործերը լաւապէս կատարել:

Միթէ՞ երիտասարդներուն անհոգ ըլլալուն պատճառը այն է, որ իրենք բնաւ չեն զգար թէ երեցները իրենց կը վստահին կամ թէ բնաւ չեն զգար որ իրենք կրնան պատասխանատու ըլլալ:

Ինչո՞ւ այս ձեռնարկին պատգամը չ'ըլլայ «Տուէք երիտասարդներուն առիթը, վստահութիւնը եւ երեցի մը կամ պատասխանատուի մը հոգատարութիւնը, եւ սպասեցէք արդիւնքին»:

Կը կարծեմ թէ միայն այս է ձեւը, որ երիտասարդներուն մասին կազմուած թիւր կարծիքը փոխուի:

Փորձեցէք իրենց առիթը տալ եւ երբ ձախողին, միայն այդ ատեն քննադատեցէք զիրենք: Միթէ՞ բոլորդ ալ երիտասարդ եղած չեք:

Անի Պօղոսեան



*Ձախէն աջ նստած՝
Մարալ Պալաեան, Սարին Նաճառեան,
Մարալ Յակոբեան, Թամար Գասապեան,
Էտնա Թրայեան, Անի Պօղոսեան,
Ռուբինա Ասլանեան, Գարոլին Սաատ.*

*Ոտքի՝
Արփի Խաչերեան, Գեղամ Թերզիպաշեան,
Արթո Պըլըքտանեան, Էտուար Ղազարեան,
Կարէն Յակոբեան, Արէն Նազաշեան,
Վաչէ Արթինեան, Սիմոն Տէփոյեան,
Նաիրի Յակոբեան, Յովհաննէս Զիւհանեան:*



ՀԲԸՄ-Ի 100-ԱՄԵԱԿԻ ԽԱՂԵՐԸ ՈՐՈՆՔ ԶԿԱՅԱՑԱՆ

ՀԲԸՄ-ի 100-ամեակի եւ ՀԵԸ-ի 75-ամեակի տօնակատարութիւններու յայտագիրը տակաւին կազմած կը մնայ սառնարանիս դրան, ձեռքս առաջ չերթար զայն նետելու եւ անյայտացնելու ինչպէս որ շատ մը կառոյցներ, արժանիքներ, գաղափարներ, աշխատանք, խանդավառութիւն եւ մանաւանդ հոգիներ վատօրէն անվերադարձ անյայտացուեցան Լիբանանէն:

Ճակատագրի դաժան հարուածով մը Լիբանան, որ 17 տարուայ քաղաքացիական պատերազմէն ետք 1992-էն սկսեալ որոշ խաղաղութիւն կը վաշելէր, կրկին գլորեցաւ պատերազմի վիհին մէջ:

Աշխարհի չորս կողմէն ՀԲԸՄ-ի մարզական ակումբները տարիէ մը ի վեր կը պատրաստուէին Լիբանանի մէջ կազմակերպուած 100-ամեակի խաղերուն մասնակցելու: Մեծ խանդավառութիւն ու եռուզեռ կար Գահիրէի ՀՍԸՄ ՆՈՒՊԱՐԸՆ ներս:

2004-ի Պուլկարիա - Ալպէնայի (Վառնա) մրցաշարին ձեռք ձգուած փայլուն յաջողութենէն ետք, Գահիրէի խումբերը մտադիր էին Նոյնքան լաւ արդիւնքներ արձանագրելու: Աղջիկներու եւ տղոց պասքէթպոլի, տղոց ֆութպոլի, բիսկ-բոսկի խումբերուն փորձերը իրար կը խաչաձեւէին:

Լիբանան երթալու, նախորդ մրցաշարքերու ընթացքին սկսուած բարեկամութիւնները ամրապնդելու, ազնւօրէն մրցելու, պտտելու, ուտել - խմելու ...այս ամէն հեռապատկերը բերկրանք կը պատճառէր բոլորին:

Գահիրէի ՀԲԸՄ-ի վարչութիւնը պէտք եղած կարգադրութիւնները ըրած էր ճամբորդութեան համար, օդանաւի տոմսերն ու վիզաները արդէն մարզիկներու ձեռքն էին ու Նոր համազգեստները արդէն իսկ յանձնուած անոնց: Մարզիկներու եւ ընկերակիցներու 77 հոգինոց խումբը կազմ եւ պատրաստ էր օդանաւ բարձրանալու 21 Յուլիս 2006-ին:

Սակայն ինչպէ՞ս օդանաւ բարձրանալ երբ Պէյրութի օդակայանը ռմբակործուեցաւ 12 Յուլիսին Իսրայէլի կողմէ:

Մի քանի օր առաջ, Լիբանան - Իսրայէլ սահմանին վրայ, Լիբանանի Հարաւային սահմանի պաշտպան «Հեզպալլա» խմբաւորումին կողմէ 2 հրեայ զինուոր առեւանգուած էին: Ըստ «Հեզպալլա»-ի ընդհանուր քարտուղար Հասան Նասրալլայի, զինուորները ազատ արձակելը կարելի էր միայն Իսրայէլի բանտերուն մէջ տարիներէ ի վեր տառապող 10000 արաբներու ազատ արձակումով:

Փոխանակ բանակցութեան դիմելով հարթելու այս կնճռոտ խնդիրը, Իսրայէլ անմիջապէս, կարծեք առիթէն օգտուելով, ուժի գործածութեան դիմեց:

Տրովադայի պատերազմին նման, երբ Տրովադացիները յոյներու կայսեր գեղեցիկ կիսը՝ Հելլենը

առեւանգեցին եւ այդ պատճառաւ Տրովադայի հռչակաւոր պատերազմը ծագեցաւ ու Տրովադան քարուքանդ եղաւ, այդպէս ալ Իսրայէլ սկսաւ Լիբանանը քանդել ցամաքէն, օդէն ու ծովէն, երկու զինուոր ազատելու համար:

1948-էն ի վեր երբ հրեաները իրենց պետութիւնը հիմնեցին Պաղեստինի հողերուն վրայ, արաբ իսրայէլեան չորս պատերազմներ մղուած են 1948-ին, 1956-ին, 1967-ին եւ 1973-ին:

Այս բոլոր պատերազմներուն ընթացքին Իսրայէլի քաղաքները ո՛չ մէկ վնաս կրած են: Անոր բանակները քանդած են եգիպտական, պաղեստինեան, լիբանանեան եւ սուրիական զանազան զիւղեր ու քաղաքներ: Սակայն առաջին անգամ ըլլալով է որ Հեզպալլան հակազդեց Իսրայէլի յարձակումներուն ու հրթիռներ ուղղեց դէպի իսրայէլեան քաղաքները: Փոխարէն, Իսրայէլ Լիբանանի հարաւը վերածեց ակերակի, սպաննեց անգէն ժողովուրդէն հարիւրաւոր անձեր, քանդեց հիմնական կառոյցներ, կամուրջներ եւ 900 հազար հոգի մնացին անտուն ու դարձան գաղթական:

Այս բոլորը տեղի ունեցաւ քաղաքակիրթ երկիրներու աչքին առջեւ, Նոյնիսկ Միացեալ Նահանգներու արտօնութեամբ ու աջակցութեամբ: Անոնք իսրայէլեան յարձակումները դասեցին «ինքնապաշտպանութիւն» պիտակին տակ, մինչ Հեզպալլայի արարքները որակեցին «ահաբեկչութիւն»:

Խառնաշփոթ ժամանակաշրջան մը կ'ապրինք 21-րդ դարու սկիզբէն ի վեր: Ժամանակաշրջան մը, երբ իր հայրենիքը պաշտպանող իրաքցին, լիբանանցին ու պաղեստինցին փոխանակ հայրենասէր նկատուելու ահաբեկիչ կը կոչուի, երբ հազարաւոր արաբներու մահերը աննկատ կ'անցնին եւ չորս հրեայ պատանդի համար աշխարհ ոտքի կ'ելլէ: Երբ հրեաներու աթոմայականներ ունենալն ու աթոմական ռումբ պատրաստելը որպէս ինքնապաշտպանութիւն կ'արտօնուի եւ Նոյնիսկ անոնց գոյութիւնը քննադատելը մահացու մեղք կը համարուի: Անդին, Պարսկաստանի համար աթոմական ուժի մասին մտածելն անգամ կ'արգիլուի ու վտանգաւոր կը նկատուի: Հրեաներուն ամերիկեան Նորագոյն զէնքեր գործածելը շատ բնական բան է, մինչ Հեզպալլայի ռուսական կամ պարսկական զէնքերով Լիբանանը պաշտպանելը ընդվզեցուցիչ:

Երբ հրեական ռազմական օդանաւները կրնան որեւէ ժամանակ թռչիլ լիբանանեան հողերուն վրայէն եւ կրակել հոն ուր կասկածելի նկատեն, Հեզպալլայի արձակած մի քանի հրթիռները Իսրայէլի վրայ ուղղակի ոճրագործութիւն կը համարուի:

Եւ այս տեսակ կողմնակալ ակնոցով մը քաղաքակիրթ աշխարհը կը դիտէ Միջին Արեւելքը ու



անարդար չափանիշներով կը գնահատե եղելութիւնները: Ժողովրդավարութիւն տարածելու անունով քանի-քանի երկիրներ աներակ դարձան, հազարաւոր մարդիկ ջարդուեցան ու տեղահան եղան, հարուստ երկիրներ կարօտեալ դարձան, խաղաղ գաղութներու մէջ ծայրայեղութիւն սերմանուեցաւ, խտրականութիւնը սրուեցաւ, ոչ միայն տարբեր կրօններու, այլ նոյն կրօնի տարբեր դաւանանքներուն միջեւ, եւ այս բոլորը յանուն մարդասիրութեան, ազատութեան ու ժողովրդավարութեան:

1991-ին, Սովետ Միութեան անկումէն վերջ, աշխարհի ունի մէկ գերագոյն ուժ յանձին Միացեալ Նահանգներու, որ յայտնի է հրեաներուն հանդէպ իր կողմնակալ դիրքորոշումով: Բնաւ չէի կրնար երեւակայել որ նախկին Սովետ Միութեան նախագահներու արձանային կերպարանքն ու արտայայտութիւնէ զուրկ նայուացքներն էին որոնք սանձած էին Միացեալ Նահանգներու աշխարհի կառավարիչը ըլլալու մարմաջը, որ հիմա սնափառ մանուկի մը նման «Նոր Միջին Արեւելք» մը կը փորձէ գծել ժողովուրդներու արիւնով:

Լիբանանի մէջ տեղի ունեցած այս մարդկային ողբերգութեան մէջ ինչ որ կրկնակի կերպով ցաւալի է հայերու համար այն վտանգն է, որ կը սպառնայ

սփիւռքի լաւագոյն գաղութներէն մէկուն գոյութեան:

Անցեալի 17 տարուայ պատերազմին պատճառաւ գաղութին թիւը արդէն կիսով նուազած էր, սակայն մնացողները աշխատանք կը տանէին վառ պահելու համար գաղութին ջահը: Այս վերջին անկիւնադարձային դէպքերէն ետք պատկերը բաւական մութ է ու տխուր:

Վերջին նայուացք մը կը նետեմ խնամքով պատրաստուած 100-ամեակի յայտագրին վրայ: Զբօսապտոյտ դէպի Ժըպէյլ եւ Ժիիթայի քարայրը, Անթիլիասի Մայրավանք, Պիքֆաւայի յուշարձան, շրջապտոյտ դէպի Պաալպէք եւ Այնճար (հայկական ական), երիտասարդական խրախճանք, հայկական երեկոյ, Նունէ Եսայեան եւ իր նուագախումբը, Զալէպի ԶԵԸ-ի պարախումբի ելոյթ, Վ. Փափագեան թատերախումբի ներկայացում, երիտասարդական ասուլիս, արխիւային լուսանկարներու ցուցահանդես, սկաւտական խարոյկահանդես, մարզական մրցումներ ու մրցանակաբաշխութիւն:

Ճոխ ու այլազան ծրագիր մը որ պարզապէս լաւ կազմակերպութեան ու աշխատանքի կը կարօտը մի քանի օրեր առաջ, այժմ անկարելի դարձած է:

Սօսի Յակոբեան

7 Մայիս 2006-ի առաւօտեան ԶԲԸՄ-ի Եգիպտոսի Շրջանակային Յանձնաժողովին կողմէ Յանձնաժողովին ատենապետն ու ատենադպրուհին ԶԶ Դեսպանատուն այցելեցին. Միութեան անունով ցաւակցութիւն յայտնելու Մայիս 3-ի առաւօտեան օդանաւային արկածին զոհ գացած հայորդիներուն համար:

Այս առթիւ Դեսպանութեան մէջ բացուած սգոյ մատենային մէջ արձանագրեցին ներքոնշեալ ցաւակցագիրը:

«Տ.»

ՑԱՒԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

3 Մայիսի թռիչքին, Երեւան – Սոչի 113 հոգիներու արկածով մահուան տխուր առիթով, հաճեցէք ընդունիլ ԶԲԸՄ-ի Եգիպտոսի Շրջանակին խորագգած ցաւակցութիւնը ու վշտակցութիւնը եւ փոխանցել զանոնք ԶԶ-ի նախագահին, վարչապետին, կառավարութեան, մահացածներու հարազատներուն եւ համայն հայրենի ժողովուրդին:

Թող Աստուած լուսաւորէ մահացածներուն հոգիները եւ մխիթարութիւն շնորհէ բոլորիս:

Ի Դիմաց

ԶԲԸՄ-ի Եգիպտոսի Շրջանակային Յանձնաժողովի

Ատենադպրուհի
Կասիա Ճղալեան

Ատենապետ
Պերճ Թերզեան



ՀԱՐՑԱԶՐՈՅՑ ԱՐՁԱՆԱԳՈՐԾ ՍԱՐԳԻՍ ԹՕՍՈՒՆԵԱՆԻ ՀԵՏ

*Եւ ամէն անգամ, ուտելուց հետոյ,
Երբ մենք ստում ենք «Ճնորհակալ են»,
Ոչ միայն մօրն է դա վերաբերում
Կամ տանտիրուհուն մեզ հիւրընկալող,
Այլ նաեւ նրան՝ անյայտ հացթուխին:*

Պ. Սեւակ

Հարց.- Տեղեկացանք, որ ՀԲԸՄ 100 ամեակին առթիւ արուեստագետին պատշաճ նուէր մը ըրիք: Ձեր այս արարքը նկատենք որպէս հերթական յոբելեանի նուէր:

Ս. Թ. – Վերջերս այնպէս պատահեցաւ, որ Պօղոսեան Ազգային Վարժարանի 140 ամեակին Պօղոս Պէյի կիսանդրին նուիրեցի, Միջերկրականի երկիրներու 50-րդ պիտակին ուրիշ արձան մը: Ո՛չ ասիկա հերթական նուէր չէ: Ո՛չ Պօղոս Պէյի արձանը, ո՛չ ալ ՀԲԸՄ-ին նուիրած «Յաւերժութիւն»ը, պարզ նուէրներ չեն: Թէ ինչո՞ւ ըրի այդ արձանները, չեմ կրնար բացատրել: Արուեստագետը ինչ որ կ'ընէ ինքնաբոլի կ'ընէ: Պօղոսեան Վարժարանն ալ, Բարեգործականն ալ ինծի շատ հարազատ են, պարզ է: Մեծցայ եւ արձանագործութեան առաջին դասերս առի Պօղոսեան Ազգային Վարժարանին մէջ: Ինքնավստահ եւ ինքնուրոյն եղայ Բարեգործականի Մելգոնեան Կրթական Հաստատութեան մէջ: Այնպէս, որ երկուքն ալ տունիս պէս եղած են: Երկուքն ալ մտերմիկ ու հարազատ:

Հարց.- Ըսիք, որ առաջին դասերը Պօղոսեան Վարժարանին մէջ առիք, Մի՞թէ Վարժարանը արձանագործութեան դասեր ունէր:

Ս. Թ. – Առանձին արձանագործութեան դաս չէինք առնէր, բայց մենք գծագրութեան ուսուցիչ ունէինք՝ Համբար Համբարձումեան, նկարիչ էր: Եւ օր մը պր. Համբարը տարբեր դաս մը տուաւ մեզի, բացաւ արձանագործութեան գաղտնիքներ, եւ ես յայտնագործ



Սարգիս Թօսունեան:

ծեցի աշխարհ մը, որ մինչեւ այսօր կախարդական հնարքներով է լեցուն: Եւ այդ օրէն ես գտայ իմ աշխարհը: Պարզ դաս մըն էր՝ նման ուրիշ շատ դասերու, բայց ինձ համար ճակատագրական եղաւ: Մեզի բացատրեց, թէ ինչպէս կը շինեն արձանները:

Երբեմն պատահական, կամ ո՛չ պատահական դիպուածը կ'որոշէ մարդու ճակատագիրը: Պատմութիւնը շատ օրինակներ ունի:

Առաջին արձանը, որ շինեցի Դաւիթն էր՝ Սասունցի Դաւիթը: Կրնայ ըլլալ ամէն մէկ հայ պատանիի մէջ Դաւիթ մը կայ, ո՞վ գիտէ ...

Հարց.- Յետագային նորէն անդրադարձա՞ք Դաւիթին:

Ս. Թ. – Առանձին Դաւիթ, արձան չունիմ, բայց իմ շատ արձաններու մէջ Դաւիթ կայ: Մեր իմաստուն Ժողովուրդը այնպիսի հերոս կերտած է, որ ամէն ինչ կայ մէջը: Դաւիթը՝ եւ թագաւոր է, եւ հովիւ, եւ բարի է, եւ խենթ, եւ խելացի է, եւ ծուռ, եւ հեզ է, եւ անհնազանդ ...

Ինչ ուզեք կայ Սասունցի Դաւիթին մէջ: Այդ է պատճառը, որ ոչ միայն արձաններու, այլ ամէն մարդու մէջ Դաւիթ մը կայ: Այդ աւելի լաւ հասկցայ, երբ մեկնեցայ Կիպրոս՝ մեր սիրելի Մելգոնեան Վարժարանը, ուսանելու: Շատ բան տուաւ ինձ Մելգոնեանը: Գուցէ՞ նաեւ աշխարհաճանաչման մեր տարի՞քն էր, գուցէ:

Հարց.- Մեծ սիրով կը խօսիք Մելգոնեան Վարժարանի մասին: Ի՞նչ է Ձեզի համար այդ դպրոցը, եւ ի՞նչ տուաւ Ձեզի:

Ս. Թ. – Մելգոնեանը ամէնէն առաջ տուն էր՝ մեծ, բարեկամական տուն: Մեծ տուն մը, ուր միասին



կ'ուսանեինք, կ'ապրեինք, կը տխրեինք, կ'ուրախանայինք, միմիանց հոգը եւ ուրախութիւնը կը կիսեինք, ինչու չէ, երբեմն ալ կը խախտեինք վարժարանին օրէնքները: տարբեր երկիրներէ եկած հայ պատանիներն ու պարմանուհիները, ծնողներէն, հարազատներէն առանձին՝ ապաստանած էին ԶԲԸՄ-ի կրթական հաստատութեան բարեխնամ յարկին տակ: Նաեւ կենաքի՝ դպրոց ...

Մենք ուսուցիչ մը ունէինք, որ արուեստի պատասխանատուն էր, եւ ոչ միայն արուեստի, իսկական մանկավարժ էր, եւ բոլորիս սիրելին: Ան հիմա մեծ գործերու մէջ է՝ ղեկավարն է Կիւմրիի «Գոհար» երգչախումբ-նուագախումբին: Նկատեց, որ ես արձանագործութեան մէջ ձիւրք ունիմ: Վարժարանին մէջ սենեակ մը առանձնացուց իմ եւ իմ նման մի քանի աշակերտներու համար, որ նկարելու, գծելու, արձանագործութեան, ձեռային աշխատանքներու շնորհ ունէին: Ես ամէն օր հոն էի: Միւսները կու գային, բայց ոչ ամէն օր: Այդ սենեակը իմ առաջին արուեստանոցս եղաւ: Միշտ առաջին գնահատողն ու քաջալերողը Սեպուհ Աբգարեանն էր: Երբեմն յանձնարարութիւն կ'ընէր, բայց ես միշտ ազատ էի իմ ստեղծագործական աշխատանքիս մէջ: Կը կարծեմ, որ Մելգոնեանի տարիները մտային եւ ձեռային մարզանքներու ստեղծագործական լաւ շրջան էր: Կը փորձէի շինել ամէն ինչ, ամէն նիւթէ՝ ինչ որ ձեռքիս տակ ըլլար:

Հարց.- Ի դեպ, ի՞նչ նիւթով կը սիրէք աշխատիլ:

Ս. Թ. - Իմ ամենասիրելի նիւթը պրոնզն է: Սիրով կ'աշխատիմ նաեւ այլ մետաղներով՝ ալիւմին, պղինձ, հոգեհարազատը պրոնզն է:

Կ'աշխատիմ նաեւ քարով՝ կրանիտ, մարմար, կրաքար ...

Հարց.- Այդ կոշտ նիւթերը կրնա՞ն տուրք գաղափարներ ներշնչել Ձեզի:

Ս. Թ. - Մետաղի հետ աշխատիլ շատ կը սիրեմ: Մեծ հաճոյք է տեսնել, թէ այդ կոշտ մետաղը դեռատի աղջիկ, կամ նուրբ պալերինա կը դառնայ: Երբ կարծր քարը, մետաղը թագաւոր ու ռազմիկ կը ներկայանանայ, զարմանալի չէ, բայց երբ մետաղն ու քարը մայր կը բուրեն, կամ գարնան ծաղկի պէս ճկուն ու քնքուշ աղջիկ, այդ հրաշքը միայն արուեստը կրնայ ընել:

Հարց.- Յաճախ կը լսենք, որ ցուցադրութիւն ունեցաք՝ անհատական, կամ եզրիպտացի արուեստագետի մը հետ: Քանի՞ ցուցադրութիւն ունեցած էք:

Ս. Թ. - Առանց հաշուելու Մելգոնեանի ցուցադրութիւնները, մինչեւ հիմա ունեցած եմ 11 անհատական եւ 80 խմբային ու զոյգով ցուցադրութիւն: Ինչպէս ամէն արուեստագետ, նախ արուեստս ներկայացուցի ինձ հարազատ շրջանակի մէջ: Եթէ մտերիմները ընդունեցին, որ անելի խստապահանջ են, օտարները կ'ըղբուն: Ամենախիստ քննադատը՝ ամենամօտ մարդն է:

Չեմ կրնար չիշել, որ առաջին ցուցադրութիւնս 1976-ին կայացաւ Աղեքսանդրիոյ Հայ Աւետարանական Եկեղեցւոյ մէջ: Այս եկեղեցին մէջ անցած է իմ մանկութիւնս ու երիտասարդութիւնս:

Այնուհետեւ

1977-ին «Տիգրան Երկաթ» Մշակ. Միութեան մէջ

1981-ին Աղեքսանդրիոյ ՀՍԸՄ ՆՈՒՊԱՐԻ մէջ

1984- Աթէլիէ Աղեքսանդրիա

1984- Հայ Գեղարուեստասիրաց Միութիւն

1987- «Տիգրան Երկաթ» Մշակ. Միութիւն

1991- Հայ Աւետարանական Եկեղեցի- Աղեքսանդրիա

1996- Արուեստից համալիր՝ Գահիրէ

2002- Արուեստի Կեդրոն - Աղեքսանդրիա

2005- Ռուսական Մշակութային Կեդրոն - Աղեքսանդրիա

Ունեցած եմ նաեւ խմբային եւ 2 արուեստագետներու հետ ցուցադրութիւններ

1974- «Տիգրան Երկաթ» Մշակ. Միութիւն՝ նկարիչ Տիգրան Զայիր-ճեանիեանի հետ

1988- «Կոկանեան Սրահ»՝ Մարի Ար-

թիւեանի հետ

1999- «Սիտի Կապեր» Արուեստից Կեդրոն՝ Ալի Մուսթաֆայի հետ - Աղեքսանդրիա

2002- «Սիտի Կապեր» Արուեստից Կեդրոն՝ Սամահ Սալահ Էլ Տիլի հետ

2005- Գահիրէի «Սաֆարիան» Արուեստի Կեդրոն՝ խմբային:

2003- Գահիրէ՝ Ժամանակակից Արուեստի Թանգարան, ուր նաեւ 2 մնայուն գործ ունիմ

2005- Աղեքսանդրիոյ 50-րդ պիեթալի, նաեւ նուէր արձան մը:

Հարց.- Դուք միայն Եզրիպտոսի մէջ ցուցադրած էք:



Յաւերժութիւն՝ Նուիրուած
ՀԲԸՄ-ի 100 ամեակին:



Ս. Թ. – Կը ստիպեք, որ անհամեստ ըլլամ, միջազգային ցուցադրութիւններու ալ մասնակցած եմ: Շատ հետաքրքրական է նաեւ գիտնալ այլ երկիրներու եւ ժողովուրդներու կարծիքը գործերու մասին:

2003- Իտալիա

2004- Ճաբոն

2005- Սուտան

2005- Ռումանիա

Հարց.- Ինչո՞ւ չեք պատմեր Աղեքսանդրիոյ գրադարանին քով յայտնուած արձաններու մասին: Չէ՞ որ դուք ալ այն 10 արուեստագետներուն մէջ էիք, որ 10 օրերու ընթացքին կրցան 10 նոր արձաններով զարդարել գրադարանի շրջապատը: Կը կարծեմ մեծ պատիւ է գտնուիլ երկրի 10 ընտրեալներուն մէջ: Իսկ Ասուանը, եթէ չեմ սխալիր այս ալ միջազգային սիմպոզիում էր, չէ՞:

Ս. Թ. – Գրադարանի արձանը իմ առաջին խոշոր գործն էր՝ 6 մէթր բարձրութեամբ: Կրնամ ըսել, մեծ փորձառութիւն մըն էր որ ունեցայ Ասուանէն առաջ: Իսկ Ասուանը ... Հոս առաջին անգամ մտերմացայ կրանիտ քարին: Կը կարծեի որ կրանիտը կարծր քար է աշխատելու համար: Բայց զգացի, որ հնազանդ ու անուշ քար է: Եթէ նախապէս զգայի կրանիտի քնքշանքը, գուցէ, թագաւոր չքանդակէի: Բայց իմ թագաւորս փափկասիրտ է ու անաչառ, կրանիտ ու արուեստագետ, իր մէջ կը ներառէ Եգիպտոսի դարաւոր արուեստները: Փարաւոն է ու իշխան, իսկամ է ու քրիստոնեայ, արքայ է ու խնամատար ...

Հարց.- Ասուանը Ձեզ միայն կրանիտի՞ հետ մտերմացուց:

Ս. Թ. – Ո՛չ Ասուանը տարբեր երկիրներէ եկած արուեստագետներու, տարբեր մշակոյթներու խառնարան էր, որ կ'եռար Եգիպտոսի տաք արեւին տակ եւ կ'արարէր բազմատեսակ ու բազմաոճ արուեստ: Ամէն մէկն իր երկրի արեւի ճաճանչները կը խառնէր Ասուանի բարկ արեւին ու իր հոգիին եւ ձեռքերուն շերմութեամբ կ'արարէր արուեստ՝ պարզ խօսքով՝

արձան: Հետաքրքրական եւ հաճելի է գտնուիլ տարբեր մշակոյթներու այդ հզօր խառնարանին մէջ:

Հարց.- Այցելած եք հայրենիք, եւ ինչ կարծիք ունիք հայրենական արձանագործութեան մասին:



Աղեքսանդրիոյ 50-րդ պիւնալի նուիրուած արձան:

Ս. Թ. – Հարկա՛ւ այցելած եմ, եւ բարձր կարծիք ունիմ հայ արուեստագետներու մասին: Երբ մեկնեցայ, արդէն համալսարանաւարտ էի, բազմաթիւ ցուցադրութիւններ ունեցած էի, բայց ...

Ուրիշ աշխարհի մը գտայ: Փորձեմ բացատրել. Երբեմն գիրք մը կը կադաք ու երկրորդ անգամ կարդալու կարիքը կը զգաք: Հայրենիքը բանիմաց մօր մը պէս մանրամասն բացատրեց ինձ, կարդացած գրքիս չհասկցուած էջերը: Ուրիշ աշխարհի էր, որովհետու մանկութեանս տարիներուն Եգիպտոսի մէջ շատ արձաններ չէի տեսած: Մելգոնեանի տարիներուն՝ տեսած էի այնքան որքան կրնար տեսնել գիշերօթիկի սան մը: Ուրիշ, նաեւ սիրելի՛ աշխարհի, որովհետեւ առաւել հասկնալի ու հարազատ թեմաներ ու հերոսներ էին: Հիացած էի «Մայր Հայաստան»-ի, «Սասունցի Դաւիթ»-ի, «Մարտիրոս Սարեան»-ի, «Սայաթ-Նովայ»-ի արձաններով: Ժամեր կրնայի կենալ մարմարակերտ արձանին քով եւ մտովի զրուցել Սիրոյ Մեծ Երգիչին հետ: Երեւանը ինձ համար արձաններով հարուստ՝ պարտէզներու քաղաք է:

Հարց.- Ի՞նչ ծրագիրներ ունիք ապագային՝ նոր գործե՞ր, ցուցադրութիւններ ...

Ս. Թ. – Նոր գործերուս մասին չեմ սիրեր խօսիլ: Ցուցադրութիւններու հրաւերներ ունիմ: Ֆրանսայէն ունիմ հրաւեր, բայց մեծ պատասխանատուութիւն է: Գուցէ ընդունիմ Փարիզի հրաւերը:

Ձեզ ստեղծագործական մեծ յաջողութիւններ կը մաղթեմ: Մի՛ վարանիք ընդունիլ Փարիզի մէջ ցուցադրուելու հրաւերը: Չէ որ ամէն արուեստագետի համար Փարիզը մեծ քննութիւն է: Թող եւս մի հայ արուեստագետ իր արուեստով նուաճէ Փարիզը:

Հարցազրոյցը նուիրուած է ՀԲԸՄ-ի 100-ամեակին: Սիրով վարեց՝ Անժիկ Յակոբեան - Կանիմեան



ՀԲԸՄԻՈՒԹԵԱՆ

1 3 nç UÁ ë»ðª çñ ÚaðÃçÝ ÍÝ³ ð ù»½ Éálíe UÁ çmñ»ð, áð ï 3 nçÝ»ñ ëÝáðóçÝ, 3 x»óáðóçÝ,
 Ú»ÍóáðóçÝ, ÚçÝã»ð ÁñçÝ ù»½ Ñëï 3 ð, â 3 ñ÷ 3 Ì»Éáð 3 ÙçÝ Ùç Ì ù»ð 3 ÙçÝ ÇÝã ù»½Ùç Ý»ñë

^oñμ¹ 3 ñ»ñáo áéáÈ¿Ý³ °É¹ áŎ³ Ñ³ ñ Ù³ Ñ³ Ù»ñÓ^a ûñ ÙÁ ùáo Ñû ï¹ Ìþ»ñÃ³ ñ ÈáñÁ Íá-
 íáoÝ È»Ŏ¹áoÇÉ, ¹áoÝ Ù³ éÝ»ó³ ñ Çñ Ù¹ ìÇÝ » Ñá·ÇÇÝ È³ ð³ ñ¿Ý, » Ù»Í ÍÇÑÇÝ »½»ñùÇÝ
 Ì³Ý·Ý»ó³ ñ Í¿ë áŎ³ ÝÙ³ ŎÄÉ

àéáĚÝ ½ù½ ĩ ³ å ³É»É ÷ánÓ»ó áéĭňáĭ ċñ Ā³ Āáí, áó ĩ ³ å ³É³ í ³Ý ĩ ³ńí»ó, áñ
 āĭńó³ ó ù½ ĩ »éÝ»É ĩ ³ ħÇÝ»ňáo ĩéçōžÝ » ĩ ù ĩ³ ŌĀ³ ĩ ³Ý »ð Ñ³ ě³ íª Ĩ³Ý·ňáo³ÝÇÝ³ òē
 ßù»ōē

2 Ý1áoÝ1Ý»ñáo . 3 . 3 ÑÇÝ »ð çáoñ»ñáo Ûù ï Ý»Ë 3 Ía ùáo 1ñûß1 . 3 Û»óçñ 1áoÝ 3 Ý-
ëáíáñ Í»ÑáoÃ» 3 Ûµ£

ā¹ā³ō³óāōō ù»½ μÝ³ō^a ¾·Á³ ù³áāōç ù»ñ çÝĭ³ í^a éāōñ»ñāō ĭ³ ĭ³ñçōÝá ĭē °ñμ
 āōñçßÝ»ñ Èù»óçÝ »ō āōñ³ ó³Ý ù»½ ù³ōç ĭ, »ñμ í³ ĭ ùñçÝ ù»½ Ñ³É³ í»É ÷ áñō»óçÝ, í³āōÝ
 çμñ»ō í³āōē ù³ā ĭ »ē ĭ»³Ý^a ¾ñ³ ù³¾ñ³ā ĭ āō Ñ³ā³ñ ĭ^a ù³É»óçñ ù³çß ĭ ù³āō ×³ ù³μç¹ē, āōÝ
 ù³É»óçñ, āōēç¹ ĭ³ È^a μ³ñçùÝ»ñāō ā³ñĭÝ³ Ýμ³ō ½āñ ā³ñā»óçñ³ ù³ēÝ ùñ »ō³ ù³ēÝ
 ùñ È»óāōóçñē

, áóÝ^á ³ ñß^é ³ ÉáúÈ ÒÁ Çµñ»ð, Ò³ Ýĭ^³ ñĭ^³ ³ é ĭ áó ÒÁ »É^³ ñ ÑáñÇ½áÝĲÝ ÒÈ^³ óáŎ »ð ĭ^³ ù-
 óáóðçñ, í^³ é»óðçñ, éÝáóÝ¹, ĭ»^³ Ýù áó Òçè ĭ áóðçñ Ñ³ Ò^³ ÝáóÝÝÝ, Ñ³ Ò^³ ó»ŎçÝé

Ò»èù»ñÁ, áñ μ³ñóñ³ó³Ý»ðáðÕðáð»ó³ÝÓ»éù»ñáð¹, ³äù»ñÁ, áñ Û³é»ó³Ýùáð³ä-
ù»ñáð¹ Ì»Ýè³÷³ÛÉ, ä½Õç³óçÝμÝ³ð³Û¹âçèÁÝ»ÉÝáðÝé

øáo Ý³õ³İÝ»ñ¹ 3ÝÝáo³×^a Ė³ñçĖĖÝ Çñ»Ýó Ý»İ»óÇÝ ù³ñ³÷Ý»ñáo Ûùİ ùİ³ñ, áñáİñ»İ»ð ÑáÝ İ»è³Ý İ³ĂÇĖ Ûþ³ñçŎÝ Ñ»İùÇÝ Íñ³Ŏ^a 3ñçŎÝ³ù³Û »ð Ñ³ñ³½³İ ėÇñİ»ñáoĖ

Æmñ» ÷ ³ñáë ÙÁ ³ÝÙ ³ñª ¹áoÝ ĩ ³Ý·Ý» ð ³ñ Ùß ĩ ³ í ³ é ùáo ç ³Ñ»ñá í ¹ å ³ Ů í ³ é, » ÷ ñ ĩ á ð Ñ» ³Ý ³ ÷ á ó Ý ù ç Ý ĩ ³ Ý ã» ð ç ñ ó» Ñ Á Ù á É ãñ, × ³ ĩ ³ ĩ ³ ·ñ ç Ý á ð Ù ³ ñ ¹» ñ ç Ý Ñ ³ - É ³ ĩ á ð ³ ĩ

àõñçᵝ ᵇçñ ¹áõý »ñᵇí, áõñçᵝᵃ ³ᵇèùñᵇ ⁰ñᵇí ᵇ ³ñμ»ñ ᵇñ ùáõ ¹»ñ¹, »õ ᵇ ³ñμ»ñ ᵇ ³èĩᵇ
í»ñçᵇ ²é³ç ᵇ»½ᵇᵇ ᵇñ³º á³ñ³ýç»ᵇ ᵇ³ñ¹ý ³ýᵇÃç, éáí³ñ³ñ, »õ ¹áõý ᵇ áõçñ ³ýáñ
çýàᵇ³ý áñ ùáõ áᵇᵇ¹ ᵇ íá ý»ñᵇñᵇ æèᵇ ³ᵇèùñ ³ºᵇ ᵇñ³º áᵇáõ½»ñᵇ ²ýᵃ ᵇç ᵇ ùç éáᵇᵇ íá èý¹ñᵇ
»õ ñá·cc ³é èýáõý¹ᵇ

àÚÀ^a Ñá·çç »õ Ùç ï ùç, áñ ³½·»ñáóÝ Ùçç áóñç^a á ³ ï áóái ³ áñç, »õ á ³ ï áóái ïñç
³ÝáóÝÝ çñ íë»ùë

ãõ ¹áõÝ µ³ ó³ Í ùãõ ẽçñ ĩ ¹, ÍÝáÕ³ ·ãõÃ ùãõ Ñá·ç¹ Ĩãõ ĩ ³ẽ ³Ýáñ áñù³ Ý áñ ĨñÝ³ ù
 ĩ ³É áõÃ ÙÃ ³éáõ·ξ

$$12 \hat{U} \cdot \S$$
$$\hat{\Gamma}^3 \tilde{n}_C \tilde{A}_C \tilde{\omega}^3 \quad (13)$$
 $^2 \text{ a} \tilde{\text{n}} \text{C} \acute{\text{E}} - \emptyset \text{ } ^3 \hat{\text{U}} \text{C} \ddot{\text{e}} \text{ } 1938$ $\hat{A}^{13} \ddot{e}^3 \tilde{n}^3 \acute{y}$



ՄԵԾ ԿՈՐՈՒՄՏԸ ՈՉ ԵՒՍ Է ՎԱՅԿԱՇԷՆ ՈՒՋՈՒՆԵԱՆ

Եթե առողջությունը չդա-
ւաճաներ ...

Եթե տակալին իր տկար
ոտքերը ունենային բաւա-
րար ոյժ, ան ինչպէս ամեակ-
ներ շարունակ, այս անգամ
եւս պիտի գտնուէր 100- ամ-
եակի տօնակատարութեան
այն Միութեան, որուն ծնուն-
դին ու գործունեութեանը
մասին դեռ 18 տարեկան
պատանի, ձօնած էր Նա-
խորդ էջին վրայ տեղ գտած
գրութիւնը:

ՅԲԸՄ-ի 100-ամեակի
տօնակատարութիւնը հա-
զիւ անարտած հասաւ բօթը
իր մահուան: Մեծ էր իր կո-
րուստը ու մեծ վիշտը: Բե-
ղուն էր իր կեանքը ու մեծ իր
ներդրումը համազգային
մակարդակի վրայ եւ արդիւ-
նաբեր:

Աւելի քան 60 տարիներ ողբացեալ Յայկաշէն Ու-
զունեան եղաւ գլխաւոր դերակատարներէն մէկը
սփիւռքի ազգային, եկեղեցական, միութեական եւ
կուսակցական կեանքին:

Շատ կանուխ տարիքին անդամակցեցաւ ՅԲԸ-
Միութեան, որուն երիտասարդական շարժումնե-
րուն ամենագործօն անդամներէն մէկը դարձաւ:

1960-էն սկսեալ աւելի մեծ թափով ներգրաւուե-
ցաւ ՅԲԸՄիութեան համագաղութային կեանքին
մէջ: Ողբացեալը դառնալէ ետք Միութեան Լիբա-
նանի Շրջանակային Յանձնաժողովի ատենադպիր,
1974-ին դարձաւ Կեդրոնական Վարչական Ժողովի
անդամ, ապա՝ Միութեան փոխ նախագահ եւ
Չուիցերիական իրաւաւիճակով կազմակերպու-
թեան նախագահ մինչեւ 1995, երբ կանոնադրու-
թեան տարիքային պահանջով հրաժարեցաւ, պահ-
պանելով Կեդրոնական Վարչական Ժողովի
պատուոյ անդամ տիտղոսը:

Ողբ. Յայկաշէն Ուզունեան ղեկավար անդամ-
ներէն էր Ռամկավար Ազատական Կուսակցութեան
եւ հիմնադիրներէն մէկը Թեքեան Մշակութային
Միութեան:



1966-ին ողբ. Յայկաշէն Ուզունեան կը ստեղծէ
ԹՄՄիութեան իր անունը
կրող տարեկան գրական
մրցանակը՝ քաջալերելու
համար սփիւռքահայ, իսկ
վերջին տարիներուն՝ Նաեւ
հայրենիքի գրողները:

Իր ունեցած միութենա-
կան եւ կուսակցական գոր-
ծունեութեան կողքին ող-
բացեալը բազմաթիւ ելոյթ-
ներով հանդէս եկած է զա-
նազան գաղութահայ բեմե-
րէ եւ ստորագրած յօդուած-
ներ սփիւռքահայ մամուլի
էջերուն մէջ:

Առ ի գնահատանք անոր
ունեցած ազգային - հա-
սարակական եւ եկեղե-
ցապաշտպան գործունեու-
թեան, 1990-ին Ամենայն
Յայոց Վազգէն Ա. Յայրա-
պետը անոր շնորհած է «Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորիչ»
շքանշանը եւ Յայրապետական Կոնդակ, 1991-ին
արժանացած է ՅԲԸՄ-ի «Ալեք Մանուկեան» մրցա-
նակին, իսկ 1999-ին՝ Յայաստանի Յանրապե-
տութեան նախագահ Ռոպէրթ Զոհարեանի կողմէ կը
գնահատուի «Մովսէս Խորենացի» պատուա-
նշանով:

Յայկաշէն Ուզունեան հեղինակ է 3 հատորներու
«Ժամանակակից դեմքեր, որոնց հետ ապրեցայ ու
գործեցի» (1994, Պոսթոն), «Արմենական Կուսակ-
ցութիւնը» (1985, Պէյրութ) եւ «Յուշամատեան Մել-
գունեան Կրթական Հաստատութեան» Ա. հատոր
(2004, Երեւան):

Ողբ. Յայկաշէն Ուզունեան մահացաւ Լառնաքա-
յի մէջ եւ յուղարկւորութիւնը տեղի ունեցաւ Ժը-
նեւի Ս. Յակոբ եկեղեցիին մէջ Ուրբաթ, 2 Յունիս
2006-ին, որմէ ետք իր մարմինը յանձնուեցաւ օտար
հողին:

Մեր խորին ցաւակցութիւնը կը յայտնենք հան-
գուցեալին վշտաբեկ հարազատներուն:

«Տ.»



ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԱԳԻՐ

ՀՀ-ի Գաղտնիության մասնաճյուղի վարչությունը իր շնորհակալությունը կը յայտնե Միջայելեան ընտանիքին եւ ի մասնաւորի վարչական անդամ Քրիս Միջայելեանին, ՀՀ-ի 100-ամեակին առիթով իրենց կողմէ նուիրուած, Միութեան ոսկեգօծ խորհրդանշանով գեղեցիկ ամպիոնին համար, ի յիշատակ իրենց հօր՝ ՀՀ-ի Գաղտնիության մասնաճյուղի երկարամեայ անդամ ապա ատենապետ ողբ. Ճորճ Միջայելեանի:

Վարչությունը նոյնպէս շնորհակալութիւն կը յայտնե Աղեքսանդրիոյ ՀՀ-ի մասնաճյուղի անդամներէն քանդակագործ արուեստագետ տիար Սարգիս Թօսունեանին, որ նոյն առիթով ՀՀ-ի միութեան նուիրած է իր ձեռակերտը եղող գեղեցիկ պրոնզեայ արձան մը:

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ

Գաղտնի ՀՀ-ի վարչությունը այսու կու գայ հրապարակաւ իր խոր շնորհակալութիւնները յայտնելու օր. Սիրվարդ Շահրիկեանին, որ սիրայօժար կերպով Միութեան նուիրեց իր եղբօր՝ արուեստագետ Սիմոն Շահրիկեանի գործերէն 18 նկար եւ 11 ուսումնասիրութիւն:

Սոյն նկարները մաս պիտի կազմեն այն հաւաքածոյին զոր Գաղտնի ՀՀ-ը պիտի կազմե եգիպտահայ նկարիչներու գործերէն զանոնք յառաջիկային մշտական ցուցադրութեան դնելու նպատակով:

Կը յուսանք որ օր. Սիրվարդ Շահրիկեանի այս գեղեցիկ ժեստը վարակիչ կ'ըլլայ այլ հայրենակիցներու որոնք կը փափաքին սատարել սոյն ծրագրին իրագործումին:

Գաղտնի ՀՀ-ի Վարչութիւն

ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Եգիպտոսում ՀՀ Դեսպանութիւնը լոյս է ընծայել « اخبار ارمينيا » եռամսեակային արաբալեզու պաշտօնական տեղեկագրի առաջին համարը:

Առաջին անգամ է կազմակերպուլմ նման բովանդակութեամբ տեղեկագրի հրատարակում, որում տեղ եւ գտել բազմաթիւ նիւթեր ինչպէս Հայաստանի պաշտօնական և քաղաքական անցուղարձից, այնպէս էլ հայ և եգիպտական յարաբերութիւնների վերաբերեալ:

Տեղեկագիրը լայն քարոզչութեան նպատակ ունի, իրազեկել եգիպտոսի քաղաքական եւ հասարակական շրջանակներին՝ Հայաստանի, հայ և եգիպտական յարաբերութիւնների եւ Հայաստան և արաբական աշխարհի առնչութիւնների վերաբերեալ:

Տեղեկագիրը գունազարդ լուսանկարներով եւ 1000 օրինակ տպաքանակով է տպուել:

Հայաստանի Դեսպանութիւնը յատուկ շնորհակալութիւն է յայտնում Հրաչ եւ Նուպար Սիմոնեաններին՝ տեղեկագրի հրատարակման գործը յանձն առնելու համար:

ԵԳԻՊՏՈՍՈՒՄ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ԴԵՍԱՊՆՈՒԹԻՒՆ



ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ԵԳԻՊՏԱՇԱՅ ԴԻՄԱՆԿԱՐԻԶ ՍԻՄՈՆ ՇԱՀՐԻԿԵԱՆ (1911-1989)



Եգիպտահայ դիմանկարիչ Սիմոն Շահրիկեանի կեանքին եւ ստեղծագործութեան նուիրուած է, Գա-հիրէի ՀԲԸՄ-ի Սաթենիկ Ճ. Չազըր Հիմնադրամի միջոցներով 2006 թուականին լոյս տեսած գեղատիպ հատորը:

Հատորին խմբագրութիւնն ու ձեւաւորումը կատարած է տիար Հրանդ Զէշիշեան:

Անգլերէն եւ արաբերէն լեզուներով խմբագրուած եւ արուեստագետին ստեղծագործութիւններուն գունաւոր լուսանկարներով ճոխացած այս հրատարակութիւնը 20x30 սմ. բարձրորակ թուղթով 183 էջերու մէջ ընթերցողին կը ներկայացնէ Սիմոն Շահրիկեան արուեստագետն ու անոր արուեստը:

Հատորը կը սկսի շնորհակալական խօսքով, անոր կը յաջորդէ նախաբանը, ապա՝ տեղեկութիւններ արուեստագետին մասին:

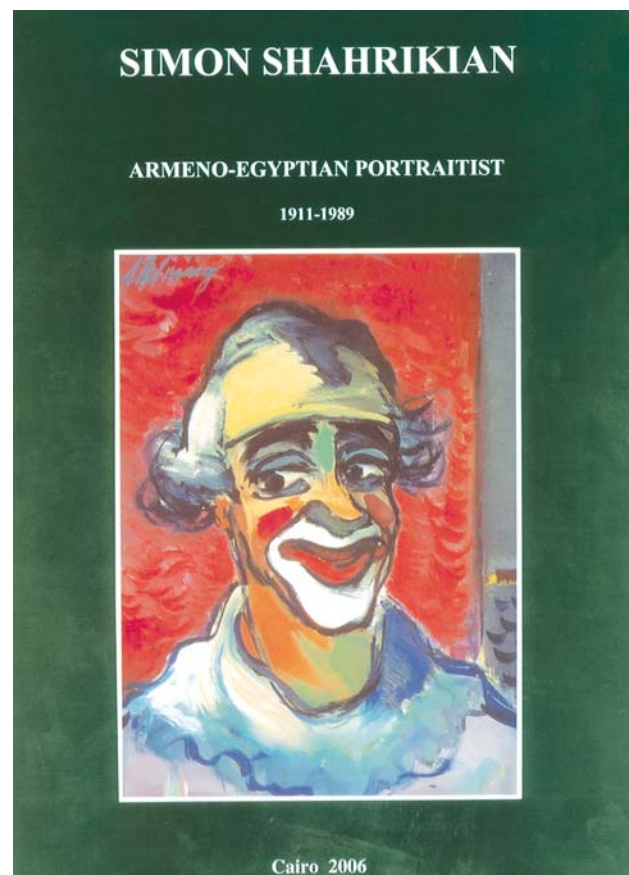
Շահրիկեանի արուեստին նուիրուած բաժինը կ'անդրադառնայ արուեստագետին ստեղծագործութեան զանազան հանգրուաններուն, անոր մասնակցած զանազան խմբային ու անհատական ցուցահանդէսներուն, մամուլի արձագանգին եւ մանրամասնօրէն կը մեկնաբանէ արուեստագետին գործերը:

Յաջորդ բաժինը հատորին մէջ գործածուած թէքնիք եզրերու բառարանն է, որմէ յետոյ կու գան արուեստագետին կենսագրական գիծերու եւ հեղինակին մասին տեղեկութիւններու բաժինները:

Հատորին վերջին բաժինը՝ էջ 51-135 կը պարփակէ արուեստագետին զանազան հանգրուաններու

80 ստեղծագործութիւնները լուսանկարուած Studio Philip-ի կողմէ:

«Նուպար» տպագրատունէն լոյս տեսած այս խկապէս գեղեցիկ հատորը թղթատելով ոչ միայն կը հարստանայ ընթերցողը, այլ նաեւ մոռացութենէ կը փրկուի եգիպտահայ նկարիչ մը:





ՀԱՅ ԳԻՐԵՐՈՒ ԳԻՏԻ 1600-ԱՄԵԱԿԻՆ ՆՈՒՐՈՒԱԾ ԻՐԱՅԱՏՈՒԿ ՆՇՈՒՄ



Յայտագրին մեկ երեսը:

ՀԲԸՄ-ի «Ծիածան» եւ Յուսաբեր Մ. Ը.-ի «Ծաղկաստան» մանկական երգչախումբերուն միացեալ ելոյթը իւրայատուկ էր մի քանի առումով:

Նախ միացեալ ըլլալուն՝ եւ ապա, ներկայացուած գործին բնոյթին ու բովանդակու-

թեան, բաժնուած յայտագիրներուն մտքին ու ձեւին, բեմայարդարումին, կատարողներուն, զգեստաւորումին ու դիմայարդարման համար:

«Մայրենի Լեզուի Դատաստանին Առջեւ» խորագրով մանկական թատերականացուած քանթաթ մըն էր զոյգ երգչախումբերուն կա-



տարմամբ ներկայացուածը, որ գուցէ առաջինն էր կամ գէթ վերջին կէս դարու եգիպտահայ մշակոյթի պատմութեան մէջ առաջինը՝ իր տեսակին մէջ:

Պ ը լ ը ք տ ա ն ե ա ն հանդիսասրահի մուտքին ժողովուրդին բաժնուած վկայականի նման ոլորուած ու ժապաւենով կապուած գունաւոր յայտագիրներուն մէկ երեսին՝ երաժշտական ձայնա-նիշերու ֆոնին վրայ ճաշակաւոր համադրութեամբ ներկայացուած էր օրուան յայտագրին բոլոր մանրամասները, առաւել քան թաթին ամփոփ բովանդակութիւնը, իսկ միւս երեսին՝ «Ծիածան»-ի եւ «Ծաղկաստան»-ի մանուկներուն արեւափայլ ժպիտով դիմանկարներն էին, դէպի կամար կապած ծիածան սլացող ծառին ճիւղերուն թառած:

Ինչպէս հանդիսատեսը այդ օր, նոյնպէս ընթերցողը այժմ տեսնելով եւ կարդալով այս էջերուն վրայ տեղ գտած յայտագիրը պիտի ծանօթանայ ներկայացուած նիւթին, ներկայացնողներուն եւ բոլոր անոնց, որոնք մասնակցութիւն ունեցան ներկայացման կայացման ու յաջողութեան մէջ:

Յաջողութիւն մը ուր ակնյայտ էր գործող անձնակազմին լաւագոյնին հասնելու ճիգը, խմբավար Գոհար Ղազէլեանի մանկավարժա-

կան տաղանդը, սերը մանուկներուն նկատմամբ, որ ժպիտով կը ճառագայթէ երեսէն ու կը լեցնէ անոնց էութիւնը եւ վերջապէս գեղարուեստական ղեկավար Մօ. Միհրան Ղազէլեանի գիտակից մօտեցումը Հայ Գիրերու Գիւտի 1600-ամեակին նուիրուած այս յայտագրին ընտրութեան, պատշաճեցման ու ղեկավարման մէջ:

«Ծիածան»-ի եւ «Ծաղկաստան»-ի մանուկ անդամները այդ օր իրենց դեռեւս չպղծուած հոգիներով, մանկական անկեղծութեամբ ու խանդավառութեամբ «Մայրենի Լեզուի Դատաստանին Առջեւ» կանգնեցուցին ոչ միայն իրենց դասընկեր «Ծոյլ Պետոն, թոյլ Պետոն», այլ նաեւ մեզ ու մեզ նման շատ շատեր: Կը բաւէ միայն բանալ աչքերն ու ականջները, ընկալելու համար պատգամը որ կը տրուէր մեզի Հայ Գիրերու Գիւտին 1600-ամեակին առթիւ, մանուկներու շուրթերով եւ «Ծի-Ծաղ»-ով:

Բանակը մեր աչքերը ու կրկնէնք Պետոյին հետ

Սուրբ Գիրերը Մեսրոպի
Հայերէնը Մայրենի,
Լեզուիս վրայ, հոգւոյս մէջ
Պիտի տողանցեն անվերջ:

Արաքսի Տօվլէթեան

ՅԱՅՏԱԳԻՐ
ՀԱՅ ԳԻՐԵՐՈՒ ԳԻՒՏԻ 1600-ԱՄԵԱԿ
«ՄԱՅՐԵՆԻ ԼԵԶՈՒԻ ԴԱՏԱՍՏԱՆԻՆ ԱՌՋԵՒ»
ՄԱՆԱԿԱՆ ԹԱՏԵՐԱԿԱՆԱՅՈՒՄԸ ԲԱՆԹԱՅԸ

Երաժշտութիւն
ՄԵԹՅԱՆԴՐ ԹԱՆԵՒ
ԽՈՍՔ
Ք. Ա. ՊՈՆԵՒ

Միացեալ Կատարումով
ՀՐԵՄ-Ի «ԾԻԱԾԱՆ» եւ ՅՈՒՍԱԲԵՐ Մ.Ը-Ի
Մանկական Երգչախումբերուն

Թարգմ. «Պուկարեղնի»
ԳՈՒՀԱՐ ՂԱԶԷԼԵԱՆ
Հայերէն պատշաճեցումը՝
ՄԻՀՐԱՆ ՂԱԶԷԼԵԱՆ

«ԾԻԱԾԱՆ» եւ «ԾԱՂԿԱՍՏԱՆ»
Սանկական Երգչախումբերուն

Հովանաւորութեամբ
ԳԵՐԸ, Տ. ԱԵՐՈՏ Ս. ԵՊԱ. ՄԱՆԱՅԱՆՍԵԱՆԻ
Բարեխնամ Առաջնորդ Եգիպտոսի Հայոց Թեմի

Կազմակերպութեամբ
ԳԱՀՐԻԻ ԱՅԳ. ԻՇԱՆՍՈՒԹԵԱՆ

Գերարուեստական Ղեկավար
Մօ. ՄԻՀՐԱՆ ՂԱԶԷԼԵԱՆ
Խմբավար
Տիկ. ԳՈՒՀԱՐ ՂԱԶԷԼԵԱՆ
Նուագակցութիւն
Տիկ. ԻՐԻՆԱ ԱՐՁԱՐԵԱՆ

Խօսմաներ
Օրդ. ՆԱՐԻՆ ԱՆԵՏԱՆԵԱՆ եւ Օրդ. ԻՐԻՆԱ ՅԱՅԱՐԵԱՆ

Հիմնադրութիւն 8 Յունիս 2006, Ժամը 7-ին
«ՊԵՏՈՒՆԵԱՆ» Հանդիսարան, ՀԵՄԻՊՈԼԻՍ

«ՄԱՅՐԵՆԻ ԼԵԶՈՒԻ ԴԱՏԱՍՏԱՆԻՆ ԱՌՋԵՒ»
Թարգմանի անվերջ րոպեաներէն

Հայ դպրոցի այն աշակերտներն է Պետոն, որոնք (ինչպէս Երբեմն կը պատահի) չեն սիրեր տրվել իրենց դասերն ու իրենց մայրերին:

Մեր դասընկերն է Պետոն,
Օրդ. Պետոն, Թոյ Պետոն,
Հայերէն տրվել է
Հետո է հազար մղոն:

Պետոն չի սիրեր տրվել,
Ոչ գոն, ոչ կարգաւ,
Վերջապէս ու արտաւերտ
Չի գիտեր ու չի ծանցնար:

Սակայն, կիսանքի մէջ ոչ մէկ թերազում անպատիւ կը մնայ: Պետոյին պատիւը, բարեբախտաբար, այն ուշացած պատիւներէն չէ, երբ ամոր կողմադրումը ունի կրկնա փոխել:

Պետոյին պատիւը կրկն կը հասնի դեռ վաղ դպրոցական օրերուն... Երազին մէջ:

Օր մը երազին մէջ Պետոյին դասընկերը զննք կը տանք դատարան, ուր դատարանը մայրենի լեզուն է, դատախազները դատաւորները, իսկ վկաները՝ Պետոյին սկսանք: Բոլոր վկաները Պետոյին մտաւորներէն վկայութիւններ կը բերեն եւ դատարանէն այլազան պատիւներ կը պահանջեն Պետոյին համար: Եւ միայն ինքնահաւան սպառն է, որ գոն է Պետոյին:

Անիծե՛ք զո՛ր «ԳՐ»-ով,
Իսկ սազը զնազողով,
Պաշկի տնը կարգաւ,
Տիկ. ԻՐԻՆԱ ԱՐՁԱՐԵԱՆ

Եթէ ըլլայ անօթի
(Ինչ փորձանք է ասի),
Կամ հատ առ հատ կամ մէկէն
Կը լալի գիրերն անէ:

Սակայն ծոյլ աշակերտի սկսանքուն եւ տգիտութեան մասին վկայութիւն բերողներու բազմութեան ճշմոյթն տակ եւ իր հոգիին տուր ծագելուն մէջ միտել պատմութիւնը: Երբեմն պարզապէս անգիտելի է, երբեմն զգացումը արթնացնող շնորհ է, երբեմն զգացում կ'ունենայ եւ կը խոստանայ ուղղութիւն եւ օրինակելի աշակերտ ըլլալ:

Մեր դասընկերը Պետոն,
Երբ աչքերը բացաւ,
Համարձակ ու վճռական
Իր որոշումը ըսաւ:

- Կը խոստանամ լաւ տրվել
Ժշտ օրը ու կարգաւ,
Կանոններն ուղղադրական
Պիտի խղճեմ անպայման:

Սուրբ Գիրերը Մեսրոպի,
Հայերէնը մայրենի,
Լեզուիս վրայ, հոգւոյս մէջ
Կը տողանցեն անվերջ:

Պաշկի է մեզ բոլորիս
Հայ մեկ, հայ մեծնայ,
Մեր շրջուններուն վրայ,
Հայերէնը կը շրջայ:

Բեմադրողարար	Տիկ. Աննա Ժիգմէնեան Տիկ. Բարդուղիմէ Արզանեան	Տիկ. Նանոր Արիկեան Պրն. Սաստ Նալիպ
Զգեստներու պատասխանատու	Տիկ. Բարդուղիմէ Արզանեան Տիկ. Բարդուղիմէ Արզանեան	Պրն. Ռաֆֆի Հովհիսեան
Փորձերու հսկիչ	Տիկ. Սիւզան Լալիսեան	Տիկ. Սեդա Թաշեան
Չայնային սարքաւորումներ	Պրն. Ռոպէր Թաշեան	
Յայտագրի համակարգչային ծնաւորում	Տիկ. Վրայան Յովակիմեան	
Յայտագրի լուսանկարներ	Սիւրիո «ԱՄՐ»	
Տպագրութիւն	«ՆՈՒՊՈՒՆ» Տպագրատուն	



ՄԵՐ ԳԱՂՈՒԹԵՆ ՆԵՐՍ

2006-ի Ապրիլ Մայիս եւ Յունիս ամիսները Գահիրեի Համեմատաբար փոքր գաղութին Համար մշակութային ձեռնարկներով յագեցած ամիսներ եղան:

ՀԲԸՄ-ի 100-ամեակին առնչուած մշակութային եւ այլ ձեռնարկներ, նոր հրատարակուած գիրքերու շնորհանդէս, Ապրիլեան Եղեռնի ողբերգում, «Ծիծեռնակ» երաժշտական Հանդէսի 5-ամեակ, գրական ասուլիս, Հայ Գիրքերու Գիւտի 1600-ամեակին նուիրուած մանկական թատերականացուած քանթաթի ներկայացում, դպրոցական ամառներ խմբակներ եւ այս բոլորը անկախ մինչեւ Յուլիս երկարող Միովմիններու Տիկնանց Յանձնախումբերուն կողմէ կազմակերպուած Պաշար – Հաշկերոյթներէն, Համբարձման Տօնին եւ ամանային եղանակը սկսելուն առթիւ կայացած ճաշկերոյթներէն եայլն:

«ՉԱՆԳԵԶՈՒՐ» ՊԱՐԱԽՈՒՄԲԻՆ ԵԼՈՅԹԸ

Ուրբաթ, 31 Մարտ 2006-ի երեկոյեան ժամը 8.00-ին, Գահիրեի Ամերիիկեան համալսարանի «Էուրոթ Մեմորիալ» սրահին մէջ տեղի ունեցաւ Կոկանեան Սրահի, Հայ Գեղասրուեստասիրաց Միութեան եւ Աղեքսանդրիոյ Տիգրան Երկաթ Մշակութային Միութեան «Չանգեզուր» պարահումբին ելոյթը:

1971-ին ծնունդ առած «Չանգեզուր»-ի 11-րդ ելոյթն էր այս մէկը: Մանուկներ, պատանիներ եւ երիտասարդներ, թիւով 89 անդամ – անդամուհիներ ի մի հաւաքուած, մօտ երեք ամիս ճիգ թափած էին հետեւելու պարուսույց Էլէն Մարտիրոսեանի ցուցմունքներուն եւ ընկալելու ինչ որ կարելի էր ընկալել այդքան կարճ ժամանակի մէջ:

Ներկայացուած 16 պարերէն 11-ը հայկական էին, մնացեալ 5-ը կը բաղկանային լատինական, ռուսական, արաբական, պարսիկ տիկնիկներու եւ հայ ռաբ պարերէ:

Կարելի չէ բաղդատել «Չանգեզուր»-ը այլ գաղութներու պարային կիսաարհեստավարժ կամ

արհեստավարժ խումբերուն հետ, որոնց անդամները կ'ընտրուին, փորձերը կ'ընթանան գրեթէ ամբողջ տարին եւ անդամները մասնակցութեան սակ կը վճարեն:

Առայժմ, կարելի չէ նաեւ ակնկալել աւելին «Չանգեզուր»-էն, մեր գաղութին պայմանները նկատի ունենալով: Կարելի է ըսել միայն թէ շատ աշխատանք տարուած էր եւ ճիգ չէր խնայուած կարելի լաւագոյնը ներկայացնելու հանրութեան: Գնահատելի է տարուած կամաւոր ու բժախնդիր աշխատանքը, որուն համար ներկայացման աւարտին կազմակերպիչ երեք միութիւններուն կողմէ շնորհակալական խօսք ուղղեց տղթ. ճորճ Սիմոնեան գեղարուեստական ղեկավար Էլէն Մարտիրոսեանի, զգեստներու պատասխանատու տիկին Չապել Տէփոյեանի եւ բոլոր անոնց որոնք բարոյապէս եւ նիւթապէս սատարած էին շուրջ երեք ամիս շաբաթը մէկ կամ երկու օր հայկական մթնոլորտի մէջ պահելու մեր տղաքը եւ հայկական երգին ու երաժշտութեան բոյրը ներարկելու անոնց:

ՍՈՆԱ ԶԵՅԹԵԱՆԻ «ՀԱՅԵՐԸ ԵԳԻՊՏՈՍԻ ՄԷՋ» ԳԻՐՔԻՆ ՇՆՈՐՀԱՆԴԵՍԸ ԵՒ ՊԸԼԸՔՏԱՆԵԱՆ ՍՐԱՀԻՆ ՄԷՋ ԵԼՈՅԹԸ

Գրող, մտաւորական Սոնա Չէյթեանի «Հայութեան ներդրումը վաղ Միջնադարեան եւ Արդի Եգիպտոսի Պատմութեան մէջ» գիրքին անգլերէն լեզուով թարգմանութեան հրատարակումը կը նպաստէ հայ եւ օտար ընթերցողին, գաղափար մը կազմելու տուեալ ժամանակներուն Եգիպտոսի քաղաքական, կրթական, մշակութային, տնտեսական եւ այլ մարզերու մէջ հայերուն ունեցած կարեւոր եւ դրական դերին մասին:

Գիրքին յառաջաբանը գրած է Եգիպտոսի մէջ

ՀՀ Դեսպան Ռ. Կարապետեանը, սկիզբի բաժնին մէջ կան նաեւ ողջոյնի խօսքերը ԱՄՆահանգներու մէջ Եգիպտոսի Դեսպան Նապիլ Ֆահմիի եւ նոյն երկրին մէջ գտնուող Արաբական Պետութիւններու Լիկայի դեսպան Հիւսէյն Հասունայի:

Սոյն գիրքին շնորհանդէսն էր որ պիտի կատարուէր այդ օր, Կիրակի, 2 Ապրիլ 2006-ի երեկոյեան, Գահիրեի Սուպարաքի անուան Հանրային Գրադարանին մէջ, ՀՀ Դեսպանութեան կազմակերպութեամբ:



Գրադարանին գետահայեաց եւ երկնահայեաց պատշգամբ առաջին անգամ մուտք գործող հայերս նախ հիացանք մեր դեմ պարզուած գիշերային Գահիրէի լուսաշող ու գեղեցիկ տեսարանով, ապա՝ պատշգամին կից սրահին մէջ վայելեցինք դեսպանութիւն ունենալու բազմատեսակ առաւելութիւններէն եւս մէկուն առթած հպարտութիւնը:

Առանց պետականութեան, առանց դեսպանութեան եւ առանց աշխոյժ դեսպանի, հազիւ թէ կարելի ըլլար նման վայրի մէջ ու նման մակարդակով կազմակերպելու կին հայ գրողի մը գիրքին շնորհանդէսը, որքան ալ արժեքաւոր ըլլար աշխատանքը:

Շնորհանդէսին բարի գալուստի եւ դրուատական խօսքերով ելոյթ ունեցան Եգիպտոսի արտաքին քաղաքականութեան խորհուրդի նախագահ, Մուպարաքի անուան Զանրային Գրադարանի տնօրէն դեսպան Ապտէլ Ռաուֆ Էլ Րիտ եւ Եգիպտոսի մէջ ԶԳ Դեսպան տոքթ. Ռուբէն Կարապետեան: Խիստ հետաքրքրական էր հեղինակին խօսքը իր բովանդակութեամբ, մատուցման պարզութեամբ եւ անմիջականութեամբ:

ԶԳ Դեսպանութիւնը մտածած էր նաեւ միջոցառման ժամանակ ցուցադրել հայագիտական օտարալեզու գրականութիւն եւ ապա գայն նուիրել գրադարանին: Զամաձայն գրադարանի տնօրէնութեան հետ ձեռք բերուած համաձայնութեան, գիրքերը մշտապէս պիտի ցուցադրուին գրադարանին «Յայկական Անկիւն»-ին մէջ:

Շնորհանդէսին պաշտօնական բաժինին աւարտէն ետք, ներկայ օտարերկեայ դիւանա-

գետները, Եգիպտացի մտաւորականներ եւ Եգիպտահայ ներկայացուցչական դէմքեր խումբեր կազմած շարունակեցին երեկոն, ըմբռնելով Գահիրէի գարնանային երեկոյին գեփիւռը եւ վայելելով դեսպանութեան հիւրասիրութիւնը:

3 Ապրիլ 2006-ի երեկոյեան տիկին Չէյթէան, Զելիոպոլսոյ «Պըլըքտանեան» հանդիսասրահին մէջ եւս ելոյթ ունեցաւ որը կազմակերպուած էր Ազգային Իշխանութեան կողմէ «Եգիպտահայութեան Ազգային Մտածողութեան Յատկանիշները» նիւթով: Ներկայ էին Գահիրէի եւ Ադըքսանդրիոյ Ազգային Իշխանութիւններու պատասխանատուներ եւ հոծ բազմութիւն մը:

Նախ, Պատ. Զաղաքական Ժողովի ատենապետ տիար Պերճ Թէրզեան ներկայացուց օրուան բանախօսուիին, ապա հրաւիրեց զինք՝ ներկայացնելու նիւթը:

Յարգելի բանախօսուիին ամփոփ կերպով անդրադարձաւ Եգիպտոս բնակութիւն հաստատած հայերու գործօն մասնակցութեան երկրին քաղաքական կեանքին, ինչպէս նաեւ օրէնքի եւ իրաւունքի, տնտեսութեան եւ մշակոյթի բնագաւառներուն անոնց բերած նշանակալի նպաստին:

Ան նաեւ մանրամասնօրէն անդրադարձաւ Պողոս Նուպար Փաշայի գործունեութեան մասին:

Տիկ. Չէյթէան եզրափակեց իր խօսքը, հաստատելով որ Եգիպտահայը ո՛ր որ ալ գտնուելու ըլլայ հպարտ ճակատով կրնայ ներկայանալ, որպէս կրողը այդ հայրենասիրութեամբ լեցուն ազգային մտածողութեան ժառանգութեան:

ԱՊՐԻԼԵԱՆ ԵՂԵՌՆԻ ՈԳԵԿՈՉՈՒՄ ԳԱՅԻՐԷԻ ՄԷՋ

Ապրիլ էր դարձեալ: Դարձեալ հայերը ամենուրեք խուկն ու աղօթքով, մոմավառութեամբ, ոգեկոչման հանդիսութիւններով եւ այլ մշակութային ձեռնարկներով 1915-ի Ապրիլ 24-ին ծայր առած Մեծ Եղեռնը յիշատակեցին ու զանազան այլ միջոցներով պահանջեցին ճանաչումը Զայկական Յեղասպանութեան:

Գահիրէի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ մէջ եւս Ապրիլ 23-ի առաւօտեան տխուր դօղանջեցին զանգակները: Խնկաբոյր եկեղեցին, մատուցուած Ս. Պատարագը, Շնորհալի երգչախումբին կատարումները՝ «Սուրբ, Սուրբ», «Տէր Ողորմեա»..., Գերշ. Տ. Աշոտ Ս. Եպս. Մնացականեանի քարոզն ու պատգամը եւ ի վերջոյ վերէն ներշնչող հնչողութեամբ երգուած «Ռէքուիէմ»-ը, արարողութիւնը դարձուցին առաւել ազդեցիկ ու խորհրդաւոր եւ մեր հոգիները հոգեհանգստեան պաշտօնով պահ մը միացան մեր զոհուած հանգուցեալ-

ներու հոգիներուն:

Ապրիլ 28-ի երեկոյեան Պըլըքտանեան հանդիսասրահին մէջ դարձեալ տեղի ունեցաւ Ապրիլեան Եղեռնի համազգային յուշահանդէս, դարձեալ հովանաւորութեամբ Եգիպտահայ հոգեւոր պետերուն եւ կազմակերպութեամբ Գահիրէի Ազգային Իշխանութեան:

Ապրիլեան Եղեռնի 91-րդ տարելիցի օրուան պատգամախօսն էր ԶԳ Ազգային Ժողովի պատգամաւոր Լեւոն Մկրտչեան: Զայաստանէն այս առթիւ հրաւիրուած բանախօսը ներկայացուց Գահիրէի Զաղաքական Ժողովի անդամ տիար Շանթ Կապէյեան:

Յարգելի բանախօսը իր բովանդակալից խօսքին մէջ շեշտեց հայ ժողովուրդին միասնականութեան կարեւորութիւնը մէկ տեսլականի շուրջ, շարունակելու համար Զայոց Յեղասպանութեան



միջազգային ճանաչման գործընթացը եւ յաղթահարելու անոր հետեւանքով յառաջացած ու յառաջանալիք մարտահրավերները:

Գահիրէի Ազգային Առաջնորդարանի «Արաքս» երգչախումբին ելոյթն էր եւ Անի Օհանեսեանի ասմունքը, օրուան գեղարուեստական բաժինը:

«Արաքս»-ի իւրաքանչիւր սոր ելոյթ մեզ աւելի եւս կը համոզէ, թէ խմբավար Միհրան Ղազէլեան ունի շնորհն ու կարողութիւնը իր յայտագիրը կազմելու ընտրուած պատշաճ երգերով եւ փոքր, ոչ արհեստավարժ «Արաքս»-ի անդամներուն եւ մենակատարներուն կարելիութիւնները զարգացնելու այնքան, որ զիրենք ունկնդրող հանդիսատեսին հոգիին լարերը թրթռան եւ ձեռքերուն ափերը իրարու միանան գնահատելու կատարուած աշխատանքը: Այս անգամ որպէս նուագակցող դաշնակահար Իրինա Արզարեանի

կողքին խումբին միացած էր թմբկահար Ռուբէն Թերզիպաշեան:

Այս տարի Անի Օհանեսեան իր ասմունքով իսկապէս շիկացուց մթնոլորտը: Անին Արշակ Զօպանեանի «Տեսիլ» արձակ գրութիւնը ընտրած էր եւ զայն ներկայացուց բացառիկ հասկացողութեամբ: «Տեսիլ»-ին իւրաքանչիւր բառը ու ասքը հանդիսատեսին հասաւ ոչ միայն արտասանութեամբ, այլ աչքերու, դէմքի, ձեռքերու եւ ձայնային ելեւէջներու այնպիսի յուզականութեամբ որ յատուկ է ոչ թէ Անիին նման մի քանի անգամ բեմ բարձրացող երիտասարդուհիին, այլ տարիներու փորձառութիւն ունեցող ասմունքողին:

Ապրիլեան Եղեռնի 91-րդ տարելիցի այս գնահատանքի արժանի յուշահանդեսը աւարտեցաւ եգիպտահայ հոգեւոր պետերուն «պահպանիչ»-ով:

ԱՊՐԻԼԵԱՆ ՈԳԵԿՈՉՈՒՄ ԿՈԿԱՆԵԱՆ ՍՐԱՅԻՆ ՄԷՋ

Հայ Ազգային Հիմնադրամի Կոկանեան Սրահն էր վայրը, ուր 25 Ապրիլին հաւաքուած էինք ունկնդրելու Հայաստանէն հիւրաբար քաղաքս գտնուող բանասիրական գիտութիւններու տոքթ. փրոֆ. Վերժինէ Սըվազլեանը*:

Մտերմիկ եւ ընտանեկան մթնոլորտի մը մէջ, դասախօսուհին մերթ կարդալով ու մերթ պատմելով մեզի փոխանցեց 1915-ի Մեծ Եղեռնէն վերապրած ականատեսներու վկայութիւնները, որոնք ան հաւաքած էր շրջելով Հայաստանի գանազան շրջանները, շեշտելով, թէ հաւաքուած եւ

արձանագրուած այս վկայութիւնները կարելորակ մը կը ներկայացնեն Հայոց Ցեղասպանութեան ճանաչման համար տարուած գործընթացին մէջ:

Նշենք որ հիւր դասախօսուհիին դուստրը՝ տոքթ. Զնարիկ Աւագեան զինք ծանօթացուց ներկաներուն, իսկ երկու հիւրերը մեզի ներկայացուց տիկին Արաքսի Խաչերեան:

Կարելի է միայն սքանչանալ ու խոնարհիլ այս հայուհիին կատարած աշխատանքին առջեւ:

* - Վերժինէ Սըվազլեան ծնած է Աղեքսանդրիա 1934 թ.:

- Հայաստան ներգաղթած է 1947-ին:

- 1950-ական թուականներէն, անձնական նախաձեռնութեամբ սկսած է գրի առնել Արեւմտահայաստանէն, Կիլիկիայէն եւ Անատոլիոյ հայաբնակ շրջաններէն բռնագաղթուած տարագիր հայրենադարձներու հաղորդած բանահիւսական բազմազան ստեղծագործութիւնները ու Մեծ Եղեռնէն վերապրողներու յուշերը:

- Մասնակցած է «Հայ Ժողովրդական Հեքիաթներ» գիտական բազմահատորեակի աշխատանքներուն: Ունի հրատարակուած հատորներ եւ անտիպ աշխատանքներ:

- Ան բանասիրական գիտութիւններու տոքթ. փրոֆ.-է, ՀՀ ԳԱԱ Ակադեմիայի Հայոց Ցեղասպանութեան թանգարան ինստիտուտի գիտաշխատող:

ՏԻԱՐ ԵՐՈՒԱՆԴ ԱԶԱՏԵԱՆԻ «ԴԻՏՈՒՄՆԵՐ ԵՒ ԴԱՏՈՒՄՆԵՐ» ՀԱՏՈՐԻՆ ՇՆՈՐՀԱՆԴԵԱՆ

Բարեկամներու եւ հետաքրքրուողներու կոկիկ հասարակութիւն մը ներկայ էր Կոկանեան Սրահի դալարագեղ եւ զովասուն պարտեզին մէջ, Կոկանեան Սրահի Վարչութեան կազմակերպած «Ընդունելութիւն - Շնորհանդես»-ին, Կիրակի 30 Ապրիլ 2006-ի երեկոյեան: Հանդիսութիւնը կը հովանաւորէր Գերշ. Տ. Աշոտ Եպս. Մնացականեան:

Շնորհանդեսն էր ծանօթ մտաւորական, հրապարակագիր, քաղաքական մեկնաբան եւ ազգային գործիչ տիար Երուանդ Ազատեանի վերջերս լոյս տեսած «Դիտումներ եւ Դատումներ» հատորին, հրատարակուած 2006 թ. Երեւանի մէջ, Թեքեան Մշակութային Միութեան կողմէ, մեկենասութեամբ Յակոբ Վարդիվառեանի:



Կոկանեան Սրահի Նախագահ տիար Կարպիս Եազըճեան մանրամասնօրէն ներկայացուց հատորը, որուն խմբագրութիւնը կատարած էր «Նոր Օր» շաբաթաթերթի նախկին խմբագիր Վաչէ Սեմերճեան:

Տիկին Ալիս Տեփոյեանի սրտի խօսքը յուշապատում մըն էր հեղինակին որպէս «Արեւ» օրաթերթի խմբագրապետ 1950-ականներու վերջերէն 1960-ականներու կեսերը երկարող Գահիրէ իր կեցութեան ժամանակաշրջանէն, համեմունք ազատեանական հիմքը բնորոշող դրուագներով:

Հատորը գինիով հեղեցին Գերշ. Սրբազան Հայրը, Գահիրէի Թեմական եւ Զաղաքական Ժողովներու ատենապետներ տեարք Անդրանիկ Մեսրոպեան եւ Պերճ Թերզեան, որմէ ետք շնոր-

հակալական խօսքով ելոյթ ունեցաւ հեղինակը:

Հեղինակուած «հատորը – գիրքին սկիզբը կը գրէ հեղինակը – «արդի ժամանակագրութիւնն է հայրենի թէ սփիւռքեան իրադարձութեանց՝ միջազգային քաղաքական կեանքի պարունակէն ներս՝ դիտելով երեւոյթները եւ դատելով անոնց անդրադարձը մեր ազգի պատմական ուղեւորութեան մէջ»:

Իսկ Վաչէ Սեմերճեան հատորին նախաբանը կ'եզրափակէ այսպէս: «Սփիւռքահայ քաղաքական փայլուն մտածողի մը ընտրեալ յօդուածներուն, զրոյցներուն եւ ուսումնասիրութիւններուն հատորի մը կողքերուն մէջ մէկտեղումով, հասարակական մեր կեանքին հարագատ եւ անադարտ պատկերը պիտի վայելէ ընթերցողը»:

ՀԱԳԱՄԵԱԿ «ԾԻԾԵՌՆԱԿ» ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ՀԱՆԴԵՍԻ

Եգիպտահայ մամուլի պատմութեան մէջ 2001 թուականին ծնունդ առաւ երաժշտական բնոյթի առաջին պարբերաթերթը, «Ծիծեռնակ» եռամսեայ յաւելումը «Զահակիր» շաբաթաթերթին:

«Ծիծեռնակ»-ի ծննդեան 5-ամեակին նուիրած երաժշտական երեկոյթը հովանաւորութեամբ Եգիպտոսի Հայոց Թեմի Առաջնորդ Գերշ. Տ. Աշոտ Սրբ. Եպս. Մնացականեանի կազմակերպուած էր Հայկական Ընթերցասրահի վարչութեան կողմէ: Հանդիսութեան կը նախագահէին Գահիրէի Թեմական Ժողովի Ատենապետ տիար Անդրանիկ Մեսրոպեան եւ Տիկինը:

Յայտագիրը կը յուշէր բացման խօսք մը տիար Պետրոս Մովսեսեանի կողմէ, ապա՝ մէջընդմէջ կատարումներ Գահիրէի օփերայի մեներգիչներ՝ Այտա Շալապիէ (սփորանօ) եւ Հիշամ Էլ-Կեստիէ (Թենոր), բանախօսութիւն խմբավար Միհրան Ղազէլեանի կողմէ «Երաժշտութիւնը Մեր Կեանքին Մէջ» եւ վերջաւորութեան խօսք՝ «Ծիծեռնակ»-ի գոյառումին ու հնգամեայ գոյատեւման ու ճախրանքին համար տարուած խմբագրական աշխատանքին ու նիւթականի մատակարարման մասին, «Ծիծեռնակ»-ի խմբագիր, երաժշտագիտական գործունէութեամբ յայտնի Հայկ Աւագեանի կողմէ:

Կիրակի, 21 Մայիս 2006-ի երեկոյեան ժամը 8.30 - 10.30 Պըլըքտանեան հանդիսասրահին

մէջ հաւաքուած ժողովուրդին կեանքին երկու ժամերը երաժշտութեան մասին Ղազէլեանի փոխանցած խիստ հետաքրքրական տեղեկութիւններով եւ երգիչ - երգչուհիին միջազգային եւ հայ երգահաններու գործերուն ունկ շոյող կատարումով երաժշտութեամբ յագեցած երեկոյթ մը եղաւ:

Արմէն Տիգրանեանի «Անոյշ» օփերէթէն «Բարձր Սարեր» երգին հայերէնով կատարումին առթած յուզումնախառն ուրախութեան ալիքները արդեօք ինչո՞ւ մտքիս մէջ յառաջացուցին հարցադրումներ ու կոտրեցին թափը հրճուանքիս:

Արդեօ՞ք կան այլ ժողովուրդներ որոնք երբ այլ ազգի կատարող մը իրենց երգերը կ'երգէ իրենց մայրենիով, կը զգան ա՛յն ինչ որ մենք կը զգանք, թէ այս մէկը եւս յատուկ է մեզի եւ յառաջ կու գայ որոշ բարդոյթ մը:

Սրբազան Հօր պատշաճ փակման երկու խօսքով ու պահպանիչով վերջ գտաւ երաժշտական այս երեկոյթը:

Կը յուսանք եւ կը մաղթենք որ մեր գաղութը կ'աջակցի թափ տալու «Ծիծեռնակ»-ի թելերուն եւ ան Հայկ Աւագեանի անմնացորդ նուիրումով կը շարունակէ ճախրել, ամենուրեք իր հետ տանելով հայ երաժշտութեան վերաբերող հինն ու նորը:

Արաքսի Տօպլէթեան



ՍԱԹԵՆԻԿ ՉԱԳՐԻ ԹՂԹԱԾՐԱՐ

ՀԱՇՈՒԵԿՇԻՌ ՍԱԹԵՆԻԿ ՉԱԳՐԻ ՖՈՆՏԻ

31-12-2005

ԳՈՅՔԵՐ	Ե.Ո.	ՊԱՐՏՔԵՐ	Ե.Ո.	Ե.Ո.
ԴՐԱՄԱՏՈՒՆԵՐ (Եգիպտ.)	20 284 326.32	Սաթենիկ Չագրի Ֆոնտի Պահեստ (1.1.05)	3 602 371.91	
ԴՐԱՄԱՏՈՒՆԵՐ (Տոլար)	107 840.02			
Ս. Չագրի Կեդրոն (ՀԵԼ.)	2 966 500.00	Ելեմուտքի հաշիւէն փոխանցուած առաւելութիւն	26 812.80	
Առողջապահական ծրագրին առ հաշիւ վճարուած 2005 Մշակութային ծրագիրներու առ հաշիւ վճարուած	312.82 8048.00	Սաթենիկ Չագրի Ֆոնտի Ընդի. Պահեստ		3 629 184.71
Հայկական Միութիւններու Յատկացումներու առ հաշիւ վճարուած (Հայկական Ընթերցասրահ)	22 000.00	Սաթենիկ Չագրի Կեդրոնի Նորոգութեան Պահեստ (31.12.05)		3 151 798.58
Ընկերային Ապահովագրութիւն	8.72			
Աւանդ այլոց մօտ	2 720.80			
		Սաթենիկ Չագրի Ֆոնտ (2/3 բաժին)		10 939 592.46
		Սաթենիկ Չագրի Ֆոնտ (1/3 բաժին)		5 469 796.23
		Վճարելի փոխհատուցում (Հանի Կալալ)		10 000.00
		Պահանջատերեր		
		Տուրքերու վարչութեան (կահաւորեալ վարձք)	699.00	
		Տուրքերու վարչութիւն- Չեղջուած եւ		
		Աւելցուած տուրքեր	234.75	
		Արեւի արաբերէն յաւելուած	20 446.35	
				21 380.10
		Հ.Բ.Ը.Մ. Գահիրէ		36 409.15
		Առողջապահական Ծրագրին առ հաշիւ գանձուած (2006)		48 480.00
		Առողջապահական Ծրագրէն օգտուողներու վճարելի 2005 տարուան համար		51 816.00
		Առողջապահական Ծրագրէն օգտուողներու ժառանգորդներ (2004)		33 299.45
	23 391 756.68			23 391 756.68

ԵԼԵԽՄՈՒՏՔԻ ՀԱՇԻՐ ՍԱԹԵՆԻԿ ՉԱԳՐԻ ՖՈՆՏԻ

1 ՅՈՒՆՈՒՐԸՆ 31 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 2005

ԾԱԽՍԵՐ	Ե.Ո.	ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐ	Ե.Ո.
Մշակութային Ծրագրեր	381 870.61	Դրամատնային Աւանդներու Եկամուտ-Ատլի	685 000.85
Հայկական Միութիւններու Յատկացումներ	163 939.53	Դրամատնային Աւանդներու Եկամուտ-Բոքսի 1	312 800.00
Երիտասարդական գործունէութիւն	1 744.00	Կահաւորեալ Վարձակալութիւն	36 081.25
Հայ Ուսուցիչներու Գնահատանքի		Առողջապահական Ծրագիր	50 880.00
Կենսաթոշակի առ հաշիւ վճարուած	5 049.00	Տարբեր Եկամուտներ	0.60
Կրթաթոշակներ	198 252.03	Տոլարի վրայ տոկոսի եկամուտ	1 175.83
Ընկերային Օժանդակութիւն (Ապրուստ եւ դարմանում)	284 353.35		
Առողջապահական Ծրագիր	<u>526 912.05</u>		
Գումար	1 562 120.57		
Թոշակներ	100 060.00		
Կալուածատուրք	619.30		
Ընդհանուր Ծախսեր	79 831.04		
Ընկերային Ապահովագրութիւն	11 211.72		
Դրոշմատուրք	230.40		
Տոլարի սակագիւնի Տրք.	4353.70		
Կահաւորեալ Վարձակալութեան տուրք	<u>699.00</u>		
Գումար	1 759 125.73		
Փոխանցում Ս. Չագրի Կեդրոնի	300 000.00		
Նորոգութեան Պահեստի հաշիւին			
Փոխանցում Ս. Չագրի Ֆոնտի Ընդհանուր Պահեստին	26 812.80		
Ընդհանուր Գումար	2 085 938.53		2 085 938.53


ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ՕԺԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ (Ապրուստ եւ դարման)

	Ապրուստ Ե.Ո.	Դարման Ե.Ո.	Բժիշկ Ե.Ո.	Գումար Ե.Ո.
53 հոգանաւորեալ	179 900.00	101 533.35	2 920.00	284 353.35

ԿՐԹԱԹՈՇԱԿՆԵՐ

	Աշակերտ	Գումար Ե.Ո.
Նախակրթական եւ Երկրորդական Զիմնարկներ	30	55 909.80
Բարձրագոյն Ուսումնական Զիմնարկներ (Գահիրէ)	22	119 440.23
Բարձրագոյն Ուսումնական Զիմնարկներ (Աղեքսանդրիա)	3	14 686.00
Այլ Ուսումնական Զիմնարկներ	1	8000.00
Կրթաթոշակներու ծանուցում		216.00
Գումար	56	198 252.03

ԱՌՈՂՋԱՊԱՅԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ

		Ե.Ո.
Արձանագրուած մասնակիցներ	424 հոգի	
Օգտուող մասնակիցներ	367 հոգի	
Յատկացուած Գումար		526 912.05

ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ԾՐԱԳՐԵՐ

	Ե.Ո.
«Արեւ» թերթի արաբերէն լեզուով ամսօրեայ յաւելում	60 446.35
«Տեղեկատու» Պարբերաթերթ	10 486.45
Ուսումնասիրական պարապմունքի յատկացում	23 000.00
Գերազանցութեան մրցանակներ	12 723.35
Մշակութային ձեռնարկներ	15 174.21
Հայաստան եւ Հայերը եգիպտական մամուլին մէջ Ծրագիր	33 300.00
Գիրքերու հրատարակութիւն	208 005.40
«Ծոյլ Կատու» օփերէթ	3 825.00
ՀԲԸՄ-ի կայքէջի ստեղծում	2 310.00
ՀԲԸՄ-ի «Ծիածան» Մանկական Երգչախումբ	12 449.85
Յօդուած Նորա Արմանիի մասին	150.00
Գումար	381 870.61

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ՅԱՏԿԱՑՈՒՄՆԵՐ

	Ե.Ո.
Այծեմնիկ Տիկնանց Միութիւն	22 200.00
ՀՄԸՄ-ՆՈՒՊԱՐ - Հելիոպոլիս	35 995.00
Համահայկական Երրորդ Խաղեր	20 000.00
Կոկանեան Սրահ	10 000.00
Հայ Գեղարուեստասիրաց Միութիւն	12 000.00
Տիգրան Երկաթ Մշակութային Միութիւն - Աղեքսանդրիա	4 000.00
ՀԲԸՄ - Գահիրէ	59 744.53
Գումար	163 939.53



ԱՆԴԱՄԱԿԱՆ

ԾՆՈՒՆԴ

28 Յունիս 2006-ին լոյս աշխարհ եկաւ Էմիլին, դուստրը տէր եւ տիկին Էմմանուէլ եւ Կարինէ Սիկալասի: Տիկին Կարինէ Սիկալաս - Տեօվէթեան օժանդակ անդամ է ՀԲԸՄ-ի Գահիրէի Մասնաճիղի վարչութեան:



Ձերմօրէն կը շնորհաւորենք Նորածինին ծնողքը, մեծ ծնողները տէր եւ տիկին Նորայր եւ Արաքսի Տեօվէթեանները, տիկին Ալիս Սիկալասը ու բոլոր հարազատները եւ Նորածինին կը մաղթենք առողջ ու ուրախ կեանք:

ՄԱՀԱԳՐՈՒԹԻՒՆ



Խոր ցաւով կ'արձանագրենք մահուան գոյժը ՀԲԸՄիութեան անդամ եւ Գահիրէի ՀՍԸՄ ՆՈՒՊԱՐԻ Նախկին մարզիկ՝ Լեւոն Գարակէօզեանի որ պատահեցաւ 27 Յունիս 2006-ին:

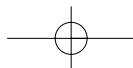
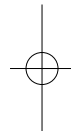
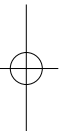
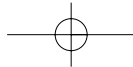
Խորապէս կը ցաւակցինք հանգուցեալին մօրը՝ Տիկին Չեզաֆի, եղբօրը՝ տէր եւ տիկին Յակոբ Գարակէօզեանի եւ հարազատներուն:

Խոր ցաւով իմացանք ՀԲԸՄ-ի Գահիրէ Մասնաճիղի երկարամեայ անդամ՝ Յովհաննէս Եամայեանի մահը, որ տեղի ունեցաւ 21 Յուլիս 2006-ին:

Խորապէս կը ցաւակցինք հանգուցեալին տիկնոջ՝ տիկին Աննային եւ զաւակներուն:

Թող աղօթքն ու ողբացեալներուն բարի յիշատակները միխթարեն անոնց հարազատները:

«Տ.»



ՀԴԱՐՏԱԼԻ ԱՆՑԵԱԼ, ԼՈՒՍԱՇՈՂ ԱՊԱԳԱՅ PROUD PAST, EXCITING FUTURE



